

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

5. NEDĚLE POSTNÍ – 6. DUBNA 2025

Velkou věc s námi učinil Hospodin, naplnila nás radost.

ŠTĚPÁN KARDINÁL TROCHTA, SDB (+6.4.1974) V LITURGICKÉM PRŮVODU DO KOSTELA SV. MARTINA, u příležitosti udílení svátosti biřmování v Bánově, 6. září 1969.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, Bůh nás stvořil k životu, nikoli ke smrti. Od něj pocházíme, pro něho žijeme, a v něm budeme žít navždy. Proto s důvěrou prosme: **L: KÝRIE, KÝRIE ELEISON.**

- Prosme za dar zdraví a sílu Ducha Svatého pro papeže Františka.
- Prosme za zmučený ukrajinský národ, ať pozná čas spravedlivého míru, a všichni, kdo vládnu národům, ať prahnou po spravedlnosti, a tak se stávají šířiteli pokoje.
- Na přímluvu sv. Metoděje, Apoštola Slovanů a Patrona Evropy, jehož 1140. výročí úmrtí si dnes připomínáme, prosme, ať se dokážeme vzájemně podporovat a svým životem se stáváme svědky pokoje a naděje ve světě, který je tolik potřebuje, a to i v Evropě.
- Modleme se, aby užívání nových technologií nenahrazovalo lidské vztahy, ale respektovalo důstojnost lidí a pomáhalo čelit krizím naší doby.
- Modleme se, aby ti, kdo druhým dávají práci, jednali spravedlivě, prozíravě, a sami, aby získali věčnou odměnu.
- Za všechny věrné zemřelé, aby Ten, který vzkřísil z mrtvých Ježíše, probudil k životu i jejich smrtelná těla.

K: Bože, Otče a Stvořiteli, shlédni na naše prosby a dej nám poznat, že máme účast na tvém božském životě. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

IUBILAEUM A.D. MMXXV

Sua Santità Francesco

di cuore imparte

la Benedizione Apostolica a

Anna Pospíšilová

in occasione

Del suo 90° Compleanno

e mentre la estende ai familiari e a tutte
le persone a lei unite nel rendimento di grazie
al Signore per il fausto evento e per i doni
che hanno allietato la sua vita le augura buona
salute, serenità di spirito e ogni altro bene

12 Aprile 2025

Dal Vaticano, 27.02.2025

Card. Stanisław Dziwisz
Eleemosynarius Apostolicus

Svatý otec František ze srdce uděluje Apoštolské Požehnání Anně Pospíšilové u příležitosti 90. narozenin a zatímco je rozšiřuje na příbuzné i na všechny, kdo jsou s ní spojeni v díkůvzdání Pánu za tuto požehnanou událost a za dary, které naplňovaly její život radostí, jí přeje pevné zdraví, pokoj v duši, a hojnost všeho dalšího dobra. 12. dubna 2025.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

KVĚTNÁ NEDĚLE – 13. DUBNA 2025

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

KŘÍŽ NA KALVÁRII, kde byl Ježíš ukřižován, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, Jeruzalém, Izrael, 1. 3. 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, při vstupu do Jeruzaléma byl Ježíš oslavován jásajícím zástupem jako Král a Mesiáš. Také my uznejme věčnou vládu našeho Spasitele a volejme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za naši farnost, ať účasti na liturgii Svatého týdne hlouběji pochopí tajemství své spásy.
- Pro Krev svého Syna, zbav ukrajinský národ ruského barbarství, a všem, kdo vládou národům dej moudrost, ať usilují o pravdu a spravedlnost, a tak se stávají šířiteli pokoje.
- Obyvatelé Jeruzaléma ti na cestu prostírali své pláště, dej, ať i naše generace pozná znamení tvého putování v minulých i současných dějinách.
- Za mládež naší farnosti, aby skrze poznání lásky, která tě vedla na kříž, došla k setkání s Tebou, který těm, kdo ti uvěřili svěruješ poslání být světlem světa a solí země.
- Modleme se za ty, které Pán volá ke kněžství a zasvěcenému životu, aby měli odvahu vydat se za ním cestou následování.
- Do nebeského Jeruzaléma uveď naše zemřelé, ať mají účast na tvém věčném vítězství.

K: Otče, slyš volání trpícího lidstva a učiň naše srdce vnímavým pro porozumění a soucit s utrpením našich bližních, ve spojení s Kristem, naším Pánem.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 5. NEDĚLE POSTNÍ

1. ČTENÍ – Iz 43,16-21

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Tak praví Hospodin, který vytvořil v moři cestu, v mohutných vodách stezku, který vyvedl vozy i koně, vojsko i silné reky; všichni spolu leží, již nevstanou, jako knot zhasli, dohořeli. „Nevzpomínejte na věci minulé, nedbejte na to, co se dávno stalo! Hle, já dělám věci nové, teď již vzcházejí, což to neznáte? Cestu vytvořím na poušti a řeky na neschůdných místech. Divoká zvěř mě oslaví, šakalové a pštrosi, že jsem dal vodu na poušti, řeky na neschůdných místech, abych napojil svůj lid, svého vyvoleného. Ten lid jsem stvořil pro sebe, bude hlásat mou chválu.“

ŽALM 126

Když Hospodin přiváděl siónské zajatce, – byli jsme jako ve snách. – Tehdy byla naše ústa plná smíchu – a náš jazyk plný jásotu. Tehdy se říkalo mezi pohany: – „Velkou věc s nimi udělal Hospodin!“ – Ano, velkou věc s námi udělal Hospodin, – naplnila nás radost. Hospodine, změň náš osud, – jako se mění údolí na jihu země. – Kdo sejí v slzách, – žnout budou s jásotem. Vycházejí s pláčem, – když nesou semeno k setí: – přijdou však s jásotem – a přinesou své snopy.

2. ČTENÍ – FLP 3,8-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

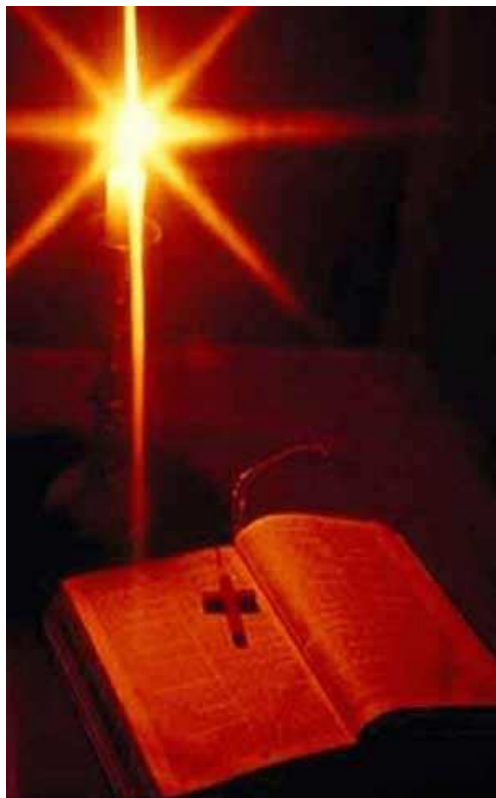
Bratři! Všecko považuji za škodu ve srovnání s oním nesmírně cenným poznáním Krista Ježíše, svého Pána. Pro něj jsem se toho všeho zřekl a považuji to za bezcenný brak, abych mohl získat Krista a byl s ním spojen; nemám přece vlastní spravedlnost, která se získá zachováváním Zákona, ale tu, která se dává tomu, kdo věří v Krista, totiž tu, která přichází od Boha a spočívá na víře. Tak na sobě poznám Krista i moc jeho zmrtvýchvstání a účast v jeho utrpení; a protože umřel on, i já mu chci být v tom podobný. Potom, jak doufám, dosáhnu i vzkříšení z mrtvých. Tím neříkám, že už bych toho dosáhl nebo že už jsem dokonalý; ale ze všech sil se snažím to uchvátit, protože i mne samého uchvátil Kristus Ježíš. Bratři, já si nenamlouvám, že už jsem to uchvátil. Ale o jedno mi jde: nedbám na to, co je za mnou, ale ženu se k tomu, co je přede mnou. Běžím k cíli za vítěznou nebeskou odměnou, ke které nás Bůh povolal skrze Krista Ježíše.

EVANGELIUM – JAN 8,1-11

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat. Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když na něj nepřestávali dotírat otázkami, vzpřímil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první!“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřímil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Odpověděla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!“

LITURGICKÉ TEXTY KVĚTNÉ NEDĚLE

1. ČTENÍ – Iz 50,4-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každé ráno mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníka. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, proto nejsem potupen. Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen a vím, že nebudu zahanben.

ŽALM 22

Posmívají se mi všichni, kdo mě vidí, – šklebí rty, pokyvují hlavou: – „Spoléhal na Hospodina, ať ho vysvobodí, – ať ho zachrání, má-li ho rád!“ Obkličuje mě smečka psů, – tlupa zlosynů mě svírá. – Probodli mi ruce i nohy, – spočítat mohu všechny své kosti. Dělí se o můj oděv, – losují o můj šat. – Ty však, Hospodine, nestůj daleko, – má sílo, pospěš mi na pomoc! Budu vyprávět svým bratřím o tvém jménu, – uprostřed shromáždění budu tě chválit. – "Kdo se bojíte Hospodina, chvalte ho, slavte ho, všichni z Jakubova potomstva."

2. ČTENÍ – FLP 2,6-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

EVANGELIUM – LK 22,14-23,56

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Lukáše.

Ve stanovenou hodinu zaujal Ježíš místo u stolu a apoštolové s ním. Řekl jim: "Toužebně jsem si přál jíst s vámi tohoto velikonočního beránka, dříve než budu trpět. Neboť vám říkám: Už ho nebudu jíst, dokud se nenaplní v Božím království."

A vzal kalich, vzdal díky a řekl: "Vezměte ho a rozdělte mezi sebe; neboť vám říkám: Od této chvíle už nikdy nebudu pít z plodu révy, dokud nepřijde Boží království."

Potom vzal chléb, vzdal díky, lámal ho a dával jim se slovy: "To je mé tělo, které se za vás vydává. To konejte na mou památku!" Stejně tak vzal i kalich, když bylo po večeři, a řekl: "Tento kalich je nová smlouva, (zpečetěná) mou krví, která se za vás prolévá."

Hle, u mě na stole je však ruka mého zrádce. Syn člověka sice jde svou cestou, jak je určeno, ale běda tomu člověku, který ho zradí." Oni se začali ptát jeden druhého, který z nich to asi je, kdo to hodlá udělat.

Vznikl také mezi nimi spor, kdo z nich je asi největší. Řekl jim: "Králové vládnou svým národům, a kdo mají nad nimi moc, dávají si říkat 'dobrodinci'. U vás však ať to tak není! Ale kdo je mezi vámi největší, ať je jako nejmenší, a kdo je představený, ať je jako ten, kdo druhým slouží. Vždyť kdo je větší: ten, kdo sedí u stolu, či ten, kdo obsluhuje? Přece ten, kdo sedí u stolu! Já však jsem mezi vámi jako ten, kdo slouží.

Vy jste se mnou až do nynějška vytrvali v mých zkouškách. A já vám odkazuji královskou vládu, jako mně ji odkázal můj Otec, takže budete jíst a pít u mého stolu v mém království, sedět na trůně a soudit dvanáct izraelských kmenů.

Šimone, Šimone, satan si vyžádal, aby vás směl protříbit jako pšenici; ale já jsem za tebe prosil, aby tvoje víra nezanikla. A ty potom, až se obrátíš, utvrzuj své bratry."

Petr mu řekl: "Pane, s tebou jsem ochoten jít do vězení i na smrt!"

On mu odpověděl: "Říkám ti, Petře: Ještě se ani kohout dnes nezove, a ty už třikrát zapřeš, že mě znáš."

Dále jim řekl: "Když jsem vás poslal bez měšce, bez mošny, bez opánků, měli jste v něčem nedostatek?"

Odpověděli mu: "Ne, v ničem."

Řekl jim: "Nyní však, kdo má měšec, ať si ho vezme, a stejně tak mošnu; a kdo nemá, ať prodá svůj plášť a koupí si meč. Říkám vám totiž, že se na mně musí splnit, co je psáno: 'A byl počítán mezi zločince'. Neboť co je o mně řečeno, už se naplňuje."

Řekli: "Pane, tady jsou dva meče." On jim odpověděl: "To stačí."

Potom se podle svého zvyku odtamtud odebral na Olivovou horu a učedníci ho následovali. Když byl na místě, řekl jim: "Modlete se, abyste nepřišli do pokušení."

Sám pak se od nich vzdálil, asi co by kamenem dohodil, klekl a modlil se: "Otče, chceš-li, odejmi ode mě tento kalich, avšak ne má vůle ať se stane, ale tvá." Tu se mu zjevil anděl z nebe a posiloval ho. Ježíš upadl do smrtelné úzkosti a modlil se ještě usilovněji; jeho pot stékal na zem jako krupěje krve.

Potom vstal od modlitby, šel ke svým učedníkům a našel je, jak zármutkem usnuli. Řekl jim: "Proč spíte? Vstaňte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení!"

Když ještě mluvil, objevil se houf lidí; jeden ze Dvanácti, jménem Jidáš, šel před nimi. Přiblížil se k Ježíšovi, aby ho políbil. Ježíš mu řekl: "Jidáši, políbením zraňuješ Syna člověka?"

Když ti, kdo byli s Ježíšem, viděli, co se chystá, zeptali se: "Pane, máme zasáhnout mečem?" A jeden z nich udeřil veleknězova služebníka a utál mu pravé ucho.

Ježíš však na to řekl: "Přestaňte! Dost!" A dotkl se jeho ucha a uzdravil ho.

Potom řekl Ježíš těm, kteří se na něho vypravili, velekněžím, chrámovým velitelům a starším: "jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji. Býval jsem den co den mezi vámi v chrámě, a ruce jste na mě nevztáhli. Tohle však je vaše hodina a vláda temnoty."

Pak se ho zmocnili a odvedli. Přivedli ho do veleknězova domu. Petr šel zpovzdálí za nimi. Když rozdělali uprostřed dvora oheň a sesedli se kolem, sedl si Petr mezi ně. Jak

seděl ve světle, uviděla ho jedna služka, pozorně se na něj podívala a řekla: "Také ten byl s ním!"

On však to zapřel: "Neznám ho, ženo."

Za chvíli ho uviděl jiný a řekl: "Ty jsi také jeden z nich!" Petr odpověděl: "Člověče, nejsem!" Uplynula asi hodina a někdo jiný zase tvrdil: "Doopravdy, i tento člověk byl s ním, vždyť je to Galilejec!"

Petr však řekl: "Člověče, nevím, o čem mluvíš." V tom okamžiku, když ještě mluvil, zakokrhá kohout.

Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra. A Petr si vzpomněl na to, co mu Pán řekl: "Dříve než kohout dnes zakokrhá, třikrát mě zapřeš." A vyšel ven a hořce se rozplakal.

Muži, kteří Ježíše hlídali, posmívali se mu a bili ho, zavázali mu oči a ptali se: "Když jsi prorok, pověz nám, kdo tě to udeřil." A rouhali se mu, jak mohli.

Jakmile se rozednilo, sešel se sbor starších z lidu, velekněží a učitelé Zákona, a dali ho předvést před svůj soud.

Řekli: "Jsi-li Mesiáš, pověz nám to!"

Odpověděl jim: "I kdybych vám to řekl, neuvěříte, a kdybych se vás zeptal, nedáte mi odpověď. Ale od této chvíle bude Syn člověka sedět po pravici všemohoucího Boha."

Všichni mu do toho vpadli: "Ty jsi tedy Boží Syn?" Odpověděl jim: "Ano, já jsem!"

Oni řekli: "Nač ještě potřebujeme svědectví? Vždyť jsme to sami slyšeli z jeho úst!"

Celé jejich shromáždění povstalo a vedli ho k Pilátovi.

Tam na něj začali žalovat: "Zjistili jsme, že tento člověk rozvrací náš národ, brání odvádět císaři daně a vydává se za krále Mesiáše."

Pilát se ho zeptal: "Ty jsi židovský král?" Odpověděl mu: "Ano, já jsem!"

Pilát pak prohlásil velekněžím a lidu: "Neshledávám na tomto člověku žádné provinění."

Ale oni naléhali a říkali: "Pobuřuje lid svým učením po celém Judsku, počínajíc Galileou až sem!"

Jakmile to Pilát uslyšel, zeptal se, zdali ten člověk je Galilejec; a když se dověděl, že je z Herodova území, poslal ho k Herodovi, který se také právě v těch dnech zdržoval v Jeruzalémě. Jakmile Herodes spatřil Ježíše, velmi se zaradoval. Už dávno si ho totiž přál uvidět, protože o něm slýchal a doufal, že uvidí, jak udělá nějaký zázrak. Kladl mu tedy mnoho otázek, ale on mu vůbec neodpovídal. Velekněží a učitelé Zákona stáli při tom a urputně na něho žalovali. Tu Herodes i se svými vojáky mu dal najevo, že jím pohrdá, a ztropil si z něho posměch: dal ho obléci do bílých šatů a poslal ho nazpět k Pilátovi. V ten den se Herodes a Pilát spřátelili; předtím totiž spolu žili v nepřátelství.

Pilát svolal velekněze, členy velerady i lid a řekl jim: "Přivedli jste mi tohoto člověka, že prý pobuřuje lid. Já sám jsem ho vyslechl ve vaší přítomnosti, ale neshledal jsem, že by se tento člověk provinil něčím z toho, co na něj žalujete. Ale ani Herodes ne, vždyť ho poslal nazpět k nám. Prostě nespáchal nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím." Ale oni se všichni dali do křiku: "Pryč s ním! Propuť nám Barabáše!" Ten byl uvržen do žaláře pro nějakou vzpouru vzniklou v městě a pro vraždu.

Pilát začal znovu na ně naléhat, protože chtěl Ježíše propustit. Ale oni odpověděli křikem: "Ať je ukřižován, ať je ukřižován!" Potřetí jim řekl: "Ale co špatného udělal? Neshledal jsem na něm nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím." Oni však doráželi s velkým křikem a žádali, aby byl ukřižován, a jejich křik se stále stupňoval. Pilát se proto rozhodl povolit jejich žádosti: propustil toho, který byl uvržen do žaláře pro vzpouru a vraždu a kterého si vyžádali, a Ježíše vydal, aby se jim stalo po vůli.

Když ho odváděli, zadrželi jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole, a vložili na něj kříž, aby ho nesl za Ježíšem.

Za ním šel velký zástup lidu a ženy, které nad ním nařikaly a plakaly. Ježíš se k nim obrátil a řekl: "Jeruzalémské dcery, neplačte nade mnou! Spíše nad sebou plačte a nad svými dětmi; přijdou totiž dny, kdy se bude říkat: 'Blahoslavené neplodné, životy, které nerodily, a prsy, které nekojily!' Tehdy lidé začnou říkat horám: 'Padněte na nás!' a kopcům: 'Přikryjte nás!' Neboť když se toto děje se zeleným stromem, co se teprve stane se suchým!" Spolu s ním byli vedeni na popravu také dva zločinci. Když došli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jeho i ty zločince, jednoho po pravici a 'druhého po levici. Ježíš řekl: "Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí." Jeho šaty si rozdělili losem.

Lid stál a díval se. Členové velerady se mu vysmívali: "Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li Mesiáš, Boží Vyvolený." Posmívali se mu i vojáci, přistupovali, podávali mu ocet a říkali: "Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!" Nad ním byl totiž nápis: To je židovský král. Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: "Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!" Druhý ho však okřikl: "Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi odsouzen k stejnému trestu! My ovšem spravedlivě: dostáváme přece jen, jak si zasloužíme za to, co jsme spáchali, ale on neudělal nic zlého." A dodal: "Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království." Odpověděl mu: "Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji." Bylo už asi dvanáct hodin. Tu nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne, protože se zatmělo slunce. Chrámová opona se vpůli roztrhla. Ježíš zvolal mocným hlasem: "Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha." A po těch slovech vydechl naposled.

C H V Í L E T I C H É M O D L I T B Y V K L E Č E

Když setník viděl, co se stalo, velebil Boha a řekl: "Tento člověk byl skutečně spravedlivý." A všichni ti lidé, kteří se tam shromáždili k této podívané, když viděli, co se stalo, bili se v prsa a vraceli se domů. Jeho známí všichni zůstali stát opodál, i ženy, které ho provázely z Galileje a na to se dívaly.

Jeden člen velerady, jménem Josef, ušlechtilý a spravedlivý člověk z judského města Arimatie, nesouhlasil s jejich rozhodnutím a jednáním. On (také) očekával Boží království. Zašel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. Pak ho sňal, zavinul do lněného plátna a položil do hrobky vytesané ve skále, kde nebyl ještě nikdo pochován. Bylo to v den příprav, právě nastávala sobota. Přitom ho doprovázely ženy, které přišly s Ježíšem z Galileje. Podívaly se na hrobku i na to, jak bylo jeho tělo pochováno. Potom odešly domů a připravily si vonné věci a masti. V sobotu však zachovaly sváteční klid podle přikázání.

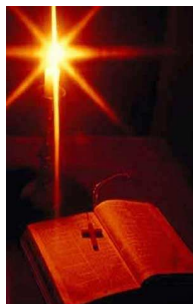
"Čiňte pokání a věřte evangeliu" (Marek 1,15)

DOBA POSTNÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ PO 5. NEDĚLI POSTNÍ - 7. DUBNA 2025

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat. Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když na něj nepřestávali dotírat otázkami, vzpřimil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první.“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřimil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Odpověděla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!“ (Jan 8,1-11)

Mojžíš nám nařídil takové ženy ukamenovat. Je tak skutečně v Levitiku (Lv 20,10): oba vinní mají být odsouzeni k smrti (srv. Dt 22,22-24). Dodnes existují tyto zákony v některých muslimských zemích. Ale s jejich přísným dodržováním byly vždycky potíže. Může vnější společnost donucovat lidi, aby zachovávali zákony Boží, které jsou na prvním místě vnitřní a záležitostí svědomí? Odpovídáme, že ne, kromě případů, kdy jde o ochranu všeobecné mravnosti. Ve společnosti, která se cítila povinná udržet čistotu rodinných vztahů, se tento případ řešil i jako veřejný přečin. Ale byla židovská společnost v době Kristově tak neporušená? Nevydává se pak autorita, která hřích trestá, v nebezpečí, že je postižena tvrdě jedna osoba, zatímco mnoho jiných, kteří mají stejný hřích, chodí beztrestně? V každém případě byl problém vhodný, aby vylákali na Ježíši řešení, o němž by se pak mínění lidí rozdělilo.

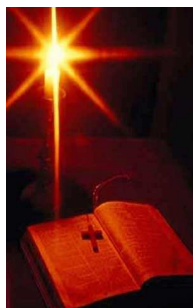
Kdo z vás je bez hříchu, hod' na ni první kamenem. Kamenování, jak píše pražský německo-židovský spisovatel F. Werfel, byl zvláštní způsob rozsudku smrti, v principu obdivuhodný. Předpokládá, že nemůže jeden člověk druhého vydat na smrt. Tu odpovědnost si může vzít na sebe jenom všecck lid. Každý hodí svůj kámen. Tím jako by říkal: já se distancuji od tebe, od tvých skutků, které jsou proti Bohu a národu. O tento mravní základ opřel svůj úsudek Ježíš. Žena zhřešila. Máte právo se od ní distancovat,

odsoudit její čin i ji, ale pod jednou podmínkou: jestli jste se vy sami distancovali od hříchu. Je jediná zpráva o tom, že Ježíš psal. Bylo to do píska a někteří myslí, že tam psal okolostojícím jejich viny. Ale to je dohad. Tak je, že se v tomto okamžiku nikdo neodvážil veřejně vyhlásit za bezhříšného. Žena se tedy zachránila. A přitom byl názorně ukázán křesťanský postoj, který máme zachovávat při posuzování hříchů jiných lidí.

Nikdo tě neodsoudil? Ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš. I ve Starém zákoně se někdy netrestaly hříchy. Bylo to s odvoláním, že pomsta patří Bohu (Řím 12,19), že tedy on sám zasáhne ve vhodnou dobu a vhodným způsobem. Člověk tedy přenechává soud a trest nejvyšší instanci. Tu se však stává něco nového. V tomto případě je vyšší instancí Kristus. Ale on jen jako by schválil to, co už předtím rozhodli lidé. Zdá se to nemyslitelné? A přece se to děje ve svátosti pokání. Co tu bylo na zemi svázáno nebo rozvázáno, platí i v nebi (srv. Mt 18,18). Ale jiný druh podobného soudu recitujeme denně v Otčenáši: odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům! Svět, ve kterém žijeme, se nemůže zachránit bez odpuštění. Bůh nám však dal zvláštní milost. Jako společně hřešíme, tak si můžeme i společně odpouštět před lidmi i před Bohem.

Asi nikdo z nás nemá rád donašeče, udavače či žalobníčky. Bohužel, je to věc stále aktuální. V evangeliu dnes čteme o ženě hříšnici, kterou zažalovali u Pána Ježíše farizeové a učitelé zákona. Jejich jednání směřovalo k tomu, aby mohli obvinít Ježíše. Zastane-li se ženy, poruší zákon; bude-li souhlasit s její smrtí, ztratí u lidí pověst lidumila, dobrého pastýře. Pán Ježíš je však zahanbuje jedinou větou: "Kdo z vás je bez hříchu ...". Přitom nepřestává psát na zemi. Co psal, nevíme; možná to byly hříchy okolostojících, kteří postupně s nepořízenou odcházejí. Bratři a sestry, i my vidíme chyby svých bližních. Nemáme se nad nimi pohoršovat, posuzovat, ale cvičit se ve třech věcech: - narazíš-li na chybu bližního, vzpomeň si - já mám stejné chyby. - Bojuj poctivě se svými chybami; kdo to dělá pozná, jak je těžké odstranit nějaký zlovyk, závislost; že to chce zkrátka čas. I můj chybující bližní ho potřebuje. Snad mu budu moci nějak pomoci, poradit ... - nebudme škarohlídy, pesimisty, nedívejme se na všechno černě. Umějme se i zasmát a budeme vidět i dobré stránky našich bližních a budeme k nim milosrdní.

ÚTERÝ PO 5. NEDĚLI POSTNÍ - 8. DUBNA 2025

Ježíš řekl farizeům: „Já odcházím. Budete mě hledat, ale zemřete ve svém hříchu. Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete.“ Židé říkali: „Chce si snad vzít život, že prohlašuje: ‘Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete?’“ A on jim řekl: „Vy jste zdola, já jsem shora. Vy jste z tohoto světa, já z tohoto světa nejsem. Proto jsem vám řekl, že zemřete ve svých hříších. Ano, jestliže neuvěříte, že jsem to já, zemřete ve svých hříších.“ Zeptali se ho: „Kdo (tedy) jsi?“ Ježíš jim odpověděl: „Stále vám to říkám. Měl bych o vás hodně co mluvit a co soudit; ale ten, který mě poslal, je pravdivý, a já mluvím k světu to, co jsem slyšel od něho.“ Nepochopili, že k nim mluvil o Otci. Ježíš jim řekl: „Až povýšíte Syna člověka, tehdy poznáte, že jsem to já a že sám ze sebe nic nekonám, ale tak mluvím, jak mě naučil

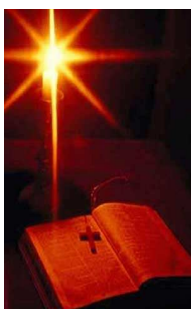
Otec. A ten, který mě poslal, je se mnou. Nenechal mě samotného, protože já stále konám to, co se mu líbí.“ Když tak mluvil, mnozí v něho uvěřili. (Jan 8,21-50)

Vy jste zdola, já jsem shora. Když víme, že je země kulatá, stávají se pro nás směry vzhůru a dolů velmi relativní. Ale prakticky to pro obyčejný život znamená pramálo. A vůbec tím netrpí význam symbolický, který těmto směrům přičítáme. Všechno krásné umístíme "nahore", je to "vznešené", vynesené do výšky. Naopak ten, kdo hluboko klesl, padl dolů, dopustil se zlých činů. Je proto pochopitelné, že všechny národy umísťovaly bydlíště bohů někam nahoru, na vysoký Olymp, na nebe. Bůh Izraele, který je velmi vznešený, se symbolicky umísťuje na nebesích samého nebe, jakoby na druhém vyšším nebi. Takové pojetí Boha bylo důstojné vyvoleného národa. Jahve je vyšší než platónský svět idejí. Ty jsou totiž pochopitelné, ale on převyšuje všechny stvořený rozum. A přece se uskutečnilo tajemství jeho lásky. Bůh seshora sešel k těm dole, aby nemuseli hledat své ideály v oblacích, ale našli je zde na zemi.

Až vyvýšíte Syna člověka. Jaká byla odpověď lidí na čin Boží dobroty? Toho, koho považujeme za vznešeného, i my vyvýšujeme. Stavíme mu pomníky, sochy, lidově se říká, že ho vychvalujeme až do nebe. Krista, Božího Syna, také lidé vyvýšili, ale docela jinak: na popravní dřevo kříže. Ten, který je seshora, tím sestoupil nejnižší, kam se sestoupit dá, do říše smrti a zániku. V jedné cařihradské mešitě, bývalé křesťanské bazilice, odkryli mozaiku zobrazující „sestup do pekel“, mezi zemřelé. Je to téma časté na východních obrazech. Ale je tu něco zvláštního. Kristus jednou nohou sestupuje dolů a druhou vystupuje nahoru. V tom nejnižším sestupu začíná obrat, který skončí výstupem do nebe. Něco podobného se stává i s lidmi, píše filosof Heidegger. Sesouvají se do propasti, neobrátní se, dokud se nedotkli samého dna. Ale právě tam mohou začít i oni s výstupem.

Tehdy poznáte, že já to jsem. Na cařihradské mozaice vidíme ještě i jiný motiv. Kristus, který začíná vystupovat, drží za ruce Adama a Evu, vytahuje je z hrobu, aby mohli vystupovat i oni. Jsou představiteli celého lidstva. Dokud k nim v ráji Bůh sestupoval, nevážili si toho velkého privilegia. Pochopili jeho lásku, až když je vyvádí z neštěstí. Už Otcové církve diskutovali o tom, mohou-li být prozřetelnostní i hříchy. Marnotratný syn poznal dobrotu otce až po svém pobloudění. Lidstvo se obrátilo ke Kristu až po tom, co ho ukřižovalo. Je těžko říci, že by Bůh sám lidi do hříchu dovedl, aby poznali jeho lásku. Ale z druhé strany, i když jsme zhřešili sami, vlastní vinou, Bůh používá i této příležitosti, aby uvedl nahoru ty, kdo jsou dole. Nic nás tedy nemůže odloučit od Boží lásky, držíme-li, jako Adam a Eva na mozaice, ruku Krista.

STŘEDA PO 5. NEDĚLI POSTNÍ - 9. DUBNA 2025

Ježíš řekl židům, kteří v něho uvěřili: „Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu, a pravda vás osvobodí.“ Namítli mu: „Jsme potomci Abrahámovi a nikdy jsme nikomu neotročili. Jak ty

můžeš říci: 'Stanete se svobodnými'?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Každý, kdo páchá hřích, je otrokem hříchu. Otrok nezůstává v domě navždy, syn zůstává navždy. Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodní. Vím, že jste potomci Abrahámovi, ale ukládáte mi o život, protože mé slovo se u vás neuchytí. Já mluvím, co jsem viděl u svého Otce, a vy děláte, co jste slyšeli od vašeho otce.“ Řekli mu na to: „Náš otec je Abrahám.“ Ježíš jim řekl: „Kdybyste byli děti Abrahámovy, konali byste skutky jako Abrahám. Nyní však mě chcete zabít – toho, kdo vám mluvil pravdu, kterou slyšel od Boha. Tak Abrahám nejednal. Vy konáte skutky vašeho otce.“ Odpověděli mu: „My jsme se nenarodili ze smilstva, máme jednoho Otce, Boha.“ Ježíš jim řekl: „Kdyby byl vaším otcem Bůh, milovali byste mě, vždyť já jsem vyšel od Boha a od něho přicházím. Nepřišel jsem totiž sám od sebe, ale on mě poslal.“(Jan 8,31-42)

Každý, kdo páchá hřích, je otrokem hříchu. Ptala se učitelka malého chlapce v obecné škole: "Říkáš, že by jsi chtěl být velký. Pročpak?" "Protože bych si mohl dělat, co chci," zněla odpověď. Komentář učitelky byl: "Mají dnes děti neobyčejný smysl pro svobodu". Ale je to jenom dnes a jenom u děti? Vždyť celými dějinami se táhne boj o svobodu národní, stavovskou, osobní. Dostojevskij píše: "Člověk stále bojuje o to, aby byl svobodným, bohužel hned na to objeví, že je otrok." Čím to je? Aristoteles definoval, že svobodné je to, co nemá příčinu jinde než v nás samých. Je to tedy skutek, který nám nikdo neuložil, ke kterému nás nikdo nedonutil. Ale takový je jenom skutek přirozený, dobrý. Hřích je proti přirozenosti, vnitřně proti svobodě. Začíná zlou myšlenkou, náklonností. Sami pozorujeme, že není z nás samých. Ta myšlenka, jak říkáme, nám přichází, je zvenčí. Připojí se k ní žádost to uskutečnit. Nějakou dobu vzdorujeme, ale pak se poddáme. Děláme si iluzi, že jsme se rozhodli sami. Ve skutečnosti jsme se poddali nátlaku, dali jsme se zotročit.

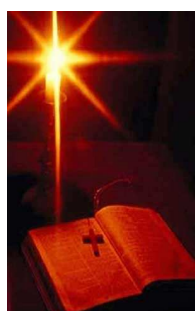
Pravda z vás udělá lidi svobodné. Každý si nerad připustí, že se poddal zlému impulzu, hněvu, lakomství. Když to udělal, pokouší se to ospravedlnit nějakou vymyšlenou úvahou. Ztratili jsme např. trpělivost a na někoho jsme se hrubě obořili. Těžko by bylo si přiznat, že se neumíme ovládat. Proto prohlásíme, že jsme to museli udělat v zájmu spravedlnosti. Vždyť i Kristus se rozhněval, když vyhnal kupce z chrámu (srv. Jan 2,14n). Je zajímavé, jak hbitě umí člověk najednou listovat v Písmu a v knihách lidské moudrosti, aby sám sebe oklamal. Tzv. duchovní klamy považují autoři za velmi nebezpečné. Život budovaný na iluzích je dům na písku (srv. Lk 6,49). Zhroutí se při prvním návalu nesnází. V duchovních knihách se radívá, aby každý častěji poprosil svého duchovního vůdce, aby mu řekl, v čem se klame. Ten se k tomu ovšem jenom těžko odhodlá, protože ví, jak jsou lidé na své sebeklamy citliví a jak je pravda zabolí.

Jestliže tedy Syn z vás udělá lidi svobodné, budete skutečně svobodní. Vidím dobré a schvaluji to, ale dělám to, co je horší, píše latinský básník Ovidius. Poznání omylu je první důležitý stupeň k nápravě. Ale samo je slabé právě proto, že nás hřích zotročuje. Dobro je zákon přírody a zákon Boží. Ale hřích nám vštípl opačné sklony, které se opakují s takovou pravidelností, že mají i ony ráz zákonitosti. Sv. Pavel mluví o „zákonu hříchu“, který bydlí v jeho těle a bojuje proti zákonu ducha. Sugestivně ten rozpor popisuje v 7. kapitole listu Římanům: „Neboť nekonám dobro, které chci, nýbrž dělám zlo, které nechci.

Jestliže tedy konám to, co nechci, nedělám to už já, ale hřích, který sídlí ve mně. (...) Kdo mě vysvobodí od těla, propadlého této smrti? Díky Bohu! Je to možné skrze Ježíše Krista, našeho Pána“ (Řím 7,15-25). Sv. Pavel tedy zažil vlastní zkušeností to, co Kristus slibuje všem, že z nás udělá lidi opravdu svobodné.

Đábel je otec lži. Tedy lež vede k otroctví, pravda ke svobodě. Svoboda není dělat si, co chci, ale dělat to, co nám Ježíš říká. Hledejme pravdu, poznávejme Krista a budeme svobodní. Pane, víme, co je pravda, známe tvé slovo. Dej nám sílu, abychom ho skutečně žili.

ČTVRTEK PO 5. NEDĚLI POSTNÍ - 10. DUBNA 2025

Ježíš řekl židům: „Amen, amen, pravím vám: Kdo zachovává mé slovo, neuvidí smrt navěky!“ Židé mu řekli: „Ted’ už jsme si jisti, že jsi posedlý zlým duchem. Umřel Abrahám, stejně i proroci a ty tvrdíš: ‘Kdo zachovává mé slovo, nezakusí smrt navěky!’ Jsi ty snad větší než náš otec Abrahám? On umřel, stejně i proroci umřeli. Co ze sebe děláš?“ Ježíš odpověděl: „Kdybych oslavoval sám sebe, moje slova by nic neznamenal. Je to můj Otec, který mě oslavuje, o kterém vy říkáte: ‘Je to náš Bůh!’ Vy jste ho nepoznali, já však ho znám; a kdybych řekl, že ho neznám, byl bych lhář stejně jako vy. Ale znám ho a zachovávám jeho slovo. Váš otec Abrahám zajásal, že uvidí můj den. Uviděl ho a zaradoval se.“ Židé mu namítli: „Není ti ještě ani padesát let a viděl jsi Abraháma!“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Dříve než byl Abrahám, já jsem.“ Tu popadli kameny, aby po něm hodili. Ježíš se však skryl a vyšel z chrámu. (Jan 8,51-59)

Dříve než byl Abrahám, já jsem. Svatý Pavel nazývá Krista "prvorozeným mezi všemi tvory" (Kol 1,15). Jak tomu máme rozumět? Ne ve smyslu našeho letopočtu. Od prvního člověka Adama až ke Kristu je dlouhá řada let. Od Abraháma ke Kristu je perioda relativně krátká, židovské dějiny Starého zákona nebyly tak dlouhé, jak se zdají. Ale rozhodně žil Abrahám dávno před Kristem. Ale letopočtový systém platí jen pro nás, kteří žijeme v čase. Pro Boha, který je věčný, je všechno přítomné. Dá se to znázornit kruhem. Ti, kdo stojí na linii kruhu, vidí věci před sebou a za sebou. Bůh je však ve středu kruhu. Celý obvod má k němu stejně daleko. Proto mohou Otcové církve říci, že mezi vším stvořením, je na prvním místě Kristus. Tak vykládali i smysl Písma: Na počátku řekl Bůh: "Budiž světlo!" (Gen 1,3). On je totiž světlo světa (srv. Jan 9,5). Slunce bylo stvořeno později jako obraz Krista osvěcujícího svět. Kdo se tedy snaží vidět ve všech a ve všem Krista, vidí skutečnost v jejich základech.

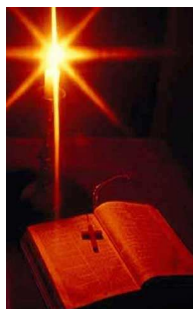
Váš otec Abrahám zajásal, že uzří můj den. Dějiny světa si představovali řečtí Otcové jako návrat k počátkům, dokončení obrazu poprvé načrtnutého. Začalo-li stvoření Kristem,

jím také skončí: bude ve všech svých a ve světě. Co o tom věděl Abrahám? Je „otec všech věřících“, on dostal přísliby a Bohu uvěřil. My si ovšem těžko dovedeme představit, jak prožíval osobně svou víru. Ale Kristus, který zná srdce všech generací, o něm užil zvláštních slov: „Zajásal, že uvidí můj den.“ Mystikům se stává často, že prožívají minulé i budoucí jako jedinou úžasnou skutečnost. Ale i pro obyčejné křesťany se nemá druhý Kristův příchod líčit jednostranně jako hrůzostrašný den hněvu. První křesťané o něm mluvili s nadšením a modlili se: Maranatha, Přijď, Pane Ježíši!

Když Ježíš zjevil tato tajemství své existence a existence světa a doplnil tak obraz stvoření a vykoupení, jak jej podává Bible, reagovali na to Židé tímto výrokem. Sv. Pavel se tomu nediví. Vždyť Boží moudrost je v očích světa bláznovství (1 Kor 1,18). Za pomateného považujeme toho, kdo dává všemu jinou hodnotu, než jsme zvyklí z denního života. Spořádaní lidé shromažďují majetek, blázen jej rozhazuje. Za takového považovali např. sv. Františka z Assisi. Ale nakonec si svým úsudkem nebyli jisti. Vytušili, že on dělá vše jinak než ostatní, protože vidí všechno z daleko vyšší hory. Na takovou duchovní horu musí, nakolik je to možné, vystoupit každý, kdo chce pochopit Kristovu osobu a učení. Ale pak zajásá nad krásou širokého rozhledu.

V jednom klášteře byl obraz, na kterém byl namalován dřevěný sud, ovšem jeho obruče byly prorezavělé a obsah vytékal ven. Pod obrazem byl nápis: "Protože měl volnost, zahynul". Čím jsou obruče pro sud, tím jsou přikázání pro člověka. Chrání v nás to dobré. Ježíš pak těm, kdo zachovávají jeho přikázání, slibuje věčný život: "Kdo zachovává mé slovo, neumře navěky". Dále pak slyšíme pokračování Ježíšovy řeči k židovským předákům. Zdá se, že napětí se stupňuje: nejdřív je zde polemika mezi učiteli zákona a Ježíšem, která má pouze slovní podobu; dnes ovšem dochází i k fyzickému napadení. Ježíš se musí skrýt, protože budou lítat kameny. Vrchol pak nastane, když se Kristovým nepřátelům podaří jej křivě obvinít a popravit na potupném dřevě kříže. Ježíš se totiž vždycky pokládal za Božího Syna a dnes se vyjádřil, že byl dřív, než Abrahám, tedy mluví o svém božství, protože Bůh je věčný. My, kteří jsme v Krista uvěřili, kráčíme k věčnosti. Jaký život, taková věčnost. Držme se přikázání, žijme pro své bližní, abychom mohli prožívat věčnost, která naplní touhy našeho srdce.

PÁTEK PO 5. NEDĚLI POSTNÍ - 11. DUBNA 2025

Židé brali kameny, aby Ježíše kamenovali. Ježíš jim na to řekl: „Ukázal jsem vám mnoho dobrých skutků od Otce. Pro který z nich mě chcete kamenovat?“ Židé mu odpověděli: „Pro dobrý skutek tě nechceme kamenovat, ale pro rouhání: ty jsi jen člověk, a děláš ze sebe Boha.“ Na to jim Ježíš řekl: „Ve vašem Zákoně je přece psáno: ‘Já jsem řekl: Jste bohové.’ Jestliže nazval bohy ty, kterým se dostalo Božího slova – a Písmo nemůže být zrušeno – můžete vy říkat o tom, kterého Otec posvětil a poslal na svět, že se rouhá, protože jsem řekl: ‘Jsem Syn Boží’? Nekonám-li skutky svého Otce, nevěřte mi. Jestliže však je konám a nevěříte mně, věřte těm skutkům, abyste poznali a (konečně) pochopili, že Otec je ve mně a já v Otci.“ Znovu by se ho byli rádi zmocnili, ale on jim

unikl. Zase odešel za Jordán na to místo, kde dříve křtíval Jan, a tam zůstal. Přišlo k němu mnoho lidí. Říkali: „Jan sice neudělal žádné znamení, ale všechno, co Jan řekl o něm, bylo pravda.“ A mnoho jich tam v něho uvěřilo. (Jan 10,31-42)

Ty jsi člověk a děláš ze sebe Boha. Nad delfským chrámem byl pověstný nápis: Poznej sám sebe! Zdá se, že původní smysl byl tento: Poznej, že jsi jenom člověk, vstupuj tedy do chrámu božstva s vědomím, že je mezi tebou a bohy velký rozdíl. Řecký básník Pindaros píše: "Bohové a lidé, to jsou dvě rasy docela rozdílné". To byl původní náboženský postoj. Teprve později Platon začal vysvětlovat poznání sebe jinak: Poznej sebe, tj. poznaj svou velikost, máš nesmrtelnou duši, která má domov ve světě bohů. Písmo svaté však zůstává v tradici náboženské. Člověk se s Bohem nemůže a nesmí rovnat. Jahve je nepřístupný, nepoznatelný. I cherubíni, nebeské bytosti, si ve vidění Izaiáše (Iz 6,2) přikrývají obličej křídly, protože vidět Boha by znamenalo zemřít. Člověk se tedy nemůže dělat Bohem. Ale co to znamená konkrétně? Chtěl by sám rozlišovat, co je dobré a co zlé (srv. Gen 3,5). To je ovšem pokušení, které je v každém hříchu, končí tragicky.

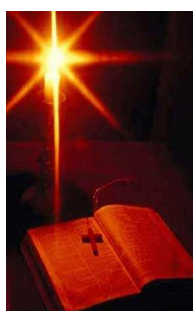
Ve vašem Zákoně je psáno: „Já jsem řekl: Jste bohové“. Je to ovšem výraz ojedinělý. Žalm 82,6 nazývá bohy soudce, protože „souzení patří Bohu“ (Dt 1,17). Ale přece je ten text poučný, zvláště proto, že jej sám Ježíš cituje. Biblický Bůh je neskonale vysoko. Ale má zvláštní lásku k lidem, a proto k nim stále sestupuje, zjevuje se jim, mluví k nim, posílá jim své posly. Nejvíce se však tento Boží sestup projevuje, že jim sděluje některé vlastnosti, které patří jemu: dává jim možnost soudit mezi dobrem a zlem dává jim možnost poznávat pravdu. To všechno však je jenom náznak toho, co se stalo v plnosti času. V Ježíši Kristu Bůh sestoupil k člověku tak, že se s ním úplně ztotožnil. On je Bohočlověk, člověk a Bůh současně. Je to neuvěřitelné tajemství. Člověk se nemůže stát andělem, přestal by být člověk, ani zvířetem, ale stal se Bohem a přitom člověkem zůstal. Větší důstojnost není vůbec myslitelná.

Věřte mým skutkům, abyste poznali, že je Otec ve mně a já v Otci. Malíř se pozná podle toho, co namaloval, houslista podle toho, jak hraje. Kristus dává své božství poznat skutky, které může dělat jenom Bůh. Byly to především zázraky a mezi nimi vzkříšení mrtvých. Jen Bůh může zavolat nazpět do života. Ale není jenom vzkříšení fyzické. Morálně vstává z mrtvých hříšník. Proto jenom Bůh může hříchy odpustit a posvětit lidi. Posvěcení, zbožštění lidí je Kristův největší skutek. Otcové církve to vyjadřovali v jedné větě: „Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal božským.“ Ruské ikony to symbolizují dvěma barvami: červená znamená božství, modrá lidství. Kristus má proto červený šat a je Bůh, ale plášť je modrý: vzal na sebe lidství. Pod ním stojí Panna Maria v modrém šatě: je člověk, ale je zahalena do červeného pláště: stala se božskou, plnou milosti. To jsou „skutky“, které dodnes Kristus činí a bude činit v dějinách.

V prvním čtení jsme slyšeli vyznání starozákonního proroka Jeremiáše. Tento mladičký, 25 letý muž, vystupuje v Izraeli jako prorok, tedy ten, který má předpovídat budoucí věci a zároveň vést lid k zachování smlouvy. Vystupuje v těžké době pro židovský národ - neustálé boje, zajetí, vyhnanství. Lid se odchýlil od desatera, sloužili cizím bohům,

provozovali modloslužbu a Jeremiáš je odvrací od těchto špatných skutků, ale jeho šlechetné snahy se zdály být zbytečné. Je zneuznán, nepochopen, pronásledován, vysmíván. Hodně má společného se samým Kristem: Jeremiáš se narodil v malém městečku, nebyl přijat ve svém rodišti; kázal proti zlořádům, i když za ně mohli i kněží. Oba plakali nad Jeruzalémem a předpovídali jeho zkázu - proroctví obou se vyplnilo. Oba byli svobodní, tajně vyhledávání, oba byli do smrti oddáni svému povolání a za své učení položili životy. Myslím, že tato jednota postojů Jeremiáše i Ježíše, může i nás vést k zamyšlení, jak je to s námi. Nakolik se podobáme svému Pánu, jak by na mém místě jednal On sám.

SOBOTA PO 5. NEDĚLI POSTNÍ - 12. DUBNA 2025

Mnoho z těch židů, kteří přišli k Marii a uviděli, co (Ježíš) vykonal, v něj uvěřilo. Někteří z nich však odešli k farizeům a pověděli jim, co Ježíš vykonal. Velekněží a farizeové svolali proto veleradu a radili se: „Co máme dělat? Vždyť ten člověk koná mnoho znamení! Necháme-li ho tak, všichni v něho uvěří, a pak přijdou Římané a vezmou nám (svaté) místo i národ.“ Jeden z nich, Kaifáš, který byl v tom roce veleknězem, jim řekl: „Vy vůbec nic nevíte ani nemyslíte na to, že je pro vás lépe, když jeden člověk umře za lid, než aby zahynul celý národ.“ To neřekl ze sebe, ale jako velekněz toho roku prorokoval, že Ježíš musí umřít za národ – a nejen za národ, ale i proto, aby rozptýlené Boží děti shromáždil v jedno. Od toho dne se rozhodli, že ho zabijí. Proto Ježíš už mezi židy veřejně nevystupoval, ale odešel odtamtud do kraje blízko pouště, do města zvaného Efraim, a tam pobýval s učedníky. Byly blízko židovské velikonoce a mnozí z toho kraje putovali před svátky vzhůru do Jeruzaléma, aby se posvětili. Hledali Ježíše, a jak stáli v chrámovém nádvoří, říkali si mezi sebou: „Co myslíte? Nepřijde na svátky?“ Velekněží a farizeové vydali nařízení, že kdo se doví, kde on je, má to oznámit, aby se ho mohli zmocnit. (Jan 11,45-56)

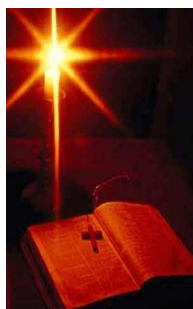
Je pro vás lepší, když jeden člověk umře za lid. V dějinách národů se vypravují hrdinské činy jednotlivců, kteří obětovali života za záchranu obce, národa, státu. Staví se jim pomníky a oslavují se v básních a řečech. A přece V. Solovjov zapochyboval o hodnotě těchto obětí. Má-li lidská osoba absolutní hodnotu, nemůže se obětovat, být prostředek k blaženosti jiných. To se děje u zvířat, kde je hlavní cíl zachování druhu. Kromě toho nezdají se tyto oběti účinné. Státy, aby se zachovaly, stále vyžadují oběti lidí, ale nejsou lepší, než byly předtím. Je taková námitka oprávněná? Solovjov sám si dává odpověď. Laická morálka potíží nevyřeší. Smysl těmto obětem dal Ježíš. I on umřel za lid. Ale přitom i on tímto způsobem vešel do své slávy: vstal z mrtvých. Lidské oběti za druhé lidi jsou vznešené, ale pravou hodnotu dostávají až v Kristu, účastí na jeho smrti.

To neřekl ze sebe, ale byl v tom roce úřadujícím veleknězem, mluvil jako prorok. Jak této zásadě rozuměl Kaifáš? Ze souvislosti si můžeme domyslet, že jeho úvaha byla docela profánní. Viděl v kázání Kristově politické nebezpečí, a proto usoudil, že je líp ho obětovat, aby se nesnáz zažehnala. Evangelium však k tomu přidává zvláštní poznámku: „Mluvil jako prorok.“ Proroci se v Bibli nazývají „vidoucí“ (1 Sam 9,9). Odkrývají hlubší skutečnost, která je skryta pod povrchem. Tak tomu je skutečně v tomto případě. Jako v jednom všichni zhřešili, tak i v jednom jsou všichni ospravedlněni. To pochopil z Boží inspirace svatý Pavel (Řím 5,12n). Měl tu inspiraci i Kaifáš? Svatý Jan Evangelista mu ji připisuje, protože byl „úřadujícím veleknězem“. Byl reprezentant Božího lidu Starého zákona. Tím víc to platí o úředních zástupcích církve novozákonní. Jejich výroky jsou v rukách Božího vedení, i když se navenek jeví docela lidské.

Ježíš musí umřít nejenom za národ, ale i proto, aby shromáždil v jedno rozptýlené Boží děti. Právě protože výrok Kaifášův přesahoval motivy, které ho vedly, aby jej vyslovil, dodává k němu sv. Jan i další poznámku. Nešlo tu už jenom o národ, ale o spásu celého lidstva, o dosažení ztracené jednoty. Lidstvo o ni vždycky usilovalo. Symbolicky to vyjadřuje vypravování Genese o babylonské věži. Tak 11. kapitola uzavírá prvních deset, které v kusých náznacích podávají prehistorii lidstva: ztrátu ráje, jednoty a zoufalý pokus ji znovu nastolit. Končí však novým beznadějným rozptýlením. Ve 12. kapitole pak začíná vyvolení Abraháma. Z jeho potomstva vyjde ten, komu se sjednocení podaří, a proto v něm budou požehnána všechna lidská pokolení. Dosáhne toho cíle ovšem jinak: ne stavěním věže „až do nebe“, ale sestupem až do smrti. To bude však „sestup do výše“.

Zdá se, že Ježíšovy dny jsou spočteny. Velekněz Kaifáš - reprezentant Božího lidu Starého zákona, vidí v kázání Kristově politické nebezpečí a proto usoudil, že bude dobré ho zažehnat smrtí Ježíše Krista. Vyslovuje však nakonec proroctví, jež se v Kristu naplnilo. Ježíš totiž zemřel za všechny lidi, kteří na této planetě žili, žijí a ještě se narodí, budou žít. A tak si dnes řekněme naprosto jasně, že v nikom jiném není spásy, než v Kristu. My si spásu nezasloužíme dobrými skutky, ale jen díky milosti, kterou nám Kristus dá. Držme se ho pevně - bez Krista nejsme nic! Ježíši, důvěřuji ti!

PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE - 14. DUBNA 2025

Šest dní před velikonoce přišel Ježíš do Betánie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. Připravili tam (Ježíšovi) hostinu a Marta obsluhovala. Lazar byl jeden z těch, kteří s ním byli u stolu. Marie vzala libru drahocenného oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a utřela mu je svými vlasy. Dům se naplnil vůní toho oleje. Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který ho měl zradit, však řekl: „Proč se ten olej neprodal za tři sta denárů a nedalo se to chudým?“ To řekl, ne že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: spravoval pokladnu a bral z toho, co se do ní dávalo. Ježíš odpověděl:

„Nech ji. Ať jej uchová pro den mého pohřbu. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky, ale mne vždycky nemáte.“ Velký zástup židů se dověděl, že je tam, a tak přišli nejen kvůli Ježíšovi, ale také, aby viděli Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. Velekněží tedy rozhodli, že zabijí i Lazara, protože mnoho židů kvůli němu odcházelo a věřilo v Ježíše. (Jan 12,1-11)

Pomazání olejem k pohřbu. Řecké znění textu tu snad není přesně zachováno. Někteří exegeti myslí, že Ježíš neřekl, že tu byl pomazán pro budoucí pohřeb, ale přál si, aby se zbytek toho oleje k jeho pohřbu uchoval. Ale tento rozdíl čtení není důležitý. Spíš nás zajímá, proč se mrtvá těla balzamovala. Egypťané v tom byli odborníci. Dodnes vidíme zachovalá těla faraónů. Byl to v jejich případě bláhový pokus o nesmrtelnost. Faraónům se vzdávala božská pocta a pak se měl najednou rozpadnout? Jejich balzamování a ukládání mrtvol ovšem bylo nákladné. prostí lidé se spokojili s užitím vonných mastí, aby se vyhnulo mrtvolnému zápachu při rozloučení se zesnulým. To všechno prozrazuje, jak je hluboko v nás zakořeněna touha po nesmrtelnosti. Vždyť podle Bible není smrt přirozená, i když se takovou v koloběhu přírody zdá. Člověk jako osoba a Boží obraz si je vědom, že do něho nemůže být bezohledně zařazen.

Drahocenný olej - symbol svatosti. Pomazání Kristova těla v Betánii i pak při pohřbu byl projev piety, úcty. Jeho nesmrtelnost se stala skutečností. Pomazání vonnými oleji pak se stalo mystickým autorům symbolem, jak my sami se máme připravit na smrt a vzkříšení spolu s Kristem. Mluví o „vůni svatosti“. V tradici východní církve se někdy požadovala ke kanonizaci, k prohlášení za svatého, podmínka, že jeho tělo nepropadlo rozkladu, že je zachované, často vydávalo vůni. Narážku na tuto tradici čteme v Dostojevského románu Bratři Karamazovi, kde Aljoša prožívá duševní krizi, protože zapáchá mrtvola jeho duchovního otce, „starce“, kterého považoval za světce. Samozřejmě nesmíme hledat tak automatické viditelné spojení. Ale základ je pravdivý. Je-li hřích příčinou smrti, snaha o svatost připravuje nesmrtelnost. Protože pak byla Matka Boží bez hříchu, její tělo se stalo nesmrtelným, vzatým na nebe.

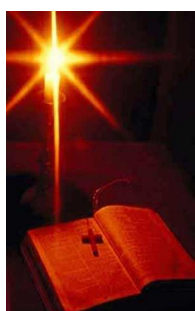
Vonné oleje - symbol ctnosti. Svatost je především dar milosti, Ducha svatého. Při svátostech se udílí pomazáním svatými oleji. Této milosti jako lidská spolupráce odpovídají ctnosti. I tu se mluví mysticky o „vůni ctností“. Origenes dokazuje jejich totožnost s Kristem. On totiž je pravda, je spravedlnost, je láska. My nejsme pravda, spravedlnost, láska. Můžeme se však v těchto ctnostech cvičit, osvojit si je. Pak se stane,

že máme pravdu, spravedlnost, lásku. Protože však ony jsou Kristus, máme tedy Krista. To je naše duchovní pomazání, kterým se připravujeme k smrti a věčnému životu. Ctnostný člověk je ostatně milý na pohled, příjemný ve styku, je to jako by rozléval kolem sebe duchovní vůni. Tato předtucha nebeské hostiny byla u některých svatých i smysly vnímatelná.

Postava apoštola Jidáše zůstává pro nás někdy velmi tajemná. Jak je možné, že ten, který byl svědkem mnoha zázraků, moudrých slov a zblízka poznal Pánovu dobrotu se najednou stává zrádcem. Jeho

zrada jistě nebyla nějakým náhodným zkratem, ale šlo zde o déletrvající krizi, kterou Jidáš prožíval. Jeho láska ke Kristu postupně chladla, slyšeli jsme, že neměl pochopení ani pro skutek lásky, který Marie prokazovala Kristu. Viděl jen peníze, které asi také sehráli v jeho vztahu k Ježíšovi nemalou, ne-li podstatnou roli. Po zradě však svého činu lituje, ale je už bohužel pozdě. Tuto těžkou situaci řeší sebevraždou namísto, aby prosil Krista za odpuštění, kterého by jistě dosáhl. Jidášovi zřejmě chyběla vytrvalost, bez které i náš vztah k Bohu může velmi rychle ochabnout. Vytrvalost znamená každodenní věrnost v maličkostech. Vyžaduje také pokoru, bez které se neobejdeme, pokud chceme povstat, znovu začít. Prosme Pána, abychom byli věrni ve svých každodenních povinnostech a vytrvale směřovali k Pánu navzdory svým omylům, překážkám i porážkám.

ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE - 15. DUBNA 2025

Když Ježíš seděl se svými učedníky, v duchu se zachvěl a s důrazem prohlásil: „Amen, amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Učedníci pohlíželi jeden na druhého v rozpacích, o kom to říká. Jeden z jeho učedníků ležel na Ježíšových prsou, ten, kterého Ježíš miloval. Šimon Petr na něj kývl a vybídl ho: „Zeptej se, kdo to je, o kom to říká.“ On se naklonil k Ježíšovým prsům a zeptal se ho: „Pane, kdo je to?“ Ježíš odpověděl: „Ten je to, komu podám omočené sousto.“ A vzal sousto, omočil ho a podal Jidášovi, synu Šimona Iškariotského. Po tom soustu vstoupil do něho satan. Ježíš mu pak řekl: „Co chceš udělat, udělej rychle.“ Z ostatních, kteří byli u stolu, nikdo nerozuměl, proč mu to řekl. Poněvadž Jidáš spravoval pokladnu, mysleli někteří, že mu Ježíš nařídil: „Nakup, čeho potřebujeme na svátky“, nebo aby dal něco chudým. On pak vzal sousto a hned odešel. Byla noc. Když (Jidáš) odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě; ano, hned ho oslaví. Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Budete mě hledat, ale jak jsem řekl židům, říkám teď i vám: Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete. Šimon Petr se ho zeptal: „Pane, kam jdeš?“ Ježíš odpověděl: „Kam já jdu, tam za mnou teď nemůžeš jít; půjdeš však za mnou později.“ Petr mu řekl: „Pane, proč nemohu jít za tebou už teď? Svůj život za tebe položím!“ Ježíš mu odpověděl: „Svůj život za mne položíš? Amen, amen, pravím tobě: Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ (Jan 13,21-33.36-38)

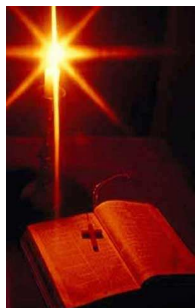

Jeden z vás mě zradí. Lidé rádi diskutují o tom, bylo-li skutečně zapotřebí Jidášovy zrady k tomu, aby Ježíš trpěl. Vždyť už se ho pokoušeli několikrát zatknout v samém chrámě. On jim doposud unikal, protože ještě nepřišla jeho hodina. V daném okamžiku však dal souhlas. Mohlo se tedy jeho zatčení uskutečnit kdekoliv. Není potřeba velkých úvah k řešení této problematiky. Plány Boží prozřetelnosti hledíme pochopit a ne napravit. V tomto bodě se pak zdá, že můžeme najít motiv, proč Ježíš zvolil tuto cestu. Chtěl ve svém utrpení prožít všechno, co lidi v životě pronásleduje. Není pak malým neštěstím, když někdo je od všech opuštěn a když ho zradí i nejbližší. Ježíš chtěl tedy prožít i tuto bolest a dát jí posvěcující sílu.

Sama v sobě by vedla k zoufalství.

Ten, komu podám omočené sousto. Diskutují o tom, byl-li Jidáš přítomen u poslední večeře až do okamžiku proměnění chleba a vína, nebo odešel-li dřív. V rumunských kláštorech se často vidí obraz poslední večeře jako sv. přijímání. Ale Jidáš je stranou, vychází ven a zvrací. Přijal tělo Páně, ale nemohl je v sobě snést, byla to strava, která ho pálila. Jde tu ovšem o myšlené apokryfní podání. Vyjadřuje však jistou myšlenku. Stykem s Kristem, hlavně sv. přijímáním, se s ním ztotožňujeme, máme záruku věčného života. Ta pouta se zradou násilně přetrhávají. Kdo zvrací, odmítá to, co ho udržuje při životě. Zrada Krista je tedy na prvním místě zrada sama sebe. Jidáš skončil sebevraždou. Je to obraz skutků, ve kterých se zřikáme Krista. Jsou jako kameny hozené proti nebi, které pak padají na naši vlastní hlavu.

Co chceš udělat, udělej rychle. Vyzval sám Ježíš Jidáše k zradě? Nemohl ho zadržet, naposledy ještě varovat? Jsou to neužitečné otázky. Nevidíme do srdce lidí, tím méně do plánů Boží prozřetelnosti. Přesto však lidé stále přemýšlejí o tom, proč Bůh nezamezí zlo ve světě. Bylo by mu to přece lehké. Když Bůh vidí budoucnost, proč by nemohl nechat umřít člověka dřív, než se dopustí těžkého hříchu? Odpovědi neznáme mnoho, ale dvě všeobecné jsou základní. Jistě by Bůh nedopustil zlo, kdyby i z něho nebylo větší dobro. Vždyť i ze zrady Jidášovy, která je částí v mozaice Kristova utrpení, vzešla spása celého světa. Ale Jidáš sám a jeho hřích? Jisté je také, že Bůh respektuje lidskou svobodu v rozhodnutí k dobru i ke zlu. Zdá se to upřílišené? Alespoň jeden pozitivní prvek tu vidíme: Kdo se rozhodl ke zlu svobodně, může se svobodně vrátit k dobru. Pokání pak je podstatná část spásy světa.

STŘEDA SVATÉHO TÝDNE - 16. DUBNA 2025

Jeden z Dvanácti – Jidáš Iškariotský – odešel k velekněžím a zeptal se jich: „Co mi dáte, když vám ho zradím?“ Oni s ním smluvili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?“ On řekl: „Jděte do města k jistému (člověku) a vyříd'te mu, že Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko; budu u tebe se svými učedníky slavit velikonoční večeři.“ Učedníci udělali, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka. Když nastal večer, zaujal místo u stolu s Dvanácti. Při jídle jim řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já, Pane?“ Odpověděl: „Kdo si se mnou namáčí rukou v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ Také Jidáš, který ho chtěl zradit, se zeptal: „Jsem to snad já, Mistře?“ Odpověděl mu: „Tys (to) řekl.“ (Mt 26,14-25)

Jeden z vás mě zradí. Existuje staročeská legenda o Jidášovi. Její téma je v duchu jiných apokryfních vypravování. Jidáš tu vystupuje jako zlý, prohnáný člověk, který se lstivě vetřel do skupiny apoštolů. Moderní romanopisci a povídkáři se pokoušejí vysvětlit události jinak. Jidáš byl apoštol jako ostatní, ale ponenáhlu ho unavovalo chodit s Ježíšem, přestal věřit, začal se starat o peníze. Nakloněná cesta se povážlivě svažovala, až přišel

pád do propasti. Toto podání je ovšem daleko přijatelnější, ale i ono je pouhý dohad. Evangelium nám podává jen suchou zprávu: zrada. Zrádce má u všech národů velmi špatnou pověst. Liší se od nepřítele. Ten je cizí a bojuje proti tomu, koho považuje za svého škůdce. Zrádce je naopak někdo blízký, úzce spojený. Ten, koho zrazuje, není škůdce, ale dobrodinec. Ve skutečnosti je každý hřích zrada. Opouštíme nebeského Otce, jehož jsme syni a od kterého dostáváme všechno dobré.

Co mi dáte, když vám ho zradím? Odložíme knihu, když nám nic neříká. Přestaneme poslouchat hudbu, když nás už netěší. Rozejdeme se beze všeho s člověkem, s kterým jsme se náhodou dali

do řeči. Nemůže však někdo opustit rodinu a domov a nehledat nějakou náhradu. Křesťan patří do Boží rodiny, do Božího království. Když se rozhodne, že tento svazek přetrhne, musí nutně hledat nějakou náhradu. Boží království znamená, že si nade všecko ceníme dobro, pravdu, věrnost Bohu a lidem. Kdo se v hříchu rozhodne, že to opustí, začne okamžitě hledat nové hodnoty, kterým by v duši postavil oltář jako falešným modlám. Modloslužebníci se poznají nejlépe podle toho, s jakým fanatismem své nové hodnoty hájí. Prozrazuje se tím vnitřní nejistota. Kdo platí falešnou mincí, má mnoho důkazů pro to, že je pravá. Nedivme se proto, že najdeme mnoho horlivců mimo Krista.

Vysázeli mu třicet stříbrných. Peníze jsou jeden z nejdůležitějších vynálezů lidstva. Umožňují spořádaný styk s lidmi ve společnosti. Dá se s nimi udělat i mnoho dobrého. Dostatek peněz znamená životní hojnost. Křesťan však věří v život věčný. Je si vědom, že ten, kdo tuze přilne k životu na zemi, na věčný život zapomene, odsune ho z pozornosti. Peníze mu k tomu pomohou, vždyť se za ně dá tolik pořídit pro dnešek i zítřek. Místo aby lidi spojovaly v lásce, peníze pak izolují od lidí i od Boha. Jeden finančník, ale dobrý člověk, říkával: Když беру peníze do ruky, snažím se modlit, protože vím, jak snadno by mě toto stříbro přivedlo k tomu, že bych zapomněl na pravé zlato, které bude platit u Božího soudu.

ZELENÝ ČTVRTEK - 17. DUBNA 2025

Dnešní den je zvláštní nejen svým názvem, ale především událostmi, které se v něm odehrály. Název "Zelený čtvrtek" má svůj původ v dávné minulosti vyvoleného židovského národa, který na památku vysvobození z egyptského otroctví každoročně o velikonoční večeři jedl beránka s hořkými zelenými bylinami, které měly všem připomínat těžký život v Egyptě, jak jsme o tom slyšeli v prvním čtení. Důležitější než název jsou ovšem pro nás křesťany události, které se odehrály v životě našeho Pána těsně před jeho smrtí a zmrtvýchvstáním. V osobě Krista je naplněn Zákon i Proroci. On je ten zabítý beránek, jehož krví se zachránilo veškeré lidstvo. A my si tuto skutečnost chceme dnes více uvědomit, protože při slavení eucharistie, jejímž ovocem je duchovní pokrm Těla a Krve Páně, nejde o nějakou vzpomínku, památku, závěť, ale o zpřítomnění večeře Páně. V duchu se můžeme přenést do večeřadla. Já zastupuji Krista, vy apoštoly. Jsme shromážděni kolem oltáře, kde

se zase proměňuje chléb a víno v Tělo a Krev našeho Pána. My ho přijímáme. Tím ale ještě Pán Ježíš neskončil. Začíná apoštolům umývat nohy. Tato služba byla vyhrazena otrokům a znázorňovala nejhlubší ponížení, nejpodradnější službu. Pán Ježíš tedy na sebe tuto roli přijímá a říká: 'dal jsem vám příklad - jak jsem udělal já vám, tak máte dělat i vy'. Poslední večeře a umývání nohou mají jednu věc společnou: Ježíšovu vydanost až do krajnosti. Pro nás z toho plyne, že máme Krista přijímat, ale také umývat svým bratřím a sestrám nohy - tedy stát se služebníky druhých. A to bolí. My máme ve zvyku používat různé triky, aby nás věrnost ke Kristu tolik nebolela. V každém z nás je sklon spíše být obsluhován, než obsluhovat; raději vymýšlet něco nového, než snášet něco nepříjemného; raději být svobodný bez závazků, než žít důsledně podle Božího slova. Ježíš nám tedy dnes názorně předvádí, že je třeba žít lásku. Láska však není přelétavý cit ani povrchní prožitek spojený s psychologickým uspokojením, nýbrž je to ochota se spolu s Kristem obětovat pro druhé. Pravá láska je nezištná, ochotná vyjít vstříc a bez otálení se darovat. To všechno je podstatou obou událostí, jež si dnes připomínáme. Kněz zůstává svobodný, aby se mohl věnovat Bohu a bližnímu. Napodobuje Krista, který se také dal všem bez rozdílu. Krize kněžských povolání, kterých je málo, nepramení z toho, že je povinný celibát, ale spíše z nedostatku pravé lásky, která se neptá, co z toho budu mít já pro sebe, ale naopak se chce darovat plně všem, bez omezení. Totéž platí i o eucharistii. Máme se proměňovat v toho, kterého přijímáme - píše sv. Augustin.

VELKÝ PÁTEK - 18. DUBNA 2025

Staré pověsti české známe už jenom z četby Jiráskova a o tom, že se při čtení Pašij na Velký pátek otvírají poklady, jsme se dozvěděli až z Kytice Erbenovy. Jak taková báje asi vznikla? Těžko říci. Ale duchovní smysl je obrazný. Když čteme a rozjímáme o utrpení a smrti Ježíšově, otvírají se nám poklady duchovní. Je jich mnoho. Říkají autoři, že se touto četbou naučíme trpělivosti, že pochopíme, jaké zlo je hřích, když potřeboval takového zadostiučinění. Naučíme se přitom soucitu s trpícími, protože každý, kdo trpí, má účast v utrpení Kristově. Ale mystičtí autoři, kteří tak rádi tyto texty čítali, v nich viděli především vrcholné zjevení Kristovy lásky. Slovo „láska“ je naneštěstí v našem slovníku mnohoznačné. Vzniká tím mnoho nedorozumění. Vtipně se říká, že je jak anglické „I do“. Spojuje se se všemi slovesy a teprve ta mu dávají obsah. Ale slovem láska, milování, se vyjadřuje také dvojí odlišný postoj k lidem i k věcem. Teoreticky to naznačují dvě řecká slova. Podíváme-li se do slovníku, najdeme tam, že se láska řekne řecky *eros* nebo *agape*. Nejsou to výrazy stejné. *Eros* znamená po něčem toužit, chtít se něčeho zmocnit, protože se nám to líbí, protože říkáme, že to máme rádi. Milovat bližního v duchu evangelia se tím slovem ovšem nedá vyjádřit. V řeckých textech Písma se proto užívá slova *agape*. To neznámá zmocnit se někoho, ale naopak mu dávat něco ze svého vlastního. V ignaciánských *Exerciciích* je poslední rozjímání o lásce. Tam se pak hned v úvodu praví, že je láska v tom, že něco ze svého dáváme a ne že bereme chamtivě od druhého. Další rozdíly pak plynou z toho, co komu chceme dát: malou almužnu nebo velký dar, jenom dobré slovo nebo stálé přátelství, něco, co máme jenom, jak se říká v kapse, nebo celého sebe. Pěkně ten rozdíl ilustruje život Karla Foucaulda. Když se rozhodl pro misie v Africe,

nestal se členem žádné misijní společnosti. V té době jich bylo ve Francii mnoho a mezi jejími členy byli mladí a obětaví lidé. Vykonali v těch zemích, kam přicházeli, mnoho dobrého. Přinášeli kulturu, zlepšení životních podmínek, umožňovali primitivním národům vstup do civilizované společnosti. Ale přesto se Karlu Foucauldovi nezdálo, že je to jádro křesťanského poslání. Kristus přišel z nebe jakoby misionář na zemi. Nepřinesl jenom dary, ale dal sám sebe, stal se jedním z nás. Proto se i Foucauld rozhodl zajít k jednomu z nejchudších kmenů beduínských na Sahaře a stát se jedním z nich. Neodešel od nich ani v době největšího nebezpečí, když měli být přepadeni a on byl předem varován. Byl tam skutečně pak zabit.

Podobným způsobem podává Kristovo vykoupení i tzv. židovsko-křesťanská teologie. Kdo není zběhlý v teologii, se tomu výrazu ovšem podiví. Co má být to židovsko-křesťanské učení? Výraz se rozšířil zásluhou kardinála Daniélou. Jde o první dobu křesťanskou. Tehdy tvořili většinu věřících židé, kteří se obrátili ke Kristu. Obrácených pohanů bylo ještě málo. Tito tzv. žido-křesťané chápali Ježíšovo poslání svým charakteristickým způsobem. Slovo Boží, jednorozený Syn Otce, sestoupil z výšin nebe až do propasti země, aby hned nato vystoupil nazpět k Otci a přivedl všechny, kdo jsou s ním, do nebeského království. Ikony, které tento motiv převzaly, zobrazují fáze tohoto sestupu a výstupu. Známe zobrazení Božího Slova, jak sestoupilo mezi anděly. Sv. Michael a sv. Gabriel se klanějí Božímu Synu, protože je pravý Bůh. Ale to je pro nás dnes zobrazení nezvyklé. Následuje však hned další sestup: Boží Slovo vstupuje do lůna Mariina při zvěstování a brzy potom do jeslíček při zrození v Betlémě. Ale tím Boží sestup na zemi nekončí. Další stádium je při sestupu do vody v řece Jordánu, když se Kristus dává pokřtít. Hlubina vody je už symbolem smrti. Proto je předobraz sestupu poledního až do hlubin země, do říše mrtvých, do „pekla“. Tam až upadl hříchem člověk. Kristus svým křížem sestupuje do hlubin této smrti. Ikony zobrazují, jak on, „nový Adam“ podává ruku starému Adamovi, pozvedá jeho i Evu z hrobu a nyní začíná pohyb opačný, vzestup: vystoupení z hrobu, vznesení se nad zemi a zasednutí v nebi po pravici Otce.

Tento sestup a vzestup se má však uskutečnit ještě jednou v celém kosmickém rozsahu. Na konci světa ještě jednou Kristus sestoupí ve slávě a pozvedne z hlubin hrobu všechny, kteří mají mít účast v jeho království. Na ikonách posledního soudu je jeden pěkný motiv, který snadno unikne zraku. Je tam zobrazena země a moře ve formě otevřených úst. Obě byly stvořeny k tomu, aby živil lidi, aby byly jejich domovem a prostředím. Hřích zpronevěřil jejich úkol. I země i moře lidi pohlcovaly, byly jejich hrobem. Teď se však navrátí ke své původní funkci. Musí tedy vydat nazpět všechny mrtvé, které pohltily.

Tyto představy jsou ovšem obrazné symboly. Vyjadřují základní princip Kristovy vykupitelské činnosti. Otcové církve jej vyslovují jednou větou: Co Kristus na sebe nevzal, nemůže být vykoupeno. Musel se tedy stát člověkem a prožít ve zkratce všechny lidské osudy: narodit se, pracovat, nakonec trpět a umřít. V utrpení Kristově, v Pašijích, se setkáváme se vším, co lidi na této zemi stíhá, s celou křížovou cestou naší planety: opuštění od přátel, nespravedlivé odsouzení od zástupců spravedlnosti, nepochopení od vlastních, urážky od hrubých, krajní bolesti a ukrutná smrt.

Není divu, že čtení, zobrazení, divadelní i filmové představení pašijí dojmá. Ale to samo není cíl liturgického čtení. Mají se při něm naopak otevřít duchovní poklady, tj. máme si uvědomit, že všechno to, co prožíváme sami nebo vidíme kolem sebe, je jenom

sestup lidské důstojnosti. Má však vzápětí následovat výstup. Všecka lidská bída se má převrátit ve věčné hodnoty, ve vítězství dobra.

Jednou dostal jistý německý žurnalista nápad ilustrovat křížovou cestu fotografiemi ze současného světa. Soud Pilátův byl nahrazen fotografií nacistického soudu s politickými vězni, pády na křížové cestě bitím vězňů v Dachau, probodnutí Ježíšova boku scénou vraždy z války v Indii. Působilo to otřesně. Ale taková je doopravdy realita světa. Chtěli bychom ji změnit, ale nedovedeme to. Kristus tedy tuto skutečnost přijímá, aby se stala pokladem pro ty, kdo s ním sestoupili do bídy. Mají brzy nato spolu s ním i oni vystoupit do slávy. Kdy to bude? Až na konci světa? Ti, kdo žijí duchovní život, dosvědčí, že částečně už v tomto životě prožívají stálý sestup i výstup, ztráty i nalezení pokladů, které jsou trvalé a dávají hodnotu životu na zemi.

Již dvakrát v tomto týdnu jsme slyšeli pašije. Na Květnou neděli podle sv. Matouše, a dnes, na Velký pátek podle sv. Jana. Zdá se nám, jakoby šlo o návrat do minulosti, jak to všechno kdysi bylo, co s tím Pánem Ježíšem jeho nepřátelé udělali. Zkusme zase jako včera si uvědomit, že to, co se odehrálo před dvěma tisíciletími, děje se dnes - Poslední večeře Páně = každá mše svatá; Pašije = my lidé a náš vztah k Pánu Ježíši. Myslím, že každý z nás se v životě zachoval jako každá z osob, které vystupují v pašijích:

- ♦ podobáme se někdy Petrovi: hlásíme se okázale ke Kristu, když se nám to hodí, jsou z toho výhody, ale stydíme se za něj, když nejsme mezi svými a zbaběle utíkáme;
- ♦ podobáme se někdy Pilátovi: alibisticky si myje ruce, chce být neutrální, nechce ztratit postavení, tak raději zbaběle uhýbá;
- ♦ podobáme se někdy zástupům: přidáme se raději k davu, k všeobecnému mínění, než abychom hledali pravdu, za ni bojovali a dokázali pro ni snést i příkoří;
- ♦ podobáme se někdy vojákům: rádi si kopneme či plivneme, když je do koho, byť třeba jen slovně;
- ♦ podobáme se někdy i Jidášovi: když jsou nám milejší peníze, hmota, věci tohoto světa, než služba Bohu a bližnímu. Viníci Kristova umučení nebyli velekněží, Pilát, Jidáš, vojáci, ale my všichni. A my dnes chceme Kristu projevit vděčnost, že on všechny naše nevěrnosti, všechny ty mínusy v našem životě mění svým křížem na plus. Chceme dnes v přímlovách prosit za všechny lidi na celém světě, ale také za sebe, abychom hledali pravdu, abychom se podobali Šimonovi - nesli svůj kříž; ochotně sloužili jako Veronika a vytrvali v dobrém až do konce jako Panna Maria pod křížem.

BÍLÁ SOBOTA - 19. DUBNA 2025

Dnešní noc je naplněna radostí ze vzkříšení našeho Pána. Hořící svíce, jásavé Aleluja, vyzvánění zvonů a zvonků, působivá liturgie velikonoční vigílie není vzpomínkou, oslavou minulosti, ale má zdůraznit, že v životě každého z nás se má dnes a každý den projevovat, že Kristus žije! Bohatý stůl Božího slova měl obsáhnout aspoň v těch několika čteních nejdůležitější pravdy, jež bychom jako křesťané měli každodenně prožívat. První důležitá pravda nám byla

sdělena v I. čtení: Bůh stvořil člověka ke štěstí a chce vždy štěstí každého z nás. Ten, kdo přijme jeho slovo, podle něho žije, bude se radovat, pozná štěstí, bude prožívat blaženost už zde na zemi. Ve druhém čtení jsme slyšeli o vyvedení židů z egyptského otroctví, kdy všichni Izraelité pocítili mocnou ruku Boží, která je vedla. Tedy Bůh je ten, který člověka zachraňuje, vysvobozuje, pomáhá mu, neopouští ho, stará se o nás, má o nás stále zájem. Poslední starozákonní čtení vybízí k pokoře - jen ten, kdo má srdce z masa, ne z kamene, je schopen otevřít se Boží pravdě; kdo nelpí na svém rozumu, názoru a úsudku, dovede se s vírou otevřít pro Boha a jeho plány. Shrňme-li tato tři čtení, pak vidíme, že Bůh je ten, který se o nás stará, má nás rád, ukazuje nám cestu ke štěstí a je pouze na nás, zda-li se Bohu otevřeme, uvěříme mu. Novozákonní čtení - jak epištola, tak evangelium, stojí na vrcholu Božího slova a sdělují nám, že život s Bohem nezaručuje jen šťastnou přítomnost zde na zemi, ale pokračuje po smrti v nebeské blaženosti. A právě tato skutečnost má ještě znásobit naše úsilí žít podle Božího zákona, podříditi svou vůli jeho vůli. Jak píše sv. Augustin: "Bůh tě stvořil bez tebe, ale nespasí tě bez tebe". Je tedy na nás, jak se rozhodneme. A já jsem přesvědčen, že tu není nikdo, kdo by pohrdl touto Boží nabídkou - vždyť chceme být všichni šťastni zde na zemi i na věčnosti.

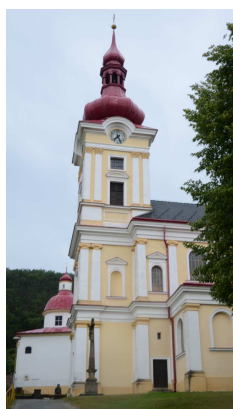
MSGRE. THDR. JOSEF HRBATA

se narodil 6.4.1924 v Habrůvce u Brna. V letech 1942-1945 byl Němci totálně nasazen v brněnské firmě Klöckner. Bohoslovecká studia prožil po skončení 2. světové války v Římě, kde přijal 21.2.1948 kněžské svěcení. Po dlouhá desetiletí emigrace podporoval církev a věřící v naší zemi. Jeho literární činnost pomáhala zaplnit mezery v duchovní a teologické literatuře doby komunistické diktatury. O úspěšnosti jeho knih (např. *Cesta domů*, *Písně království*, *Setba a žeň*, *Světlo v temnotách*, *Klíč ke Starému zákonu* ap.) svědčí fakt, že se setkávají s velkým zájmem v řadě reedicí doposud. Mons. Hrbata po dobu svého působení v tyrolském Obergurgelu (1958-2000) umožňoval na své fáře i ozdravné pobyty kněžím a řeholníkům z celé republiky. V roce 2000 odešel na zasloužený odpočinek. Teologii začal studovat v Brně. Tehdejší rektor semináře, pozdější brněnský biskup Karel Skoupý, poslal mladého nadaného muže dokončit studia do Říma. Studia zakončil doktorátem a 21. února roku 1948, právě v době komunistického puče, byl vysvěcen na kněze. Rozhodl se vrátit do vlasti. Toto rozhodnutí radikálně určilo jeho další osudy. Jako duchovní působil ve farnosti Brno – Křenová a na biskupském ordinariátu na Petrově. V naší zemi v té době začal boj o svobodu církve. Biskup Skoupý vydal známý pastýřský list a komunisté zakázali jeho veřejné čtení. List byl tajně rozmnožen cyklostylem. P. Burian přečetl list veřejně při oslavě Božího Těla 1948 na Zelném trhu z okna jednoho bytu. P. Hrbata ukrýval cyklostyl v bytě svých rodičů v Králově Poli. Komunisté postupně zahájili hon na třídní nepřátele a vlnu zatýkání. Biskup a jeho nejbližší spolupracovníci byli na řadě mezi prvními. Zatčení neunikl ani P. Josef jako podezřelý ze špionáže pro Vatikán. Vždyť ho tam imperialisté sami vyškolili a poslali sem, tvrdili příslušníci StB. Z vězení byl po necelém roce propuštěn. Nastoupil jako kaplan na faru v Husovicích a byl stále sledován tajnou

bezpečností. Jeden z jejích členů hlídkoval před farou. Jednou se zahradou nepozorovaně dostal do fary P. Burian a Hrbatu varoval: „Josefe, jdu pro tebe, musíš přes hranice, brzy tě znovu zatknou. Vím to zcela jistě.“ Stejnou cestou potom oba záhy zmizeli z fary. P. Burian znal cestu přes řeku Moravu v prostoru Malacek. Zamířili tam. Leželi v lese a sledovali pohraniční hlídku. Potom přeplavali přes řeku a dostali se do Rakouska. Vůbec však nebylo vyhráno. Celá východní část Rakouska byla tehdy obsazena Rudou armádou. Tamní Burianův známý, rakouský sedlák, nechal odemknutou stodolu, v ní trochu jídla a možnost k noclehu. Potom oba uprchlíci pokračovali dále do Vídně. Ve vlaku byli Burian s Hrbatou nápadní, měli na sobě mokré šaty, i když týden nepršelo. Ale nikdo je neudal. Ve Vídni se zamíchali mezi dělníky, kteří šli z práce a dostali se do francouzského sektoru a pak lehce do Tyrol... Právě v Tyrolsku zahájil Mons. Josef Hrbata svůj život v emigraci. Nejprve zvažoval své působení jako misionář v Jižní Americe. Nakonec se rozhodl zůstat v Rakousku. Téměř padesát let pak působil v diecézi Innsbruck. Nejprve ve dvou různých farnostech a pak nejdéle, celých dvaadvaceti let, jako farář v nejvýše položené alpské farnosti Obergurgl, známém lyžařském středisku. Působil v pastoraaci jak místních farníků, tak nespočetných turistů a rekreantů. Neúnavně vyučoval a konal exercicie v různých částech Rakouska. V průběhu šedesátých let zahájil svoji publikační činnost. Napsal celkem osm knih, který vyšly ve více vydáních, nejprve díky Křesťanské akademii v Římě, po pádu komunismu i u nás. V průběhu let obdržel řadu různých ocenění. V roce 1989 ho papež Jan Pavel II. jmenoval kaplanem Jeho Svatosti. Od roku 2000 žil Mons. Hrbata na zaslouženém odpočinku – nejdříve v italském Meranu a později v rakouském Silzu, kde po dlouhé nemoci v neděli večer 19.4.2009 zemřel. Je pohřben v rodinném hrobě na hřbitově v Brně – Králově Poli.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYSICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:**

josef.benicek@seznam.cz

BŮH ODPLATÍ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

Tomáš kardinál Špidlík, S.J.

čestný občan Pustiměře

+ 16. dubna 2010

15

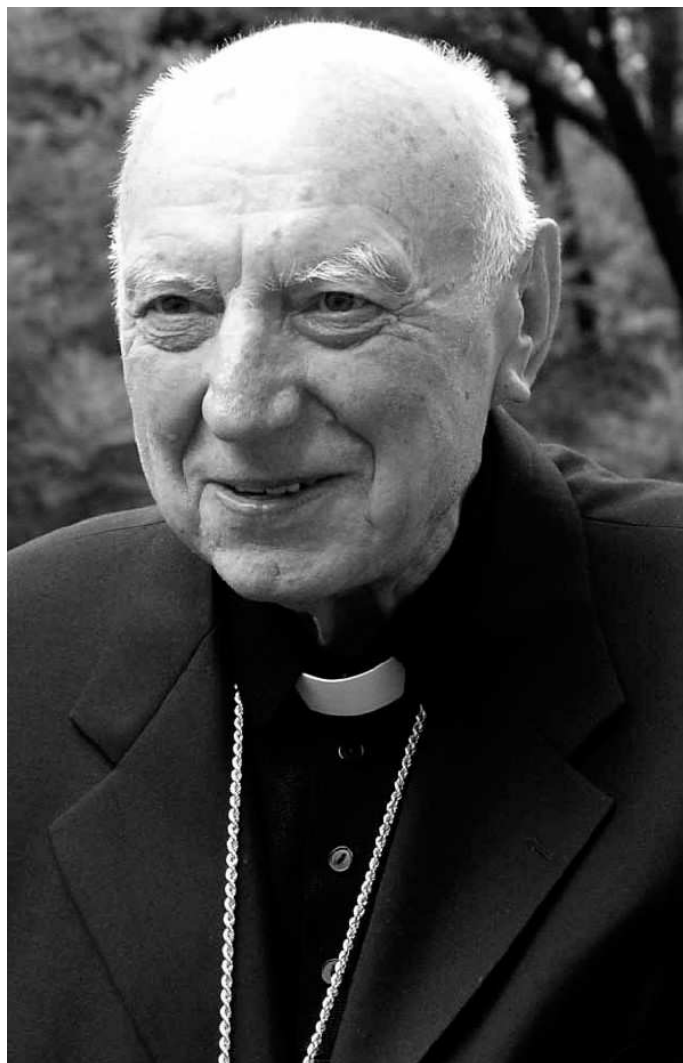
16. dubna 2025

ROGITO
PER IL PIO TRANSITO
DI S. EM. REV.MA IL SIGNOR CARDINALE
TOMÁŠ ŠPIDLÍK, S.I.
DIACONO DI SANT'AGATA DE' GOTI
IN NOMINE DOMINI. AMEN.

*Překlad pergamenu vloženého do rakve kardinála Špidlíka, který předtím přečetl
Mons. Enrico Viganò, za přítomnosti papežského ceremonáře Mons. Guida Mariniho v kapli Centra
Aletti a podepsaný přítomnými, před převozem rakve do vatikánské baziliky
k zádušní mši svaté.*

Ve chvíli, kdy tělesné ostatky Jeho Nejctihodnější Eminence, pana kardinála Tomáše Špidlíka z Tovaryšstva Ježíšova, diakona od svaté Agáty Gótů, budou uloženy do rakve a jeho tvář zmizí našemu pohledu, chceme touto Listinou krátce připomenout život tohoto věrného a neúnavného dělníka evangelia, abychom i budoucím poskytlí svědectví a neopomněli jeho památky. Činíme toto gesto lidské úcty ve víře katolické Církve, která se dnes dopoledne, v úterý 20. dubna 2010 v 11.30h, vyjádří nejplněji při slavení velikonoční oběti, zádušní mše svaté, kterou bude slavit pan kardinál Angelo Sodano, děkan kardinálského sboru, spolu s pány kardinály, a zádušními obřady, kterým bude předsedat papež Benedikt XVI. ve vatikánské bazilice.

Kardinál se narodil 17. prosince 1919 v Boskovicích, v brněnské diecézi, v současně České republice, ve velmi chudé rodině. Už od nejútlejšího dětství se naučil

přinášet oběti, neskrýval se s tím, že si „sám vydělával na to, aby mohl studovat na gymnáziu“ v Boskovicích. Zapsal se na univerzitu ke studiu literatury, ale druhým rokem na něj znenadání dolehla opravdová zkouška: válka.

V roce 1939 mu bylo dvacet a jeho „naděje byly pod bodem mrazu, univerzitní studia přerušena a jediná možnost do budoucna: deportace. Skončil v nacistickém koncentračním táboře, ale „došlo k nemyslitelnému: agent gestapa se proměnil ve viditelného anděla, který mě z tábora vysvobodil, zatímco neviditelný anděl strážný mne vedl do Tovaryšstva Ježíšova. Nato pak pro mne svatý Ignác z nebe připravil další překvapení: noviciát v Benešově a potom na Velehradě, studium filozofie během nucených prací, nejprve s německými vojáky a potom s ruskými a rumunskými“.

Konec války znamenal studium teologie v Maastrichtu v Holandsku, kde byl 22. srpna 1949 vysvěcen na kněze. Jako kněz byl připraven vrátit se do vlasti, ale nový totalitní komunistický režim mu to nedovolil. Navíc byla celá jezuitská provincie rozpuštěna. Podruhé se zdálo být vše ztraceno. „A hle, znovu Prozřetelnost jedná: tentokrát si posloužila administrativním omylem, jeden můj představený zapomněl napsat dopis a tak jsem se ocitl jako exulant v Římě. Prozřetelnost mi vlastně dala příležitost věnovat se tomu, po čem jsem v skrytu srdce toužil: studiu východní spirituality“.

V roce 1951, začal jako exulant pracovat ve Vatikánském rozhlasu, kam se až do smrti ubíral každý pátek odpoledne, aby na jeho vlnách komentoval nedělní mešní texty. Svým pořadem se snažil pomáhat kněžím při kázání. Říkal, že podstatu jeho myšlení lze objevit symbolicky v kapli Redemptoris Mater v Apoštolském paláci ve Vatikáně, vrcholném díle, vzešlém právě z jeho myšlení a z rukou jeho prvního učedníka, P. Rupnika, kde se mozaiky snaží dýchat oběma plícemi.

„Nejen lidé, ale také národy mají své vlastní povolání, aby nabídli svůj přínos všeobecné Církvi. Snažil jsem se objevit křesťanské poselství evropského Východu a propůjčit mu hlas na Západě“.

Velmi si cenil také svých osmatřiceti let duchovního otce v Papežské koleji Nepomucenum. Dostalo se mu tak možnosti setkat se s velkými osobnostmi. Na papeže Pacelliho například vzpomínal „jak byl až do nejmenších podrobností informován o

Kardinál Špidlík na Karlově mostě, na místě, kde byl svržen do Vltavy sv. Jan Nepomucký.

smutné realitě Československa. Protože věděl, že jsem spirituálem v koleji, dal mi vynikající praktické rady, jak řešit jisté pochybnosti o povolání kandidátů kněžství“.

V koleji Nepomucenum žil Špidlík po boku kardinála Berana, vypovězeného z Prahy v roce 1965. Byl u něj i ve chvíli smrti, 17. května 1969, kdy k poslednímu rozloučení přispěchal Pavel VI.

V roce 1991 se rozhodl žít v Centru Aletti, nedaleko baziliky Santa Maria Maggiore, se skupinou umělců – mozaikářů. V průběhu let se centrum stalo mnohem víc než místem studia tradice křesťanského Východu ve vztahu k problémům současného světa. „Snažíme se společně vědomě pokračovat v ikonografické tradici, podle níž viditelný obraz je totožný se svědectvím víry, vyřčeným či napsaným slovy“.

Zvláštní vztah měl s Božím služebníkem Janem Pavlem II., prvním slovanským papežem, který jej na konzistoři, 21. října 2003, jmenoval kardinálem a vyhlásil kardinálem diakonem Svaté Agáty Gótů. „Dokonce mne jmenoval kardinálem – říkával – a jsem přesvědčen, že tak učinil proto aby více zviditelnil východní spiritualitu. Pokud jde o mě, už tehdy jsem se cítil příliš starý na to, abych mohl pomáhat papeži při vedení Církve a požádal jsem i o dispens od biskupského svěcení. Jana Pavla II. jsem blíže poznal v roce 1995 během postních duchovních cvičení ve Vatikáně, o která mne požádal, abych je dával“.

18. dubna 2005 kázal kardinálům shromážděným v Sixtínské kapli na konkláve, které zvolilo Benedikta XVI.

Celý Špidlíkův život a jeho dílo se přirozeně vyjadřovalo velkou otevřeností ekumenického dialogu. Jsou známy jeho přátelské vztahy v pravoslavném světě, že mezi jeho žáky je i cařihradský patriarcha Bartoloměj. Nesmírně dlouhý je pak výčet mezinárodních akademických ocenění. V roce 1989 byl zvolen „mužem roku 1990“ americkým bibliografickým institutem v Raleigh (severní Karolína) a rok nato jej tentýž institut označil za „nejobdivuhodnější osobnost desetiletí“. Mnoho čestných občanství a doktorátů honoris causa v Rusku, v Rumunsku, v jeho České republice a ve Spojených státech amerických: na Sacred Heart University bylo založeno „Cardinal Špidlík Center for Ecumenical Understanding“, teologické, duchovní a kulturní centrum dialogu a umělecké spolupráce mezi křesťany „pro rozvíjení hlubšího porozumění a ekumenické spolupráce“. Kardinál Špidlík byl mistrem východní spirituality, schopným založit pravou a vlastní školu, spočívající také na umění, kultuře a politice jak na Východě tak na Západě, takže na jeho dílo se dnes prostě nedívá jako na práci v oblasti dějin spirituality, nýbrž představuje organickou teologickou vizi. Jeho poslední veřejný vystoupení byla u příležitosti akademického shro-

máždění k jeho počtě na Papežském orientálním institutu – kde půl století přednášel – a duchovní cvičení, která dával vatikánské švýcarské gardě. V den jeho 90. narozenin, 17. prosince minulého roku, mu Benedikt XVI. věnoval velký dar, když s ním slavil mši svatou v kapli Redemptoris Mater.

Poslední měsíce jeho života byly poznamenány nemocí a utrpením obětovaným Pánu a útěchou z přátelství a úcty mnohých. Zvláště při slavení božských tajemství nacházel sílu svého optimizmu, své naděje a své pevné víry, a z odevzdanosti Matce Vykupitele, kterou něžně miloval. „Po celý život jsem hledal Ježíšovu tvář a nyní jsem šťastný a klidný, protože jdu, abych ho spatřil“. Poté, co o něj láskyplně pečovali členové Centra Aletti, kteří u něj bděli a každodenně se o něj s

obětavostí a úctou starali, přijal svaté svátosti, završil svůj pozemský život v tomto Centru, 16. dubna 2010 ve 21 hodin, v pátek druhého velikonočního týdne.

Kardinál Špidlík bude pohřben na moravském Velehradě, na místě, které mu zvláště drahé, neboť je spjato s evangelizací sv. Cyrila a Metoděje a je křižovatkou národů a kultur.

Já, podepsaný Mons. Enrico Viganò, papežský ceremonář a apoštolský protonotář „ex officio rogatus“, jsem sepsal tuto Listinu, opatřil svým podpisem a přiložil pečeť Úřadu papežských liturgických slavení.

Dáno v Římě, v Centru Ezia Alettiho, 20. dubna 2010,
v VI. roce pontifikátu Jeho Svatosti Benedikta XVI.

Richard Cerný
Marie Cerná
Marie Campbell
Grace Staffensen
Sef. Mireuna
Marie Retiro Salvi
Emiljan
Cerný. Post.
Proh. Ap. ex officio

John M. ...
John J. ...
Michael ...
Donald Breiman s.j.
Kathia ...
Isabelina Tenace
Matias Goulas
Manuel ...
Georgius Streunfaj
Eva Osterman
Marie Stelle Scudicari

Richard Čemus SJ

In memoriam Thomae S. R. E. Cardinalis Špidlík SJ

(Boskovice 17. 12. 1919 – Roma 16. 4. 2010)

P. Prof. Richard Čemus, S.J. a Tomáš kardinál Špidlík, S.J. promlouvají k pustiměřským poutníkům na místě „sjednocené Církve“ – v chrámu sv. Antonína, poustevníka, Papežská kolej Russicum v Římě, *Peregrinatio Ad Limina Apostolorum*, 2007.

Ohlédnutí za eminentní evropskou osobností

Dne 16. dubna 2010 umírá v Římě český jezuita kardinál Tomáš Špidlík. Uzavírá se jedna éra *Bohemia Jesuitica*. Odchází s ním věhlasný teolog a myslitel druhé poloviny dvacátého a počátku jedenadvacátého století. Svým životním příběhem zosobňoval drama novodobých českých dějin, svým dílem reprezentoval vynikajícím způsobem středoevropskou kulturu a významně přispěl k duchovnímu sjednocování Evropy. Svým životem pokryl téměř celé jedno století existence moderního česko(slovenského) státu, od jeho vzniku (1918) po rozpadu rakousko-uherské monarchie přes období mezi dvěma válkami, nacistickou okupací, čtyřicetileté období komunistické totality, „pražské jaro“ (1968), - kdy po dvaceti letech smí poprvé a na další dvě desetiletí naposledy navštívit svou vlast – a „normalizaci“ až po „sametovou revoluci“ (1989), první desetiletí svobody a vstup do Evropské unie (2004). Svým životem a intelektuální formací, zejména však svou mimořádnou osobností se kardinál Špidlík stal paradigmatickým českým evropanstvím. Předznamenal exemplárně to, o co dnes zápasí celá česká společnost: důstojné začlenění do Evropy.

Když se po svých studiích teologie v Maastrichtu kvůli únorovému komunistickému puči nemůže vrátit z Holandska do vlasti, stojí mladý český jezuita před otázkou, jaký postoj zaujmout vůči cizímu prostředí? Sám později jmenuje dvě alternativy: buď se se starostí o zachování vlastní identity uzavřít a izolovat se, anebo se novému prostředí úplně otevřít a splynou s ním. Špidlík, syn ševce z moravských Boskovic, volí třetí, v pravém smyslu *kulturní* postoj: vstoupit s novým prostředím do dialogu, cizí přijímat jako obohacení vlastního, to pak pěstovat a udělat z toho dar k obohacení okolí. Že téměř na sklonku života český kardinál obdrží od italského prezidenta Carla Arzegli Ciampiho (1999-2006) vyznamenání za přínos italské kultury, je dokladem toho, že Špidlíkova volba přinesla plody. Dialogem s druhými sám sebe neztratil, ale naopak své češství vytríbil a získal pro ně sympatie kamkoliv přišel.

Nomen est omen! Je výmluvným znamením, že Špidlíkova „cesta do Evropy“ začíná v Maastrichtu, měste později proslulém Maastrichtskou dohodou, milníkem, evropského integračního procesu. Počáteční plány začlenit se do holandských misí na Jávě se zhatí a Pater Špidlík dostane za svou misi Řím, kam přece vedou všechny cesty. Řím-*Urbs*, „Město měst“, se stane Špidlíkovi skutečně světem. Bude zde žít a pracovat – jak v Papežské koleji Nepomucenum a Papežském Orientálním ústavu, tak ve Vatikánském rádiu a Centru Aletti – stále v mezinárodním prostředí. Za jazyk svých vědeckých publikací si zvolil francouzštinu, tehdy vstupní bránu do jeho vědecké disciplíny; populární knihy o duchovním životě píše italsky a česky; avšak počet překladů do dalších jazyků se počítá na desítky, počet článků a studií na stovky. Kromě češtiny, italštiny a francouzštiny ovládá vlámštinu, slovenštinu, ruštinu, angličtinu, němčinu, samozřejmě také latinu, řečtinu a staroslověnštinu, ale domluví se v mnoha dalších jazycích, zejména slovanských. Přijdou mu vhod: nadejde doba studijních cest do Habeše, Egypta a do jiných zemí Blízkého východu; učí v USA a v Africe, dává exercicie v Austrálii. Jako mladý profesor východní spirituality z Říma šplhá na biblickou horu Sinaj a putuje na mnišskou horu Athos. Po době útlaku se za Gorbačovovy *perestrojky* dostane jako jeden z prvních jezuitů do Sovětského svazu, do Kyjeva na oslavu tisíciletí pokřtění Rusi.

Novokněz Tomáš Špidlík dorazil do Říma r. 1951 a záhy provizorně převzal úlohu spirituála (*pater spiritualis*) v Nepomucenu. Z „provizoria“ se stane třicet osm let. Tento přímý styk s českými a slovenskými bohoslovci vyvažuje jeho akademickou činnost a je jednou z odpovědí na otázku, jak si dokázal uchovat tak přirozený smysl pro spojení vědy se životem. Pod vedením Irénée Hausherra SJ (1891-1978) Špidlík proniká do spirituality křesťanského Východu – řecké, syrské, arménské a dalších. Když se však chce zaměřit na spiritualitu slovanskou, zejména ruskou, musí překonat nemalý odpor. Skeptici, ke kterým se řadí i jeho učitel, mladého badatele odrazují: východní Slované přijali křest až v 10. století, v čem by mohl spočívat jejich přínos? Jsou pouhými epigony byzantské kultury! Je zásluhou houževnatosti jezuitského badatele, se kterou sledoval svou intuici, že dokázal nejen najít a ukázat charakteristické rysy spirituality a její svébytný přínos, ale i vyzdvihnout její aktuálnost pro současnou Evropu.

Šedesát let bude Pater Špidlík spolupracovat s Vatikánským rozhlasem. Každý pátek jsou slyšet jeho katecheze, a to v době, kdy je náboženství v Československu vykázáno z veřejného života. Jeho duchovní přednášky vycházejí tiskem, většinou na stránkách exilových periodik *Nový život* a *Studie*, nebo knižně, v exilovém nakladatelství *Křesťanské akademie*, a pašují se do republiky skrz „železnou oponu“. I jako tištěné texty si Špidlíkovy přednášky uchovávají charakter živého slova. Omezený čas vysílání v rádiu

zhutní Špidlíkův jazyk a vytríbí jeho styl: co věta, to nová myšlenka. Svou asketicky střídou mluvou jeho texty vyzařují úctu k posluchači i k čtenáři. Autor je neunavuje zbytečnými slovy ani neodvádí pozornost podružnými informacemi, ale disciplinovanou soustředěností je vede k meritu věci. Podobně krátká, hutná a v nejlepším slova smyslu „dogmatická“ jsou i Špidlíkova kázání: kazatel nemoralizuje, nepoučuje, „nehraje“ na city. Vysvětluje *dogma*, církví předkládaný poklad víry, a to tak poutavě, prostě a zároveň hluboce, že si člověk – vyjádřeno slovy encykliky Jana Pavla II. – plně vychutnává krásu Kristovy pravdy (*Veritatis splendor*): otevře dokořán duši a nechá se sytit chlebem slova. Špidlíkova kázání jsou jako Rupnikovy mozaiky: zjevují Boží krásu, budí radost z víry a rozhýbávají dynamiku duchovního života.

To, že byl Špidlík ještě jako prostý řeholník pozván v postní době roku 1995 dávat duchovní cvičení (*exercitia spiritualia*) papeži Janu Pavlu II. a římské kurii, bylo již náležitě doceněno. Málokdo si však povšiml přímo převratně ekumenického charakteru tohoto počinu: český jezuita nabízí k prohloubení duchovního života vrcholných představitelů římské církve plejádu pravoslavných autorů. A papež mu za to děkuje: „Ve svých promluvách z východní spirituality, ruské i byzantské, nám přiblížil témata, o kterých se mezi námi příliš často nehovoří. Vše bylo obohaceno odkazy a citacemi těchto teologů, otců a spisovatelů dávného tisíciletí i naší doby, až po V. Solovjova, který byl citován ve svaté době našich cvičení asi nejčastěji. Děkujeme mu za to ve jménu naší dobré vůle k ekumenismu. Opravdu se chceme stále více přibližovat našim východním bratřím, protože jsme hluboce přesvědčeni, že nás spojuje stejná víra“. Tato slova souznění se Špidlíkem nezůstanou bez plodů. Brzy poté pověří Jan Pavel II. umělce a teologa Marka Ivana Rupnika, Špidlíkova žáka, přetvořit holé zdi Matyldiny kaple, kde se exercicie konaly, nyní přejmenované na *Redemptoris Mater*, v jedinou ikonu Špidlíkovy teologie. Vzniká mozaika hýřící barvami a dynamikou života, kde pravoslavní a katoličtí svatí (mezi nimi je i sv. Václav), znázornění pospolu, předjímají církevní jednotu. Tato „nová Sixtina“ dokumentuje podle slov Benedikta XVI. „obzvlášť pěkně zdůraznit vztah mezi teologií a uměním, jak vzešel z jeho (Špidlíkova) myšlení“. Současný pontifex cituje Jana Pavla II., podle kterého „toto dílo je výrazem teologie obou plic, z níž může církev třetího tisíciletí čerpat novou vitalitu“. Když na svátek sv. Václava, 28. září 2003, slovanský papež oznámil z okna své pracovny na svatopetrském náměstí, že se rozhodl povýšit Tomáše kardinála Špidlíka do kardinálského sboru, vyjádřil tím nejvyšším možným způsobem, jak si moravského jezuitu cení. „Prozřetelnost je svedla dohromady a spolupracovali na dobrou Církev, především v tom, aby se naučila plně dýchat „oběma plícemi,“ dosvědčí Benedikt XVI. přátelství svého předchůdce s Tomášem Špidlíkem nad jeho rakví.

Uplynulo patnáct let od doby, kdy Jan Pavel II. děkoval exercitátoru Špidlíkovi za humor, který, neváhal protkat postní exercicie i ve Vatikáně. „Často hovořil s humorem“, ocenil tehdy Jan Pavel II., „během těchto cvičení nechyběl ani úsměv. A to je dobré znamení!“

Benedikt XVI. nyní při Requiem za českého kardinála hodnotí jeho usměvavost teologicky na základě Janova evangelia 17,24 („*chci, aby ti, které jsi mi dal, byli se mnou*“): „Myslím, že velcí lidé víry žijí ponořeni do této milosti, mají dar vnímat tuto pravdu se zvláštní silou, a tak mohou procházet i těžkými zkouškami, jako jimi prošel otec Tomáš Špidlík, bez ztráty důvěry a dokonce si přitom uchovat smysl pro humor, což je

určité znamení intelligence, ale také opravdové vnitřní svobody. Z tohoto hlediska byla zřetelná podobnost mezi našim zesnulým kardinálem a ctihodným Janem Pavlem II.: oba byli vtipní a dovedli žertovat, přestože měli nelehké a z určitých hledisek podobné mládí“. Dodát tu lze snad jen slova samotného kardinála, že „humor je lék proti všem herezím“. A myslel to vážně: humor relativizuje, nikoliv Boží pravdy, ale naši schopnost je vyjádřit. Vědomí hranic lidského rozumu je pak skutečně „znamení intelligence, ale také opravdové vnitřní svobody“. Špidlík ji měl a nás k ní vychovával, například jedním svým ironickým aforismem: „Vše je relativní, tvrdil vědec s absolutní jistotou“.

Umění a umělci patří k Špidlíkově životnímu prostředí. Není to čistý estetizmus, ale výraz teologického postoje. Bůh i člověk jakožto živé osoby jsou pro teologa Špidlíka tajemstvím. Bytostně se mu přičí sklon k definicím života, který je rozumem neuchopitelný a dá se jen nazírat. Tady je místo pro symbolickou mluvu umění, okna k nekonečnu, kterým není jen tradiční ikona, nýbrž každé skutečné umělecké dílo. Snad proto se u Špidlíka umělci cítí doma, často víc pochopeni, než oni chápou sami sebe. Italský básník Marco Costanzo Goletti svěruje českému teologovi předmluvy ke svým sbírkám poezie a i výtvarný umělec Andrea Jori vidí rád svá díla komentovaná Špidlíkem. Velehradského sochaře Otmara Olivu, podobně jako olomouckého vitrážistu Jana Jemelku, váže s otcem Špidlíkem téměř synovský vztah. Slovinec Marko Rupnik SJ vytěžil ze soustavného dialogu se Špidlíkem inspiraci pro své dnes už světově oceňované umění. Tragédií teologie podle Špidlíka je, že rozvázala staletý svazek s uměním a v novověku vstoupila do sňatku s vědou. Kardinál neváhá požadovat rozvod tohoto nelegitimního manželství. Ne náhodou jsou jeho poslední dvě knihy věnovány vztahu vědy, umění a víry – tématu, které na sklonku života téměř neustále promýšlel.

Tomáš Špidlík je členem Tovaryšstva Ježíšova. Dvanáct let slouží jako vicegerens, tj. plnomocný zástupce provinciála pro české Tovaryše žijící v exilu, tedy s právem zastupovat Českou provincii na generálních kongregacích a přijímat nové členy. Takže je spolu se svými spolubratři garantem kontinuity řádové provincie a pro světové Tovaryšstvo zosobňuje *Bohemia Jesuitica*. Neboť stejně jako všechny ostatní řády a kongregace je i jezuitský řád za komunistického režimu roku 1950 v Československu zrušen, jeho členové jsou buď ve vězení, nebo pracují v ilegalitě.

Jako každý jezuita i Špidlík žije samozřejmě z *Duchovních cvičení* sv. Ignáce. Ale také je kreativně promýšlí. Zná současné pokusy revitalizovat ignaciánskou spiritualitu kontaktem s mimokřesťanskou meditační praxí dálného Východu, jako např. se zenbuddhismem. Jde však jinou cestou. Vyloží exercicie sv. Ignáce ve světle církevních Otců křesťanského Východu. Výsledek je překvapující. Ignácova spiritualita zazáří v nečekané svěžesti a blízkosti modernímu člověku. Spíš než jako chladně strategicky uvažujícího „generála“ jej Špidlík ukáže jako vnímavého duchovního otce – *starce*. Oprošťuje Ignáce od klišé „typického představitele západní zbožnosti“ a nechá ho dýchat „oběma stranami plic“. Je to historická výměna darů: přeložil-li Nikodemos Hagiorita v 18. století Ignácova duchovní cvičení do řečtiny, aby je zpřístupnil pravoslavným mnichům na hoře Athos, Špidlík je navrácí Západu „revisited“ pravoslavnou spiritualitou. Nejde mu však pouze o historické bádání – čerpá inspiraci pro vlastní *starčestvo*, kterým skutečně proslul.

Promýšlení západní kultury ve světle spirituality křesťanského Východu se český myslitel věnuje soustavně. „Kardinál Špidlík, věren tomuto principu, utkal během let

teologickou vizi, jež je živá a v mnoha aspektech originální. Organicky se v ní sbíhají křesťanský Východ a Západ a vzájemně se v ní obohacují svými dary“, shrne při requiem ve Svatopetrské bazilice Benedikt XVI. Špidlíkův přínos. Očima školenýma východní spiritualitou Špidlík čte i českou literaturu. Že Wolkerova (1900-1924) báseň *Moře* je dnes v Itálii známá i mimo úzký okruh bohemistů, je zásluhou českého kardinála-učence. Dal jí totiž aktuální filozofickou interpretaci jako příklad střetu idealismu s empirismem, gnoseologického problému řešitelného jen na rovině personalismu. Skutečné moře Jiří Wolker nenajde v představě, kterou o něm doma má, ani v zírání na něj, když k němu na chorvatský ostrov Krk konečně dorazí. Moře potká až v očích námořníků, kteří „moře stavějí a z moře jsou vystavěni“. Pravda pro Slovaný tedy není „objektivní“. *Objektivacija* je podle Nikolaje Berďajeva (1874-1948) důsledkem dědičného hříchu, který nás oddělil od Boha, od přírody i od sebe navzájem. Pravé poznání je v ryzím slova smyslu „subjektivní“, roste osobním stykem s druhými, tedy překonáním rozdělení láskou. Florentský proto vidí v lásce gnoseologický princip. A jelikož osoba je podle Berďajeva kategorií duchovní, zakotvenou v nekonečném Bohu, je v každé osobě spojen celý vesmír. Ani Haškovu Švejkovi Špidlík neupíral pozitivní rysy slovanské spirituality, hlavně jeho víru v sílu života, konkrétnost a odpor vůči abstrakcím. „Švejk nevěří v nic než v život. Jeho tragédie je, že nevěří v život věčný,“ komentoval Špidlík kriticky Haškovu dílo, které nicméně rád srovnával s Cervantesovým Donem Quijotem. Jsou to jen ukázky toho, jak sympaticky dokázal najít i ve zcela profánním díle stopy plaché české zbožnosti.

Se zvláštním zaujetím kardinál Tomáš Špidlík promýšlel myšlenku Evropy, zejména v jejich duchovních základech. Ve slavné brněnské přednášce se na první pohled představuje jako skeptik, když tvrdí, že syntéza tří pilířů evropské kultury – Bible, řecké filozofie a římského práva – se nezdařila. Jeho analýza však vyústí v naději, již společně s Vladimírem Solovjovem (1853-1900) vkládá do přínosu Slovanů, kteří se však ještě nevyslovili. Že však mají Evropě svým personalismem co říci, doložil Špidlík knihou *L'idée russe. Une autre vision de l'homme*. Byl přesvědčen, že Slované svou *spiritualitou srdce* mohou Evropě k její vlastní duchovní syntéze dopomoci.

Skutečnost, že k prvním čtenářům Špidlíkovy knihy *Ruská idea*, publikované ve Francii, patřil francouzský ministerský předseda Edouard Balladur (1993-1995) a francouzský prezident François Mitterand (1984-1995) není náhodou. Český exilový filozof žijící v Mnichově Karel Mácha to osvětluje, neboť dílo nazývá „učebnicí pro hlavy států“. Poskytuje totiž pomoc v orientaci na rozcestí, na kterém dnes stojí Evropa: postavit do centra politického zájmu člověka jako osobu ve své jedinečnosti, neopakovatelnosti a tvořivé svobodě, anebo nevidět v lidech víc než manipulovatelnou masu individuí. Francouzský pravoslavný teolog Olivier Clément (1921-2009) ocenil, že Špidlík dokázal najít inspiraci pro toto rozhodování právě u ruských autorů. Neváhal tvrdit, že teprve ruští soudobí myslitelé završili křesťanské pojetí lidské osoby, které řečtí otcové jen nastínili.

Pravda v pojetí Slovanů je především život a ten se vymyká abstraktním pojmům. K porozumění živé osobě proto nestačí intelektuální poznání, které je dílčí, je nutná intuice celku. Intelekt musí „sestoupit“ do srdce, jež v sobě obsahuje vztah s jinými osobami i s Bohem. Osobu lze poznat jen sdílením života. I pro Špidlíka je proto gnoseologickým principem přátelství, důvěra a láska k člověku a úcta k jeho kultuře. „Špidlíkovo dílo, zejména však jeho postoj, je příkladem, jak se dívat na druhého a jak se mu přiblížit. Představuje vizi jednoty a společenství, které je dnes zvláště ceněné a žádané, když se svět zmítá v problémech multietnického, národního a náboženského soužití... Pro poznání

celého bohatství lidu či kultury je užitečné se také podívat na jeho poezii, literaturu, umění, lidový zpěv, protože to jsou preferované způsoby vyjadřování, způsoby, které užívají každodenních obrazů a pout mezilidských vztahů, kvalitu dynamiky poznání a hodnot, které vytváří poznání lidí a jeho kultury. Vezmeme-li toto do úvahy pak vytvořil P. Špidlík vědecké dílo ve vlastním slova smyslu, které překonává vědecký formalismus, kulturní předsudky a soudy, ať už etnocentrické nebo konfesní, aby pochopil zevnitř postupné kroky dějin spásy národů – ať už tradice východní nebo západní. Proto jsme zasaženi svěžestí díla jeho díla, které není pouze erudované, ale které směřuje k tomu, aby strážené poklady tradice, často též zapomenuté pravdy živé víry, odpovídaly na základní otázky současného světa.

Osobnost kardinála Tomáše Špidlíka je jak výzvou, tak důkazem toho, že Češi v tomto procesu hledání evropské duchovní syntézy mohou najít své poslání, které Evropané ocení. Musí však více čerpat z vlastních zdrojů, tak jak to Špidlík ukázal, nejen svým slovem, ale i skromnými, avšak výmluvnými gesty. Tím posledním je jeho volba Velehradu jako místa, kde očekává vzkříšení. Velehrad evokuje cyrilometodějskou evangelizační misi Velké Moravy, jedinečný příklad inkulturace, počátek ekumenizmu skrze Unionistické sjezdy, celé své historické poslání křižovatky národů a kultur, ale taky boje za právo člověka na náboženskou svobodu (viz její předzvěst – národní pouť r. 1985 k výročí 1100 let od smrti sv. Metoděje) a „last but not least“, místo působení Tovaryšstva a řeholního povolání Tomáše Špidlíka. Jako do duchovního srdce východní části Evropy, která dal za spolupatrony svaté věrozvěsty Cyrila a Metoděje (1980), přijel slovanský papež Jan Pavel II. po pádu komunismu na Velehrad vyhlásit zvláštní synod pro Evropu jako místo výměny duchovních darů křesťanů Východu a Západu. Na toto symbolické místo setkání obou tradic jako historického povolání Slovanů, se nyní vrátil kardinál Tomáš Špidlík. Nejsou lepší slova závěru, než ta pronesená Janem Pavlem II. po exerciciích ve Vatikánu: „Rovněž jsme cítili, že kazatel by nám mohl říci mnohem, více, než lze vložit do těchto sedmi dní.“ Jistě lze vztáhnout biblické číslo na plnost Špidlíkova života a věřit, že co nám ještě chtěl svým návratem na Velehrad říci, nám i mlčky sdělí. Ještě doznívá nečekaný ohlas, který měl jeho odchod v sekularizované české společnosti, kterou on uměl oslovit. Dáme jistě za pravdu i poslední větě slovanského papeže o Špidlíkovi: „Náš duchovní otec si zaslouží slova chvály a uznání, protože je předcházela jeho velká pokora od začátku až do konce“.

KONDOLENČNÍ TELEGRAM PAPEŽE BENEDIKTA XVI. K ÚMRTÍ J. E. TOMÁŠE KARDINÁLA ŠPIDLÍKA, S.J.

„ZBOŽNÝ OCHOD PANA KARDINÁLA ŠPIDLÍKA, VÝZNAČNÉHO JEZUITY A HORLIVÉHO SLUŽEBNÍKA EVANGELIA, VZBUDIL V MÉM NITRU SILNÉ DOJETÍ. S HLUBOKOU VDĚČNOSTÍ VZPOMÍNÁM NA JEHO PEVNOU VÍRU, OTCOVSKOU SRDEČNOST A INTENZÍVNÍ KULTURNÍ A CÍRKEVNÍ ČINNOST, ZVLÁŠTĚ JAKO SPOLEHLIVÉHO ODBORNÍKA NA VÝCHODNÍ KŘESŤANSKOU SPIRITUALITU. VZNÁŠÍM VROUCÍ MODLITBY K PÁNU, ABY NA PŘÍMLUVU PANNY MARIE A SVATÉHO IGNÁCE Z LOYOLY, DAROVAL ZESNULÉMU KARDINÁLOVI VĚČNOU ODMĚNU, PŘISLÍBENOU JEHO VĚRNÝM UČEDNÍKŮM A ZE SRDCE POSÍLÁM VÁM I TOVARYŠSTVU JEŽÍŠOVU, JAKOŽ I VŠEM, KDO HO ZNALI A CENILI SI JEHO SCHOPNOSTÍ DUCHA I SRDCE, UTĚŠUJÍCÍ APOŠTOLSKÉ POŽEHNÁNÍ.

BENEDICTUS PP. XVI.

„Celý život jsem hledal Ježíšovu tvář, a nyní jsem šťastný a klidný, protože odcházím, abych Ho spatřil“

Homílie papeže Benedikta XVI. při rozloučení s kardinálem Špidlíkem v bazilice sv. Petra, 20.4.2010

Ctihodní bratři, slovuční pánové a dámy, milovaní bratři a sestry! Mezi posledními slovy, která pronesl zesnulý kardinál Špidlík, byla tato: „Celý život jsem hledal Ježíšovu tvář, a nyní jsem šťastný a klidný, protože odcházím, abych

Ho spatřil“. Tato úchvatná myšlenka - tak prostá, skoro dětinná ve svém vyjádření, a přece tak hluboká a pravdivá, odkazuje bezprostředně na Ježíšovu modlitbu, která před chvílí zazněla v evangeliu: „Otče, chci, aby tam, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, aby viděli mou slávu, kterou jsi mi dal, protože jsi mě miloval už před založením světa“ (Jan 17,24). Je krásné a útěšné rozjímat o tomto vztahu mezi touhou člověka, který prahne po tom vidět Pánovu tvář, a touhou samotného Ježíše. Ta Ježíšova je však ve skutečnosti mnohem víc než touhou: je chtěním. Ježíš říká Otci: „*chci*, aby ti, které jsi mi dal, byli se mnou“. Právě tady, v tomto chtění, nacházíme „skálu“, pevný základ víry a naděje. Ježíšova vůle je totiž shodná s vůlí Boha Otce, a spolu s dílem Ducha svatého je pro člověka jistým druhem bezpečného, mocného a něžného „objetí“, které jej uvádí do života věčného. Jak nesmírným darem je slyšet tuto Boží vůli z úst Je samotného! Myslím, že velcí lidé víry žijí ponořeni do této milosti, mají dar vnímat tuto pravdu se zvláštní silou, a tak mohou procházet i těžkými zkouškami, jako jimi prošel Otec Tomáš Špidlík, aniž by ztráceli důvěru ba navíc si přitom uchovat smysl pro humor, což je určitě znamení inteligence, ale i vnitřní svobody. Z tohoto pohledu byla zřetelná podobnost mezi naším zesnulým kardinálem a ctihodným Janem Pavlem II.: oba byli duchaplně vtipní a dovedli žertovat, přestože měli v mládí těžké a v jistém ohledu podobné osobní úděly. Prozřetelnost jim dala setkat se a spolupracovat pro dobro Církve, zvláště pak, aby se naučila plně dýchat „oběma plícemi“, jak rád říkával slovanský papež.

Tato svoboda a duchapřítomnost má svůj objektivní základ v Kristově Zmrtvýchvstání. Rád to zdůrazňuji, protože prožíváme dobu velikonoční a nabádá k tomu i první a druhé biblické čtení tohoto slavení. Ve svém prvním kázání, v den Letnic, svatý Petr, naplněn Duchem svatým, oznamuje, že se v Ježíši Kristu naplnil 16. Žalm. Je podivuhodné sledovat, jak Duch svatý zjevuje apoštolům celou krásu oněch slov v plné vnitřním světle Zmrtvýchvstání: „Mám Pána před očima stále, je mi po pravici, abych se neviklal. Proto se raduje mé srdce a můj jazyk jásá. Ano, i mé tělo odpočine v naději“ (Sk 2,25-26; srv. Žl 16,8-9). Tato modlitba dochází svého přehojného naplnění, když Kristus, Svatý Boží, není

ponechán v podsvětí. On jako první poznal „cesty života“ a byl naplněn radostí z Otcovy přítomnosti (srv. *Sk* 2,27-28; *Žl* 16,11). Díky působení Ducha svatého jsou naděje a radost vzkříšeného Ježíše také nadějí a radostí jeho přátel. Otec Špidlík to běžně dokazoval svým způsobem života a toto jeho svědectví se s přibývajícím věkem stávalo stále výmluvnějším, neboť navzdory pokročilému věku a nevyhnutelným potížím, zůstával jeho duch svěží a mladistvý. Čím jiným to, než přátelstvím se Vzkříšeným Pánem?

Ve druhém čtení svatý Petr dobrořečí Bohu, který „je tak nesmírně milosrdný, znovu nás zrodil, takže zmrtvýchvstáním Ježíše Krista máme živou nadějí“. A dodává: „proto budete potom jásat, i když vás musí trápit teď ještě na krátký čas všelijaké zkoušky“ (1 *Petr* 1,3.6). Také odtud zřetelně vyplývá, že naděje a radost jsou božskými skutečnostmi, které vycházejí z tajemství Kristova Vzkříšení a z daru Jeho Ducha. Mohli bychom říci, že Duch svatý je bere ze srdce Vzkříšeného Krista a přesazuje do srdce svých přátel.

Vědomě jsem uvedl obraz „srdce“, protože, jak mnozí z vás vědí, Otec Špidlík si zvolil jako motto svého kardinálského erbu: „*Ex toto corde*“, z celého srdce. Tento výraz se nachází v knize *Deuteronomium* v prvním a základním přikázání Zákona, tam, kde Mojžíš praví lidu: „Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin je jediný. Miluj Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou silou!“ (*Dt* 6,4-5). „Celým srdcem – *ex toto corde* – se tedy vztahuje na způsob, jakým má Izrael milovat svého Boha. Ježíš potvrzuje primát tohoto přikázání, k němuž připojuje přikázání lásky k bližnímu, a říká, že je „podobné“ tomu prvnímu a že na obou spočívá celý Zákon i Proroci (srv. *Mt* 22,37-39). Když si náš ctihodný Bratr toto motto zvolil, mohli bychom říct, že vložil svůj život do přikázání lásky, cele jej vepsal do primátu Boha a lásky.

Je tu ještě další aspekt, další význam výrazu „*ex toto corde*“, který měl Otec Špidlík jistě na zřeteli a měl v úmyslu dát jej svým mottem najevo. Vycházejí stále z biblického kořene, symbol srdce představuje ve východní spiritualitě sídlo modlitby, setkání mezi člověkem a Bohem, ale také s dalšími lidmi a stvořeným světem. A zde je třeba připomenout, že na erbu kardinála Špidlíka je srdce, umístěné na štítu, překryto křížem, na jehož ramenou se protínají slova PHOS a ZOE, „světlo“ a „život“, což jsou jména Boží. Tedy člověk, který plně, *ex toto corde*, přijímá Boží lásku, přijímá světlo a život, a sám se stává světlem a životem v lidstvu i vesmíru. Kdo je však tímto člověkem? Kdo je tímto „srdcem“ světa, ne-li Ježíš Kristus? On je Světlem a Životem, protože v Něm „přebývá všechna plnost božství“ (*Kol* 2,9). Tady bych rád připomněl, že náš zesnulý bratr byl členem Tovaryšstva Ježíšova, tzn. duchovní syn onoho svatého Ignáce, který klade do středu víry a spirituality kontemplaci Boha v tajemství Krista. V tomto symbolu srdce se setkávají Východ a Západ, nikoli na jakési rovině zbožnosti, ale hluboce kristologicky, jak to osvětlili další jezuitští teologové minulého století. Kristus, ústřední postava Zjevení, je také tvůrčím principem křesťanského umění, oblasti, která měla v Otci Špidlíkovi velkého mistra, inspirátora idejí i výrazových prostředků, které našly významnou syntézu v kapli *Redemptoris Mater* apoštolského paláce.

Rád bych končil návratem k tématu Vzkříšení, a citoval text, který měl kardinál Špidlík velmi rád, úryvek z *Hymnů o Vzkříšení* svatého Efréma Syrského: „Z výšin sestoupil jako Pán, z lůna vyšel jako služebník, smrt před ním na kolena padla v podsvětí, a život se mu klaněl v jeho vzkříšení. Požehnáno budiž jeho vítězství.“ (č. 1,8).

Panenská Matka Boží ať provází duši našeho ctihodného bratra do náruče Nejsvětější Trojice, kde „celým srdcem“ bude na věky chválit Jeho nekonečnou Lásku. Amen.

Poslední procházka Římem otce Špidlíka

P. Prof. Richard Čemus, S.J.

A najednou je konec. V úterý 20. dubna 2010 v devět hodin ráno v kapli římského Centra Aletti papežský protonotář Enrico Viganò a papežský ceremonář Guido Marini přistupují k notářskému aktu ohledně „zbožného odchodu na věčnost jeho Eminence nejdůstojnějšího pana kardinála Tomáše Špidlíka z Tovaryšstva Ježíšova, jáhna sv. Agáty Góttů. In nomine Domini. Amen“. Tím začíná čtení krásně sepsaného čtyřstránkového kardinálova životopisu, který pak vkládají do rakve v zapečetěné kovové roli. Poté nastává nejdojemnější okamžik celého obřadu: Mons. Viganò rozprostře lněné sudarium, asi 50x50 cm veliké, a drží ho za cípy nad rakví jako Veroničinu roušku. Přítomní se jeden po druhém sklání nad rakví k poslednímu rozloučení polibkem zesnulého na čelo, někteří i na jeho krásné sepjaté ruce. Superior komunity, slovinský jezuita Milan společně se sestrou Marinou, která o kardinála tak obětavě pečovala, kladou roušku na jeho obličej. Je to pohnutá chvíle – už neuvidíme otcovu tvář... Z úvah nás vytrhne člen pohřební služby se žhavou pájkou v ruce, kterou přiletuje víko zinkové vnitřní rakve, aby následně uzavřel i vnější rakev dřevěnou. Papežský ceremonář vše stvrdí dvojitou pečetí vnitřní i vnější rakve.

Když na kardinála Berana vložili po svěcení vlečku, vzpomněl si prý na mámu, jak by asi s údivem zvolala, kdyby se toho dožila: „Do čeho tě to Josefe oblékli“! Přichází mi to na mysl v koloně aut za pohřebním Mercedesem s rakví s tělesnými pozůstatky otce kardinála Špidlíka, které klestí cestu římským provozem policejní vůz se světelnou sirénou. „Co se to děje, kam Tě to otče Tomáši vezou?“. Tebe, který ses i jako kardinál spokojil s bydlením podobným spíš mnišské cele, než kardinálské suitě, teď eskortuje policie a vatikánská limuzína s papežskými notáři! Činí, co se na kardinála svaté římské církve, který tradičně platí za korunního prince, sluší a patří! A kdyby to nebyl pohřeb, řekl bych, že mám radost, že se Tobě, synu ševce z Boskovic, prokazuje taková čest.

Jistě vidíš, že jsme právě vyjeli z Centra Aletti a po via Paolina se blížíme k bazilice Santa Maria Maggiore, kterou teď ze široka objíždíme, snad abys ji naposledy mohl obejmout. Míjíme boční Paolínskou kapli, odkud tě zdraví Panna Maria z ikony Salus Populi Romani, předloha toť Mater Unitatis, s níž se opět setkáš na Velehradě v kapli Matky Jednoty. Z rohu náměstí Ti kyne svatá Praxeda, v jejímž chrámu odpočívá arcibiskup pražský a patriarcha Alexandrijský Jan z Jenštejna. V přilehlém klášteře tu oddal svou duši Bohu svatý Cyril, když s bratrem Metodějem dosáhli schválení slovanské liturgie papežem Hadriánem II. právě v bazilice Panny Marie Větší, neboli Sněžné, které se tehdy v 9. století ještě říkalo „U jesliček“.

Z druhého konce náměstí se sklání a o požehnání žádá Tvůj Orientál, v jehož knihovně ses téměř 40 let ponořoval do východních Otců, abys nám pak předával ne suchou vědu, ale poznání Boha protrpěné životem. Sjíždíme po náměstí kolem místa, kde na oltáři u jesliček sv. Ignác před pěti sty léty sloužil svou první mši svatou. Čekal celý rok v naději, že primici bude slavit v Betlémě. Pro válku s Turky se tam však nedostal. Poznal v tom Boží vůli a zůstal v Římě ve službě Papeže a Tovaryšstva až do smrti. Kolikrát jsi to, otče kardinále, uváděl jako příklad toho, jak byl Ignác stále připraven vzdávat se svých vlastních plánů. Věděl jsi, o čem mluvíš: vždyť i Ty ses těšil na slavnou primici na

Moravě po studiích v Maastrichtu. „Vítězný únor“ komunistů Tě však přinutil zůstat v Holandsku. Měl jsi jít do misií na Jávě, ale Bůh chtěl i od Tebe, abys zůstal v Římě. Od roku 1951 až do smrti. A právě tomu vděčíme, že jsi našel cestu na Orientál a zpřístupnil nám duchovní bohatství Východu. Objeli jsme baziliku a sjíždíme via Cavour směrem k chrámu svatých Kosmy a Damiána na Foru Romanu. Zleva se z návrší k Tobě blahovolně sklání sv. Petr v okovech s majestátnou sochou Michelangelova Mojžíše, zatímco se vpravo krčí kostel Madonna dei Monti ve via dei Serpenti: odpočívá tu poutník absolutna, Benedikt Josef Labre. Zřejmě ho Pán Bůh poslal, doprovodit Tvou duši vzhůru, neboť jsi ji vydechl na jeho svátek, 16. dubna, večer. Z věže Panny Marie Sněžné, La Sperduta, odbíjela devátou.

Ted' už ale lemujeme římské Forum širokou via dei Fori Imperiali od Kolosea k Benátskému náměstí. Tam uhýbáme do leva, úzkou via del Plebiscito, takřka na dotek se zdí kostela Del Gesù, za níž odpočívá pod oltářem svatý Ignác. O míli dál po corso Vittorio Emmanuelle Ti mává z Chiesa Nuova Ignácův humorný přítel Filip Neri. Zřejmě si stačíte vyměnit ty nejnovější vtipy, vida, že se i v rakvi usmíváš. To už ale z mostu přes Tiberu přijímáš vojenský hold mečem Archanděla Michaela z Andělského hradu, zatímco z Tiberského Ostrova proti proudu Ti pádluje vstříc svatý Vojtěch – mnich, biskup a mučedník.

Řím je zalit teplým jižním sluncem, Michelangelova kupole se přímo snáší z modrého nebe, Vatikánské zahrady voní předzvěstí ráje, švýcarští gardisté salutují, a papežští gentiluomini stojí ve špalíru, když vnáší Tvou rakev do svatopetrské basiliky kolem oltáře Božského srdce Páně k oltáři Katedry, pod okno s holubicí z českého skla a rozevřou na Tvé rakvi Písmo svaté. Jsi tu na dohled svatého Václava, od jeho oltáře opodál, za tiché radosti kardinála Berana, který z papežské krypty vděčně připomíná, že jsi to byl Ty, kdo ho držel za ruku, když umíral v Nepomucenu před čtyřiceti léty.

Diplomatický sbor ve fracích už zaujal svá čestná místa, a český velvyslanec obklopen početnou státní delegací mlčky hlásá, že Jsi ctí celého národa. Sbor Cappella Sistina se rozezpíval a liturgický průvod čítá dvacet kardinálů. Brzy vstoupí i papež, Kristův náměstek, aby Ti krásnou homilií za celou Církev poděkoval a rozloučil se s Tebou. Bohoslovci Nepomucena Nejvyššímu veleknězi důstojně přisluhují a stojí pak u Tvé rakve stráž, než ji opět budou vynášet za teskných tónů písně „In paradisum conducant te angeli...“. Cesta do ráje pro Tebe však vede přes Moravu, přes Hanou a přes Tebou tak milovaný Velehrad. Zdá se, že k nám právě tím naposledy promlouváš. Neříkával jsi, že je věčný život návrat? Návrat všeho toho, co jsme žili, co jsme měli rádi a co jsme protrpěli – to že je vírou uchováno v Bohu pro věčnost!

Zní to krásně a věřím tomu, protože jsi to říkal Ty, a Tys neříkal nic, co neprošlo srdcem, katalyzátorem pravdy. Ty ale dobře víš, že nejsme ještě tak daleko jako Ty. Věříme – vypros nám u Otce pomoc naší nevěře! Vždyť sotva jsi opustil Věčné město, slunce se schovalo za těžká šedá oblaka, duje nervózní vítr ze Sahary a prší nám na hlavy písečný prach. Tobě už je dobře, nám se však z duše derou verše Bohuslava Reynka:

Smutkem jsme opilí, kam jdeme, nevíme: požehnej duši mé.

Pastýři prastarý s hlubokými dary měsíce a bdění,
s trny na temeni těžkém, rozbodaném jako srdce. Amen.

Requiem za J. E. Tomáše kardinála Špidlíka, S.J. v Pustiměři, 20.4.2010

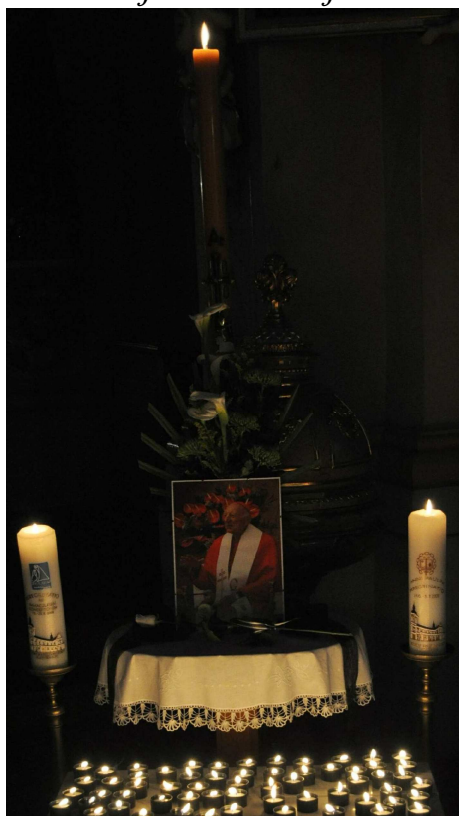
Prosíme tě za papeže Benedikta XVI., který u příležitosti 90. narozenin kardinála Špidlíka v kapli Redemptoris Mater řekl, že „jeho dlouhý věk a jeho jedinečná pouť víry dosvědčují, jak Bůh vede toho, kdo na Něj složil svou důvěru“ – provázej Svatého otce svým požehnáním, ať utvrzuje ve víře své bratry, aby každý z věřících věděl, že má místo v srdci Pastýře, do jehož rukou jsi vložil klíče Božího království.

◆
Prosíme tě za naši obec, s níž navždy zůstane kardinál Špidlík spjat jako první čestný občan pustiměřský, ať každý z nás objeví bohatství moudrosti a lidství, s nímž v každodennosti našich životů vedl naše kroky k Tomu, který skrze víru je zítřkem našich dnes.

◆
Prosíme tě za jednu, svatou, všeobecnou a apoštolskou Církev, za níž se při Poslední večeři modlil tvůj Syn: „Otče, ať jsou jedno, jako já v tobě a ty ve mně“; za Církev, které jsi skrze kardinála Špidlíka dával dýchat oběma stranami plic a objevit netušená setkání ducha, ať s vděčností kráčí vstříc tvému Synu.

◆
Prosíme tě, vyslyš nás.

Memento kardinála Špidlíka před Turínským plátnem

(slova pronesená na závěr eucharistie v den památky Panny Marie Fatimské,
katedrála sv. Jana Křtitele v Turíně, pouť "Vultum tuum, Domine, requiro, 13. května 2010)

„Milovaní, budiž mi dovoleno říci ještě těchto pár slov před svatým Plátnem,
před tímto velkým Božím darem pro putování jeho Církve.

'Omnia nuda et aperta sunt ante oculos eius'

- před jeho zrakem je vše nahé a odkryté:

tato významná slova o Sixtinské kapli zazněla z úst papeže Jana Pavla II.

A právě do Sixtinské kaple vstoupil jako poslední kardinál z mé vlasti,
Tomáš Špidlík, aby Církvi budoucnosti otevřel oči pro světlo Zmrtvýchvstalého.
Jako poslední promlouval ke kardinálům, kteří pak zvolili Benedikta XVI.

Právě tento kardinál, který je našim čestným občanem,

když před měsícem umíral, pronesl slova,

která jsou vyznáním před Turínským plátnem:

„Celý život jsem hledal Ježíšovu tvář,

a nyní jsem šťastný a klidný, protože odcházím, abych Ho uviděl“.

Toto poselství promlouvá ke každému z nás:

kéž i my, vedeni Ježíšovou tváří nacházíme pravý klid a pravé štěstí.

Bůh sám ať provází naše putování svým požehnáním.“

JEŽÍŠ KRISTUS NAŠE NADĚJE

II. JEŽÍŠŮV ŽIVOT. SETKÁNÍ.

1. Nikodém. „Musíte se narodit znova“ (Lk 3,7)

Nalezení Ježíše v chrámě

(GENERÁLNÍ AUDIENCE, 19. března 2025)

Mezi farizeji byl člověk, jmenoval se Nikodém, člen židovské velerady. Ten přišel (k Ježíšovi) v noci a řekl mu: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha, protože nikdo nemůže konat ta znamení, která konáš ty, není-li s ním Bůh.“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím ti: Jestliže se nenarodí někdo znova, nemůže spatřit Boží království.“ (Jan 3,1-3)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Touto katechezí začínáme rozjímat nad některými setkáními, o nichž se vypráví v evangeliích, abychom pochopili způsob, jakým Ježíš obdarovává naději. Existují totiž setkání, která rozjasňují život a přinášejí naději. Může se například stát, že nám někdo pomůže podívat se z jiné perspektivy na těžkosti nebo problémy, které prožíváme; nebo se může stát, že nám někdo jednoduše řekne slovo, díky němuž se nebudeme cítit osamoceni v bolesti, kterou prožíváme. Někdy také může dojít k tichým setkáním, kdy se nic neříká, a přesto nám tyto okamžiky pomohou, abychom se znovu vydali na cestu. Prvním setkáním, u kterého bych se rád zastavil, je setkání Ježíše s Nikodémem, o kterém vypráví třetí kapitola Janova evangelia. Začínám touto epizodou, protože Nikodém je muž, jehož příběh ukazuje, že je možné vyjít z temnoty a najít odvahu k následování Krista. Nikodém přichází za Ježíšem v noci: je to neobvyklá doba pro setkání. V Janově jazyce mají časové odkazy často symbolickou hodnotu: zde se pravděpodobně jedná o noc, kterou má Nikodém v srdci. Je to člověk, který se ocitl v temnotě pochybností, v oné temnotě, kterou zažíváme, když už nerozumíme tomu, co se v našem životě děje, a nevidíme jasně cestu vpřed. Pokud jsi v temnotě, samozřejmě hledáš světlo. A Jan na začátku svého evangelia píše takto: „Světlo pravé, které osvětluje každého člověka, přicházelo na svět“ (1,9). Nikodém tedy hledá Ježíše, protože vycítil, že může osvětit temnotu jeho srdce.

Evangelium nám však vypráví, že Nikodém nedokáže hned pochopit, co mu Ježíš říká. A tak vidíme, že v tomto dialogu je mnoho nedorozumění a také dost ironie, která je pro evangelistu Jana charakteristická. Nikodém nerozumí tomu, co mu Ježíš říká, protože stále uvažuje podle své vlastní logiky a kategorií. Je to člověk s vyhraněnou osobností, má veřejnou roli, je jedním z židovských představených. Ale něco mu už pravděpodobně neseď. Nikodém vnímá, že v jeho životě už něco nefunguje. Cítí potřebu změny, ale neví, kde začít. To se v některých okamžicích života stává každému z nás. Pokud nepřijmeme změnu, pokud se uzavřeme do své strnulosti, zvyků nebo způsobu myšlení, hrozí nám, že zemřeme. Život spočívá ve schopnosti změnit se, abychom našli nový způsob lásky. Ježíš totiž hovoří s Nikodémem o znovuzrození, které je nejen možné, ale v určitých okamžicích naší cesty dokonce nezbytné. Výraz použitý v textu je vlastně už sám o sobě ambivalentní, protože *anōthen* (ἀνωθεν) lze přeložit buď jako „shora“, nebo jako „znovu“. Nikodém pomalu pochopí, že tyto dva významy patří k sobě: pokud dovolíme Duchu svatému, aby v nás vytvořil nový život, narodíme se znovu. Znovu objevíme onen život, který v nás možná vyhasínal. Rozhodl jsem se začít Nikodémem také proto, že je to

člověk, který svým vlastním životem ukazuje, že tato změna je možná. Nikodémovi se to podaří: nakonec bude mezi těmi, kdo půjdou k Pilátovi žádat o Ježíšovo tělo (srov. Jan 19,39)! Nikodém konečně vyšel na světlo, narodil se znovu a už nemusí pobývat v temnotě. Změny nás někdy děsí. Na jedné straně nás přitahují, někdy po nich toužíme, ale na druhé straně bychom raději zůstali ve svém pohodlí. Proto nás Duch povzbuzuje, abychom těmto obavám čelili. Ježíš připomíná Nikodémovi - který je učitelem v Izraeli -, že Izraelci se také báli, když putovali pouští. A na své obavy se tak upnuli, že v určitém okamžiku tyto obavy nabyly podoby jedovatých hadů (srov. Nm 21, 4-9). Aby se zbavili těchto úzkostí, museli se podívat na měděného hada, kterého Mojžíš umístil na kůl, to znamená, že se museli podívat nahoru a postavit se před předmět, který představoval jejich obavy. Teprve když se podíváme do tváře tomu, co v nás vyvolává strach, začínáme se osvobozovat. Nikodém, stejně jako my všichni, může hledět na Ukřižovaného, na Toho, který porazil smrt, kořen všech našich strachů. Pozvedněme i my svůj pohled k Tomu, kterého probodli, také my dopřejme Ježíši, aby se s námi setkal. V Něk nalezneme naději, abychom mohli čelit změnám v našem životě a znovu se narodit.

2. Samaritánka. „Dej mi napít“ (Jan 4,7) (GENERÁLNÍ AUDIENCE, 26. března 2025)

Ježíš přišel k samařskému městu zvanému Sychar, blízko pole, které kdysi odkázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, posadil se - tak (jak byl) - u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přišla jedna samařská žena navážit vodu. Ježíš jí řekl: „Dej mi napít.“ - Jeho učedníci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu. - Samařská žena mu odpověděla: „Jak to? Ty, Žid, žádáš o napití mne, Samaritánku?“ Židé se totiž se Samaritány nestýkají. Ježíš jí na to řekl: „Kdybys znala Boží dar a (věděla), kdo ti říká: 'Dej mi napít', spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“ Žena mu namítla: „Pane, vždyť ani nemáš (vědro), a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil i jeho synové a jeho stáda?“ Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo se napije této vody, bude zase žít. Kdo se však napije vody, kterou mu dám já, nebude žít navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“ Žena mu řekla: „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat.“ Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej svého muže a zase přijď sem.“ Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Ježíš jí na to řekl: „Správně jsi odpověděla: 'Nemám muže'; pět mužů už jsi měla, a ten, kterého máš teď, není tvůj muž. To jsi mluvila pravdu.“ Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: '(Jen) v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat.'“, Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze Židů. Ale nastává hodina - ano, už je tady - kdy opravdoví (Boží) ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že má přijít Mesiáš, nazvaný Kristus. Ten, až přijde, oznámí nám všechno.“ Na to jí řekl Ježíš: „Já jsem to, který s tebou mluvím.“ (Jan 4,5-26)

Drazí bratři a sestry,

poté, co jsme rozjímali o Ježíšově setkání s Nikodémem, který Ježíše vyhledal, se dnes zamyslíme nad oněmi chvílemi, kdy se nám zdá, jako by na nás Ježíš čekal právě tam, na

oné křižovatce našeho života. Jsou to setkání, která nás překvapí, a zpočátku jsme možná i trochu nedůvěřiví: snažíme se být obezřetní a pochopit, o co jde. Takovou zkušenost pravděpodobně zažila i Samaritánka, o níž se zmiňuje čtvrtá kapitola Janova evangelia (srov. 4,5-26). Nečekala, že v poledne najde u studny nějakého muže, spíše doufala, že tam vůbec nikoho nenajde. Jde si totiž pro vodu ke studni v neobvyklou hodinu, kdy je velké horko. Možná se tato žena stydí za svůj život, možná se cítila souzena, odsouzena, nepochopena, a proto se izolovala, přerušila vztahy se všemi. Chtěl-li se Ježíš dostat z Judska do Galileje, mohl zvolit jinou cestu a nemusel procházet Samařím. Bylo by to také bezpečnější vzhledem k napjatým vztahům mezi Židy a Samaritány. Ale on chce naopak projít tudy a zastavuje se právě u té studny a právě v tu hodinu! Ježíš na nás čeká a objevuje se právě ve chvíli, kdy si myslíme, že už pro nás není žádná naděje. Studna je na starověkém Blízkém východě místem setkání, kde se někdy domlouvají sňatky, je to místo zasnoubení. Ježíš chce této ženě pomoci pochopit, kde má hledat pravou odpověď na svou touhu po lásce. Téma touhy je pro pochopení tohoto setkání zásadní. Ježíš jako první vyjadřuje svou touhu: „Dej mi napít!“ (v. 10). Ve snaze zahájit dialog Ježíš ukazuje, že je slabý, a tak druhého člověka uklidňuje, dbá na to, aby se nevylekal. Žízeň je často, a to i v Bibli, obrazem touhy. Ježíš zde však žízní především po spáse oné ženy. „Ten, který žádal o nápoj,“ praví svatý Augustin, „žíznil po víře této ženy“ (*Homilie 15,11*).

Jestliže Nikodém přišel za Ježíšem v noci, zde se Ježíš setkává se Samaritánkou v poledne, v době, kdy je nejvíce světla. Jedná se o skutečný okamžik zjevení. Ježíš se jí dává poznat jako Mesiáš a také vrhá světlo na její život. Pomáhá jí nově vyložit její životní příběh, který je komplikovaný a bolestný: měla pět manželů a nyní žije s šestým, který není jejím manželem. Číslo šest není náhodné, ale obvykle označuje nedokonalost. Možná je to narážka na sedmého ženicha, který konečně nasytí touhu této ženy po opravdové lásce. A tímto ženichem může být pouze Ježíš. Když si tato žena uvědomí, že Ježíš zná její život, přesune rozhovor na náboženskou otázku, která rozděluje Židy a Samaritány. To se někdy stává i nám, když se modlíme: ve chvíli, kdy se Bůh dotýká našeho života s jeho problémy, se někdy ztrácíme v úvahách, které nám dopřávají iluzi úspěšné modlitby. Ve skutečnosti jsme ale vztyčili ochranné bariéry. Pán je však vždycky větší a oné Samaritance, s níž by podle kulturních šablon neměl ani promluvit, zjevuje to největší: mluví s ní o Otci, kterého je třeba uctívat v duchu a pravdě. A když tato žena po dalším překvapení poznamená, že v těchto věcech je lepší počkat na Mesiáše, řekne jí: „Já jsem to, který s tebou mluvím“ (v. 26). Je to jako vyznání lásky: Ten, na koho čekáš, jsem já; ten, který může konečně odpovědět na tvou touhu být milována. V tu chvíli se žena rozběhne, aby zavolala lidi z vesnice, protože právě z tohoto prožitku lásky pramení poslání. A jaké jiné poselství by mohla přinést, ne-li svou zkušenost, že byla nepochopena, přijata, že jí bylo odpuštěno? Je to obraz, který by nás měl přimět k zamyšlení nad hledáním nových způsobů evangelizace. Stejně jako zamilovaný člověk i Samaritánka zapomíná svůj džbán u Ježíšových nohou. Tíha tohoto džbánu, který nosila na své hlavě, jí při každém návratu domů připomínala její stav, její neutěšený život. Nyní však tento džbán položila k Ježíšovým nohám. Minulost ji už netíží, protože se s ní smířila. A totéž platí i pro nás: abychom mohli jít a hlásat evangelium, musíme nejprve položit tíhu své minulosti k Božím nohám, odevzdat mu tíhu své minulosti. Evangelium mohou přinášet pouze smíření lidé. Drazí bratři a sestry, neztrácejme naději! I když se nám náš život zdá těžký, komplikovaný, možná dokonce zmařený, vždy máme možnost odevzdat ho Bohu a začít svou cestu znovu. Bůh je milosrdný a vždy na nás čeká!

Poselství papeže Františka k účastníkům české národní jubilejní pouti

*Drazí bratři v biskupské službě, drazí kněží, řeholnice a řeholníci,
drahé sestry a drazí bratři v Pánu!*

Chtěl jsem být osobně s vámi, abych sdílel tento okamžik víry a společenství, ale vzhledem ke své rekonvalescenci se k vám připojuji duchovně a z celého srdce vám děkuji za vaše modlitby.

Srdečně zdravím vás všechny, kteří jste přijeli z České republiky do Říma, abyste v tomto jubilejním roce vykonali národní pouť. S vděčností zdravím předsedu biskupské konference, mons. Jana Graubnera, všechny přítomné biskupy, kněze, zasvěcené osoby i laiky. Vaše pouť je konkrétním znamením touhy po obnově víry, utvrzení pouta s Petrovým nástupcem a radostného vyznání vaší oddanosti Hospodinu, který s námi vždy kráčí, podpírá nás ve zkouškách a povolává nás, abychom byli svědky jeho pokoje a lásky. On je věrný svým zaslíbením, a proto naděje nikdy nezklame! (srov. Řím 5,5; Bula *Spes non confundit*).

Vaše cesta víry navazuje na bohatou křesťanskou tradici vaší země, osvětlenou svědectvím svatého Vojtěcha, Cyrila a Metoděje a mnoha dalších. Tito světci nesli světlo evangelia s odvahou a trpělivostí i na místa, kde se to zdálo nemožné. Jejich příklad nás učí, že křesťanské poslání nestojí na viditelných výsledcích, ale na věrnosti Bohu. Také my jsme povoláni hlásat evangelium s důvěrou, bez strachu z obtíží a překážek. Svatý Pavel nám připomíná: „Já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst.“ (1 Kor 3,6). Naším úkolem je zasévat a zalévat s láskou a vytrvalostí, aniž bychom se nechali odradit.

Bůh od nás žádá, abychom nabídli to málo, co jsme a co máme. Vzpomeňme si na pět chlebů a dvě ryby: v Ježíšových rukou se staly pro zástupy hojným pokrmem (srov. Mt 14,13-21). Stejně je to i s naším úsilím ve víře: pokud ho svěříme Pánu s velkorysým srdcem, on ho rozmnoží a učiní plodným způsobem, které si ani neumíme představit. Proto nikdy nesmíme ztratit důvěru. Bůh jedná, i když nevidíme okamžité výsledky. Historie vašich svatých nás o tom učí: vzpomeňme na vytrvalost Jana Nepomuckého a mnoha dalších svědků víry ve vaší zemi. Jejich životy nám ukazují, že ten, kdo důvěruje Bohu, nikdy nezůstane opuštěn, ani v čase zkoušky, jakou je pronásledování.

Kráčejme společně, pastýři a lid, po této krásné cestě víry. Podporujme se navzájem a svým životem se stávejme svědky pokoje a naděje ve světě, který je tolik potřebuje, a to i v Evropě. Naše víra není jen pro nás, ale je to dar, který máme radostně sdílet.

Svěřuji vaši pouť Panně Marii, Matce naděje, abyste byli posíleni ve víře, naději a lásce. Ze srdce žehnám vám všem i vašemu národu. A prosím vás, modlete se za mě.

Vatikán, 26 března 2025

Franciscus

PEREGRINATIO ANNAE

z poutního deníku paní Anny Pospíšilové z Pustiměře

12. dubna 1935 **90** 12. dubna 2025

Ohromný zážitek: pout' do Říma -1969

Sedmého dubna, pondělí velikonoční, jsme s tátou jeli na náš první zahraniční zájezd do Itálie. Ve 23.45h jsme odjížděli autobusem do Vyškova, kde jsme přesedli na vlak k Přerovu. Na nádraží jsme čekali do 3.15h a potom odjížděli směr Břeclav, kde byla první pasová kontrola. V 5.45h odjíždíme směr Vídeň.

V úterý 8. dubna v 7.40h jsme vystupovali z vlaku ve Vídni. Tam na nás čekali velební páni s tlumočníci z Mezinárodní charity. Ti nás odvedli před nádraží, kde na nás čekaly dva autobusy do kterých jsme nasedli a jeli do českého kostela, kde náš pan farář (*pozn.: P. Žákovský*) s dvěma kněžími sloužili mši svatou. Potom jsme navštívili ještě několik chrámů, ale nejvíce se nám líbil nový moderní kostel, který byl stavěn do kruhu a uprostřed kostela je oltář, po celém kostele jsou koberce a je vytápěn. Také jsme si

prohlédli Schönbrunn a projeli jsme hlavní třídou. Z Vídně jsme odjeli vlakem ve 12.20h přes Alpy do Itálie. Alpy byly celé zasněžené a místy, když svítilo sluníčko, byl na ně pěkný pohled. Železnice vede mezi horami a lesy. Jízda byla dlouhá a unavující, nikde jsme nevystupovali a jeli až do Říma.

Další pěkné vzpomínky mám z baziliky sv. Petra, kde jsme byli na generální audienci Svatého otce Pavla VI. Přítomných poutníků z celého světa bylo na 20.000. Každá delegace měla určené místo. V bazilice vládlo velké očekávání Svatého otce. Když švýcarská garda nesla na nosítkách Svatého otce bylo velké mávání a provolávání.

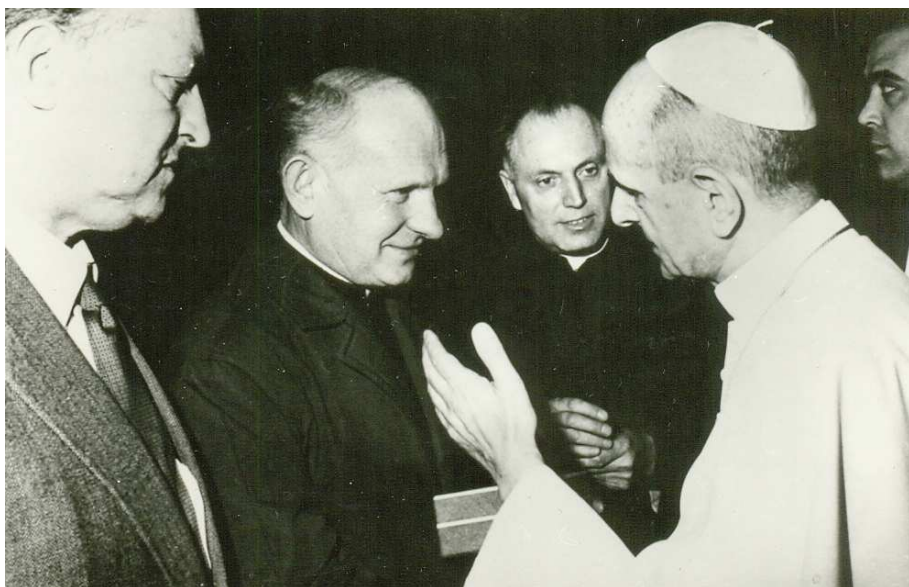
Naše poutníky uvítal sám Svatý otec slovy:

"S radostí vítám Vás, milovaní synové a dcery, kteří jste přišli z Moravy na pouť uctít místa památná mučednickou smrtí sv. Petra, svědka Kristova zmrtvýchvstání. Kéž vaše víra je vždy silná a pevná, Vaše naděje klidná a plná důvěry, Vaše láska plná ohně a touhy projevit se činy! Pak křesťanské Velikonoce budou vždy pro Vás a Vaše rodiny zdrojem pravé radosti a trvalého míru!"

P. Václav Žákovský, administrátor z Pustiměře (vpravo), P. František Stehlík (uprostřed), farář z Lipovce a Antonín Grygar (vlevo), polesný z Podivic, pozdravili jménem všech Svatého otce.

Tlumočili mu naši oddanost a vděčnost za lásku, kterou chová k našemu národu. Pavel VI. odpověděl takto:

"Děkuji Vám, že jste si udrželi víru v Pána Boha. Dali jste tak příklad druhým. Tuto víru si udržte i v budoucnu. Zůstaňte věrnými občany své vlasti, ale také opravdovými členy katolické církve. K tomu Vám dávám své požehnání."

Po projevu a skončení mše svaté, nosiči Svatého Otce odnesli a všichni jsme se rozešli. Byl to pro nás všechny ohromný zážitek, na který snad nikdo do smrti nezapomene. Sešli jsme se v bazilice ze všech končin světa a bylo tam prý asi 20.000 lidí. Potom jsme se jeli ubytovat a po malém odpočinku následovala prohlídka Říma. Jako první jsme navštívili kostel Panny Marie Větší, kde byl sv. Cyril a Metoděj, prohlédli jsme si Koloseum, kde byli křesťané mučeni a také se tu konaly různé hry, které trvaly až sto dní. Navštívili jsme Mamertinum, kde byl vězněn sv. Šimon Petr, Andělský hrad, baziliku sv. Sabiny z 5. století, chrám jeruzalémský, kde je dřevo ze Sv. Kříže, Lateránskou baziliku, která je katedrálou římského biskupa – papeže, Konstantinův oblouk, který pochází z roku 314.

Večer jsme byli na audienci u kardinála Berana. Přestože to byl 83ti letý stařeček, byl velice milý a veselý. Když mu pan farář předával od sestřiček z Podivic „velikonočního beránka“, s humorem dodal – „Beranovi posílají beránka“ a na slivovici odpověděl – „to je vitamín S“. Daroval nám různé knihy a každému věnoval tři růžence, které posvětil Sv. Otec. Byl to velice pěkný večer, který jsme zakončili společnou modlitbou a pan kardinál nám udělil své požehnání.

Poutníci u Katakomb sv. Kalista v Římě.

Římská zastavení.

Ve čtvrtek, 10. dubna, naše první cesta vedla do baziliky sv. Klimenta, kde byl pochován sv. Cyril a také do katakomb. Následovala prohlídka Kapitolu a odjeli jsme na pahorek Janikul, odkud byl pěkný výhled na Řím. Je to jeden z devíti římských pahorků, a

je porostlý cedry. Odjeli jsme do kostela sv. Pavla za hradbami, k opatství sv. Benedikta. Na místě, kde Pavel prolil svou krev – v opatství u Tří fontán – je řád mnichů, kartuziánů, kteří mezi sebou ani vůbec s nikým nesmějí mluvit. Nebo vyrábějí čokoládu a lihoviny, které nesmí jíst ani pít. Kostel mají do poloviny zamřížovaný, aby nepřišli s ostatními do styku.

Pustiměřští námořníci při plavbě na Capri.

V pátek, 11. dubna, ve čtyři hodiny ráno odjíždíme z Říma do Neapole. V 7.45h jsme přijeli do Neapole, opouštíme nádraží a jdeme pěšky do přístavu, abychom nasedli na loď.

„Vidět Neapol ...” - lodí z Neapole na Capri.

Dvě hodiny jsme se plavili po moři, než jsme mohli vystoupit na ostrově Capri, odkud je pěkný pohled na moře a okolí, kde právě zrály pomeranče a citrony.

Poutníci na „nejkrásnějším ostrově světa“ - CAPRI.

Tatínek si chtěl prohlédnout dům spisovatele Axela Muntheho, který snad si měl tento dům postavit vlastníma rukama a shromáždil tu mnoho antických památek. Z tohoto domu je teď muzeum a každý návštěvník, který četl jeho knihy, zvláště „O životě a smrti“, si jej s velkým zájmem prohlédne.

Odměna za: *"Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost, že tě nikdy neopustím a že s tebou ponesu všechno dobré i zlé až do smrti. K tomu ať mi pomáhá Bůh. Amen".*

Manželé Vít a Anna Pospíšilovi na ostrově Capri.

Na den v Benátkách budu často vzpomínat, protože to byl den mých 34. narozenin a táta byl ke mně milý a pozorný, jak jen mohl. V 17.30h se loučíme s Benátkami a odjíždíme vlakem do Terstu. Ve 22h přejíždíme přes italsko-jugoslávské hranice.

Je neděle, 13. dubna, 8.30h a my jsme v Bělehradě. Hledali jsme kostel, ve kterém pan farář sloužil mši sv., abychom poděkovali Pánu Bohu za pěknou pout' a šťastný návrat domů.

Po mši sv. jsme si prohlédli obchodní dům a potom šli do parku, kde jsme si sedli na lavičku a odpočívali. Čekali jsme do 21h na vlak. V 1h v noci jsme přejížděli jugoslávské hranice. V pondělí, 14. dubna v 5h ráno jsme na nádraží v Budapešti, ale už nevystupujeme. Ve 13h jsme na nádraží v Přerově, kde jsme přestoupili a pomalu se blížíme k domovu.

Po 15h jsme doma a těšíme se s Aničkou, Vítkem a Jožou, že jsme se ve zdraví a v pořádku vrátili domů. Jsme šťastní a máme za co děkovat.

Také jsme si prohlédli stánky s různým zbožím. Pomalu se vracíme do přístavu, abychom odpluli k Neapoli a z Neapole odjeli do Říma.

Je sobota, 12. dubna, a my připravujeme všechny zavazadla, protože v 5h odjíždíme do Benátek. Nastupujeme do autobusu, abychom se naposled cestou k nádraží rozhlédli po Římě. Do Benátek jsme dorazili v 8h. naše první cesta vedla do chrámu sv. Marka na mši svatou.

Prohlédli jsme si Bleší trh, je to dlouhá ulice plná stánků, ve kterých se dostane koupit všechno. Tady si každý vybral co se mu líbilo a na co měl peníze.

"Duše potřebuje více prostoru než tělo".

Anna Pospíšilová u vily Axel Muntheho na Capri.

V pondělí, 14. dubna v 5h ráno jsme na nádraží v Budapešti, ale už nevystupujeme. Ve 13h jsme na nádraží v Přerově, kde jsme přestoupili a pomalu se blížíme k domovu.

Pout' k nejslavnějšímu mariánskému poutnímu místu světa – do Lurd - 1991

V neděli, 7. července 1991 jsme se v doprovodu našeho pana faráře Beníčka vydali na pout' k nejslavnějšímu mariánskému poutnímu místu na světě – do Lurd.

V 18.30h jsme vyjeli autobusem od fary v Pustiměři a pokračovali k přechodu v Mikulově, kde jsme přejeli do Rakouska, Vídní projíždíme ve 21.45h.

V pondělí, 8. července, projíždíme ve 4.40h rakousko-italské hranice, nádhernou alpskou scénérii a také několika tunely. V 8h byla zastávka na snídani.

V 11h přijíždíme do Milána, kde byla ve 12h mše svatá v kryptě katedrály u hrobu sv. Karla Boromejského (obr.).

Ve 13.45 odjíždíme z města a pokračujeme směrem k Ligurské riviéře.

V 18.45 jedeme kolem San Rema, Nice a ve 20.15h již přijíždíme na Azurové pobřeží francouzské riviéry, konkrétně do Monackém knížectví, které je druhým nejmenším státem světa, ale prim drží v hustotě osídlení.

Po příjezdu do Monte Carla, kde jsme si zvenčí prohlédli knížecí palác, prošli zahradami knížete Rainiera II., které moc pěkně kvetly, nastoupili jsme do

autobusu, abychom pokračovali v cestě. Když už jsme chtěli odjet, zjistilo se, že chybí František Beneš. Chvíli se čekalo, když nešel, modlili jsme se. Nakonec se našel: přivezlo ho policejní auto: naštěstí uměl trochu německy, tak jej policisté dopravili k autobusu. Ve 23.45h projíždíme kolem Cannes, St. Tropez.

V úterý, 9. července, vstáváme v 6.30h – spali jsme ve spacácích na odpočívadle, a po snídani v 7.30h odjíždíme. Ve 13h je v Carcassonne mše svatá a prohlídka hradeb. V 15h pak odjezd.

Ve 20h jsme konečně na místě, které bude prozatím našim domovem – je to „Camping La Forêt“, kde jsou pro nás připraveny pěkné, čisté a pěkně vybavené karavany. Bydlela jsem s paní Cabadajovou. Něco jsme si hned z kufru vybalily, osprchovaly se a bez váhání šly spát.

Ve středu, 10. července, jsme vstávali v 7h, protože odchod z kempu byl v 8.15h a ještě jsme si všichni měnili 100šilinků a 45Fr. Navštívili jsme baziliku Neposkvrněného Početí z roku 1862, Růžencovou baziliku a baziliku sv. Pia X., kterou nechal postavit papež Jan XXIII. V 10h jsme měli mši svatou v kapli sv. Anny a po závěrečném požehnání jsme se odebrali k lurdské jeskyni, kde jsme se pomodlili a chvíli odpočívali. V duchu jsem si představila, jak se tady na skále v Massabielské jeskyni zjevila v roce 1858 Panna Maria chudičké Bernardetě Soubirousové.

Cítila jsem se v tu chvíli velice šťastná, že na tomto místě stojím dnes i já.

Ve 13h jsme všichni šli do lázní, kde jsme se ponořili do lurdského pramene, co „vytryskl ze suchých skal, a kde mnohý už znovu své zdraví získal“.

V 16h jsme shlédli film o životě sv. Bernardety. Poté, asi v 17h, jsme odcházeli domů něco sníst a připravit se na večerní průvod. Každý jsme si za 4Fr koupili svíčku a ve 29h jsme odcházeli.

Toto procesí se koná každý den ve 21h na prostranství před Růžencovou bazilikou. V průvodu vždy kráčí řada kněží a biskup, nesoucí pod baldachýnem Nejsvětější Svátost. Náměstí je plné ba přeplněné poutníky z celého světa, a také nemocnými na vozíčkách.

Jdeme s rozžatými svícemi a modlíme se sv. růženec, který je předříkáván v různých jazycích. Po každém desátku se zpívá známá lurdská píseň: „Kde v údolí ...“. Při Ave, Ave, všichni pozvedají rozžaté svíce. Po skončení růžence udělují kněží shromážděnému lidu požehnání. Svíce se zhasínají a jde se domů spát. Blíží se 23. hodina.

Ve čtvrtek, 11. července, - o svátku sv. Benedikta, patrona Evropy a pustiměřské farnosti – vstáváme v 7h a v 8h odcházíme do kaple sv. Benedikta, kde máme mši svatou. Po ní se vydáváme na prohlídku Le cachot – vězení, kde rodina Soubirousových z milosti příbuzných pobývala. Do 11.30h bylo volno a pak jsme se šli pomodlit do baziliky.

V 16h jsme se shromáždili u lurdské jeskyně a odtud se vydali v procesí do baziliky sv. Pia X. Po skončení jsme měli osobní volno a pak se shromáždili ve 20.45 ke světelnému procesí. Domů jsme se dostali zase kolem 23h. Museli jsme spěchat, protože hřmělo a blížila se bouřka.

V pátek, 12. července, jsme po snídani šli do kaple sv. Terezie v bazilice sv. Pia X., kde jsme měli mši svatou. Potom následovalo putování po Křížové cestě s rozjímáním u každého zastavení. U posledního zastavení jsme stanuli kolem 12.30h. Odpoledne pak jsme navštívili misionáře.

Od 18.20h jsme odpočívali u lurdské jeskyně, kde před námi ve skále stála socha Panny Marie, k níž jsme v duchu obraceli svá srdce v modlitbě a vděčnosti za tuto pouť. Ve 20.45 jsme opět kráčeli ve světelném procesí s Nejsvětější svátostí.

V sobotu, 13. července, vstáváme v 5h, na 6h jdeme na mši svatou, kterou slavíme v kapli sv. archanděla Gabriela. Po jejím skončení nastupujeme do autobusu a odjíždíme do Španělska. Francouzsko-španělské hranice projíždíme v 9.30h. V San Sebastianu jsme v 10.30h a následuje prohlídka památníku obětem moře, k němuž vede 370 schodů. Pak následovala návštěva katedrály, sv. zpověď a ve 13h odjíždíme zpět do Francie k letovisku na Atlantiku – Biarritz. Tady, kdo chtěl, se mohl vykoupat nebo si zaplavat. Zdrželi jsme se až do 19h. Domů jsme se vrátili ve 21.30h. V pohodě jsme se osprchovaly, povečeřely a těšily se s paní Cabadajovou do postele.

V neděli, 14. července, jsme šli v 7.30h na mezinárodní mši svatou v podzemní bazilice sv. Pia X. Když jsme vstoupili dovnitř dech se mi tajil – ty velké prostory, které se postupně zaplnily do posledního místečka (a to pojme 20.000 lidí), poutníci z různých končin světa, všichni stejného smýšlení – ti všichni připutovali sem do Lurd, aby se poklonili a poděkovali Panně Marii. Celá mše svatá a ta atmosféra byly čímsi úžasným, na co se snad nikdy nezapomene.

V 11.30h jsme se vrátili domů, připravili nějaké jídlo, chvíli odpočinek a v 15h jsme odcházeli na průvod s Nejsvětější svátostí. Ve 20.45 jdeme opět na průvod s rozžatými svícemi a modlitbou růžence.

Po skončení jsme spěchali domů, povečeřeli jsme a většina z nás se pak sešla venku před karavany, kde bylo malé posezení při víně, kterým nás obdaroval pan farář.

V pondělí, 15. července, jsme měli mši svatou, kterou sloužil pan farář v lurdské jeskyni. Poté následovala prohlídka města. Nato jsme se vrátili domů, něco připravili k obědu a začalo balení a příprava k odjezdu. Naposledy jsme se šli pomodlit k lurdské jeskyni a poděkovat Panně Marii za všechno, co jsme v tyto dny prožili, a na závěr jsme zazpívali „*K nebesům dnes zalet' písni...*“.

Byla to ohromná, i když dost náročná pouť, ze které si jistě každý účastník odnesl zážitky na celý život. Hlavně velký dík patří panu faráři Beníčkoví, který to všechno zařídil a také se nám věnoval. Modlím se a děkuji za všechno Panně Marii, že nás na cestě provázela a že jsme se všichni v pohodě vrátili domů k rodinám.

V 15.15h vyjíždíme z Lurd, které leží v podhůří Pyrenejí, a naše cesta směřuje do Nevers, vzdáleného 700km. Do Nevers jsme přijeli v noci a přesпали v přírodě pod širým nebem.

V úterý, 16. července, jsme navštívila klášter Saint-Gildard, kde působila a také završila svůj pozemský život sv. Bernardeta. Následovala mše svatá v kapli sv. Bernardety, kde se také uchovává rakev s neporušeným tělem sv. Bernardety. Také jsme prošli zahradu, v jejím zadním koutě se nachází napodobenina lurdské jeskyně. Než jsme odjeli, pan farář si nechal ošetřit koleno, ani nevím, co se mu stalo.

Ve 14h odjíždíme do Paray-le-Monial, kde je kamenná bazilika, kterou založili benediktíni a je zasvěcena Nejsvětějšímu Srdci Páně. Kaple je zasvěcena sv. Markétě Marii Alacoque, jejíž rakev se v ní nachází.

Poté jsme pokračovali do Švýcarska, země velkolepých alpských vrcholů a nádherné přírodní scenérie. Dokumentuje to i náš příjezd k Ženevskému jezeru, jehož hladinu a vrcholy hor dělí výškový rozdíl 4.400m. Ve 21.30h přijíždíme do Einsiedeln, kde jsme skoro hodinu hledali klášter, ve kterém jsme chtěli požádat o nocleh. Bohužel jsme se u fortny nedotloukli. Řidič proto zajel na parkoviště, my vytáhli spacáky, a protože byla teplá červencová noc, ulehli do trávy poblíž a usnuli spánkem spravedlivých. Prozaické bylo i probuzení po rozednění: za našimi hlavami se popásaly kravičky a kousek od nás byla zeď, za níž leží ti, co očekávají své vzkříšení.

Zvony kláštera odbíjely 7h, když začínal náš den – **středa 17. července**. Vstali jsme, posnídali a jeli do chrámu Panny Marie z r. 1626, který je velice pěkný, čerstvě renovovaný. Hned po překročení jeho prahu máme před sebou kapli milostnou sochou černé Madony. Na tomto místě trávil čas na modlitbách eremita sv. Meinard. Tento benediktinský mnich odešel v r. 835 z kláštera v Reichenau do lesů za hlasem svého povolání k životu eremity. Jeho příkladu později následovali i další a vznikla komunita, v jejímž čele stanuli věhlasní opati, jako sv. Wolfgang, pozdější biskup řezenský.

Na počátku 17. století tu vyrostl monumentální klášterní komplex s kostelem, posvěceným 17. května 1735. Einsiedeln se tak stal významným kulturním a náboženským centrem Evropy. Nachází se v něm i proslulá knihovna, v níž najdeme 1200 rukopisů, z nichž 580 sahá do doby před r. 1500, 1100 prvních vydání a vydání od roku 1520, 240.000 tištěných svazků ze XVI.-XX. století a kolem 130 časopisů z různých oblastí kultury.

V 11h odjíždíme do St. Gallen, kde je pěkný kostel sv. Havla z r. 1705 a benediktinský klášter s rozsáhlou knihovnou.

V 15h projíždíme kolem Bodamského jezera. Přejeli jsme švýcarsko-německé hranice a míříme k Mnichovu, kde bude 3h odpočinek. V 21h pak odjíždíme do Vídně. Na parkovišti vaříme kávy, čaje, a večeříme. Spíme na parkovišti v autobuse.

Ve čtvrtek, 18. července, vaříme v 6.30h snídani a v 8h odjíždíme do Vídně, kde se krátce zastavujeme na nákupy a ve 13h odjíždíme k domovu.

V pořádku jsme dojeli až k pustiměřské faře, vystoupili a společně šli do kostela poděkovat za to, co jsme v tyto dny prožili a za šťastný návrat domů.

SEZNAM POUTNÍKŮ:

BENEŠ FRANTIŠEK, BENÍČEK JOSEF, BUČKOVÁ MARIE, BUNOVÁ DAGMAR,
BUNOVÁ KATEŘINA, BUREŠ LADISLAV, BUREŠ VOJTĚCH, CABADAJOVÁ MARIE,
ČERNÁ MARIE, FOJTOVÁ JOSEFA, FREMLOVÁ ELEN, CHARVÁTOVÁ HANA, JANKŮ MARTA,
JANKŮ MIROSLAV, KNAPOVÁ MARIE, KOČICOVÁ FRANTIŠKA, KOLENIČ MILAN,
KOLENIČOVÁ MARIE, KOUTNÁ MARIE, KUČEROVÁ JANA, MAHDALOVÁ JARMILA,
MAHDALOVÁ LUDMILA, MIKULAŠTIKOVÁ MARIE, MIKULKOVÁ KATEŘINA,
MIKULKOVÁ MARCELA, NAVRÁTILOVÁ MARIE, NAVRÁTILOVÁ RADKA, NOVOTNÁ JANA,
NOVOTNÝ JIŘÍ, PETRATUR JOSEF, PETRATUROVÁ LUDMILA, POSPÍŠILOVÁ ANNA,
POSPÍŠILOVÁ VLASTA, ROZEHNALOVÁ IVETA, ROZEHNALOVÁ MARIE, SEDLÁČKOVÁ VĚRA,
SPIROVÁ MARIE, SUCHÁNKOVÁ BOHUMILA, ŠKOLAŘOVÁ ALENA, ŠKOLAŘOVÁ LENKA

SVATÁ BRÁNA BAZILIKY SV. PETRA

Pozvání ke Kristu, skrze něhož je lidstvo vykoupeno, výzva ke vstupu do přívětivého domu, ale také k tomu, aby se člověk učinil malým tím, že projde malým vchodem. Právě toto evokuje Svatá brána, charakteristický prvek Jubilejního roku. Otevřením dveří ve vatikánské bazilice zve římský biskup církevní společenství ke vstupu do Božího domu. Zvláště významná je skutečnost, že Svatou branou lze pouze vstoupit a nikoliv odejít. Projít jimi vlastně znamená vyjádřit vůli vstoupit do Kristova srdce, souznít s jeho pocity a přijmout milosrdnou Otcovu náruč. Je to sám Ježíš, kdo v 9. verši 10. kapitoly Janova evangelia říká: "Já jsem dveře, kdo vejde skrze mne, bude spasen." Obřad otevření Svaté brány baziliky svatého Petra je začátkem jubilea, které věřícím nabízí "mimořádnou cestu" pro jejich duše. Svaté brány jsou přítomny i v dalších velkých římských bazilikách a v různých kostelech, které jsou podle tradice poutními místy a nabízejí na základě papežského souhlasu možnost získání odpustků. Pravděpodobně v roce 1423 otevřel papež Martin V. poprvé v historii jubileí Svatou bránu v

Římě. Byly to dveře baziliky svatého Jana Lateránského. Nejstarší Svatá brána existovala již před prvním jubileem v historii, které svolal papež Bonifác VIII. v roce 1300: je to ta na levé straně baziliky Collemaggio v L'Aquile. Pochází z konce 14. století a souvisí s "Perdonanzou", kterou v roce 1294 zavedl Celestýn V.: dodnes je otevřena na jediný den v roce, od večera 28. srpna do večera 29. srpna. Je obtížné přesně stanovit počátky přítomnosti Svaté brány ve svatopetrské bazilice. "Existují již několik století," vysvětluje Pietro Zander, vedoucí Oddělení nekropolí a uměleckého dědictví Fabbrica di San Pietro ve Vatikánu. „Její přítomnost je doložena již ve starověké konstantinovské a středověké bazilice. Se vši pravděpodobností je nechal zřídit papež Sixtus IV. Della Rovere k jubileu roku 1475 a nacházely se přesně na stejném místě jako ta současná: byla a je to stále menší brána než ostatní a vedla do pravé boční lodi starobylé baziliky poblíž místa, kde stávalo oratorium Jana VII., zdobené starobylými mozaikami a velmi uctívané, protože se v něm v dávných dobách nacházela relikvie Svaté tváře." Svatá brána Svatopetrské baziliky se otevírá výhradně v době jubilejí, zpočátku každých 50 let, od roku 1475 pak každých 25. Třicet svatých let, která se v historii slavila, včetně šesti mimořádných, z nichž poslední bylo jubileum milosrdenství v letech 2015-16, připomínají erby papežů, které se střídají s výjevy na dveřích současné Svaté brány. Ta, vysoká 3,60 m a široká 2,15 m, je poměrně nedávným bronzovým dílem toskánského sochaře Vica Consortiho. Bylo zhotoveno pod vedením teologa Manlia Savelliho ve florentské slévárně Marinelli k jubileu v roce 1950. Po dvou stech letech nahradila starobylé dřevěné dveře, které 24. prosince 1749 slavnostně otevřel papež Benedikt XIV. „Zakázka," vzpomíná Pietro Zander, "pochází z roku 1949. Consorti, který se narodil v Sieně v roce 1902 a zemřel v roce 1949, ji provedl za pouhých

devět měsíců, tedy za stejnou dobu, jakou potřeboval Michelangelo k vytvoření Piety u svatého Petra. Na zhotovení tří vstupních bran baziliky, které měly nahradit stávající dveře skromného provedení, byla vypsaná mezinárodní soutěž. Tato iniciativa vznikla na základě závěti prince Jiřího Bavorského, kněze a čestného kanovníka katedrály svatého Petra, který zemřel v roce 1943. Consorti se zúčastnil a prošel první fází zkoušky a dostal se mezi 12 finalistů druhého výběrového řízení, které se konalo 31. května 1948. "Těchto dvanáct," pokračoval vedoucí uměleckých aktivů Fabbrica di San Pietro ve Vatikánu, "bylo oceněno zlatou medailí, ale vítěz ještě nebyl vybrán. Mezi oceněnými byl i Giacomo Manzù, kterého Mons. Arthur Wyrnen a další preláti, rovněž členové komise, považovali za "příliš moderního pro svatého Petra".

V následujících letech a mezi těmito dvěma fázemi soutěže na bránu svatého Petra došlo k realizaci, mimo soutěž, Svaté brány. Byl to právě Ludovic Kaas, kdo ji zadal," zdůrazňuje Zander, "byl to tajemník a ekonom Fabbrica di San Pietro a také tajemník komise. Kaas ze soutěže vybral Vica Consortiho", který se do dějin zapsal jako "Vico dell'uscio", neboť provedl ne méně než pět bronzových portálů, "a pověřil ho realizací Svaté brány ve Vatikánu. Smlouva je datována 1. března 1949 a do 15. prosince měly být obě křídla brány dokončeny". Byl to Kaas, kdo navrhl náměty do bronzových panelů převzaté z Bible: podle estetických kánonů odvozených z toskánského umění 14. a 15. století zobrazují lidské dějiny, které potřebují Boží odpuštění. Na posledním panelu, jediném, který lze demontovat, protože původně byl určen k výměně při každém jubileu, je prelát zobrazen se svíčkou v ruce, jak se 24. prosince 1949 účastní zahájení Svatého roku papežem Piem XII. Na šestnácti panelech dvou bronzových křídel brány Consorti vypráví prostřednictvím obrazů doprovázených popisky biblické epizody, které se zabývají tématem lidského hříchu a Božího odpuštění. Od zmateného útěku Adama a Evy a zvířat z pozemského ráje až po intimní ticho Zvěstování, v němž nám Maria svým "fiat" připomíná, že Bůh není soupeřem, ale pravým a jediným přítelem člověka. Od Křtu Krista, který se noří do našich dějin, aby je pozvedl, až po dramatické gesto pastýře, který natahuje ruku, aby získal zpět ztracenou ovci, jež spadla do rokle. Od Otcova žehnajícího objetí, které navrácí důstojnost ztracenému synovi navrátilšímu se domů, až po ochrnutého uzdraveného na těle, ale především na duši. Odpuštění, které je vždy možné, pokud je člověk připraven uznat, že špatně odbočil, jako v případě ženy, která svými slzami a vlasy omývá a osušuje Kristovy nohy. Odpuštění bez hranic, které vyžaduje obrácení a pokání: opuštění lidského způsobu myšlení a přijetí způsobu Božího. Je to zkušenost, kterou učinil Petr po svém trojím zapření v dramatických okamžicích Kristova utrpení nebo dobrý lotr, jemuž je na prahu smrti oznámena spása: "Dnes budeš se mnou v ráji". Poselství stejně krásné jako neuvěřitelné: Ježíš vychází vstříc naší neschopnosti přijmout ho a dovoluje nám dotknout se živého masa svého zmrtvýchvstalého těla, jako to udělal s apoštolem Tomášem. Na apoštoly pak vylévá Ducha svatého, aby oni mohli odpouštět hříchy v jeho jménu "Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus," píše svatý Pavel Galatským, zobrazený na patnácté desce v okamžiku obrácení na cestě do Damašku.

„Když byla tato brána vyrobena," vzpomíná Zander, "používala se pouze v období Jubilea, aby se bazilika na noc uzavřela. Ve skutečnosti obřad zahájení jubilea nezahrnoval otevření brány, ale jednalo se o symbol zboření zdi. Papež udeří třikrát kladivem a zeď se sesune, "spustí se na jakousi ležatou rovinu a odnesou ji sampietrini, dělníci z Fabbrica di San Pietro". Na konci jubilea byla zeď znovu postavena a první tři cihly, jednu ve zlaté a dvě ve stříbrné barvě, symbolicky zapečetil sám papež s jemně zdobenou lopatkou a maltou. V historii zůstal obraz vánoční noci roku 1974, kdy po třech úderech kladivem, které zasadil Pavel VI, sampietrini spustili zařízení a na papeže se sesypaly úlomky zdi. Snad i tato událost vedla k úpravě obřadu. V roce 1975, na konci Svatého roku, chtěl Montini vylepšit dvě křídla brány od Vica Consortiho tím, že je nechá trvale umístit na panty brány vatikánské baziliky. Od té doby papež zahajoval jubileum tím, že otevřel dokořán obě křídla a prošel jako první Svatou branou. „Všichni si uchováváme v paměti obraz svatého Jana Pavla II. otevírajícího bránu v jubilejním roce 2000, který uvedl církev do nového tisíciletí," poznamenává Zander. „Projít Branou znamená učinit se malým, znamená to postavit se do stavu, kdy se člověk svěří Božímu milosrdenství, aby mu bylo odpuštěno, a tak vstoupil do chrámu s novým smýšlením. Dveře se skutečně otevírají Urbi et Orbi, Římu a světu. Je to velmi krásná myšlenka, určená všem, věřícím i nevěřícím, kteří přicházejí na Svatopetrské náměstí, kde je vítá velká náruč matky církve symbolizovaná Berniniho sloupovými polokruhy, a poté přicházejí na portikus, aby vstoupili skrze Svatou bránu". Svatá brána svatopetrské baziliky připomíná drama 2. světové války a roli papeže Pacelliho (Pia XII.), coby Pastor Angelicus a věrného obhájce míru v Evropě, jen co vyšla z tragédie konfliktů. V roce 1949, čtyři roky po skončení druhé světové války a na úsvitu studené války, daroval basilejský a luganský biskup Franz von Streng spolu se svými věřícími papeži Piu XII. nová bronzová křídla Svaté brány, které nahradily předchozí dřevěné, slavnostně otevřené papežem Benediktem XIV. (boloňský rodák - Prospero Lorenzo Lambertini) v roce 1748. Iniciativa biskupa von Strenga, který byl v úřadu od roku 1936 a následně se účastnil i II. vatikánského koncilu, byla motivována touhou poděkovat Bohu za to, že uchránil obyvatelstvo Švýcarska válečných hrůz. Na zadní straně levých dveří je vsutku vyrytý nápis: „E BELLORUM FLAMIS / PATRIA FELICITER SERVATA / SERVATORI DEO / DEVOTUS / PIO XII PONT. MAX. / POPULORUM PACIS SEQUESTRO / GRATUS / FRANCISCUS DE STRENG / BASILEEN. AC LUGANEN. EPISC. / CUM FIDELIUM SUORUM GREGE / HUIUS PORTAE SANCTAE VALVAS / A. IUBILAEI MAXIMI MCML / D.D.” (*František de Streng, biskup Basileje a Lugana, poté, co jeho vlast byla šťastně ušetřena plamenů války, oddán Bohu, který ji zachoval, vděčný papeži Piu XII., prostředníku míru mezi národy, spolu se svým věřícím stádcem, daroval křídla této Svaté brány v jubilejním roce 1950*).

DUCHOVNÍ POUŤ SVATOU BRANOU

EMISIT EUM DOMINUS DEUS DE PARADISO EDEN

Hospodin Bůh ho vykázal ze zahrady Edenu (Gen 3,23)

První panel Svaté brány¹, vlevo dole, zobrazuje strom dobrého a zlého: kolem něho je omotán had pokušitel, který nabádal ženu k neposlušnosti Bohu. A žena „viděla, že ovoce

¹ ANDĚL RÁJE. Strom dobrého a zlého s hadem-pokušitelem. Nahoře cherubín ukazuje Adamovi a Evě cestu ven z ráje (*Gen 3,23*).

stromu je chutné k jídlu, vábné na pohled, lákavé pro poznání moudrosti, a proto si z něho

utrhla a jedla, a dala též svému muži; byl s ní a jedl. Tu se jim oběma otevřely oči a zpozorovali, že jsou nazí“ (Gen 3,6-7). Krásný to zisk!

Hřích se jeví jako vítězství, ale je naopak pádem; zdá se být vrcholem svobody, je však naopak propastí otroctví; zdá se, že vede ke štěstí, namísto toho končí hořkostí.

Prorok Jeremiáš popisuje jasnými slovy sebetrestající mechanismus hříchu. Obrací se k hříšníkům své doby a říká: „*chodili za marností a marnosti propadli*“ (Jer 2,5). A ještě dodává: „*poznej a zkus, jak je to zlé o hořké, žeš opustil Hospodina, svého Boha*“ (Jer 2,19).

Vskutku, když člověk opustí Boha, ztratí pevný opěrný bod, opustí zdroj radosti a ocitne octne se s hnilobnou vodou louže

v ústech. Také zvířata jsou vyobrazena v panickém útěku: od této chvíle se v nich probouzejí dravé instinkty, už nejsou přáteli lidí, nýbrž jsou s to proti nim rozpoutat sobě vlastní dravost.

Jedno je však jisté: hřích vzdaluje člověka od Boha ... Bůh však zůstává Otcem! Proto stále zůstává naděje.

MODLEME SE

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé.

Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.

A neopusť nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Amen.

/pokračování příště

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „*Příspěvky na Farní Informátor*“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Mladý zdvořilý muž vynese stařence těžký kufr do pátého patra. Babička se s ním loučí: „Děkuji vám, to bylo od vás hezké. Kouříte?“ – „Ano,“ odpoví mladík horlivě. „Hned jsem si to myslela, když jste se tak zadýchal. Měl byste toho nechat.“

II.

Biskup se sekretářem cestují lodí. Sekretář se jde podívat do kajuty, kde jsou námořníci. Když se vrátí, říká biskupovi: „To je hrůza, jak ti námořníci strašně klejí.“ Biskup nato: „To je ještě dobré, horší bude, až se začnou modlit. To dělají, když se loď potápí.“

III.

Americký národ je výborným příkladem národa, který přešel od barbarství k dekadenci, aniž by poznal civilizaci. (*Albert Einstein*)

IV.

Kohn se vrací večer s manželkou z kina. Ona povídá: „To byl bezvadný film, miláčku. Jsem smíchy napůl mrtvá.“ „Opravdu, drahá? Tak to půjdeme zítra ještě jednou.“

V.

Pouští se vlečou dva muži, izraelský a palestinský prezident. Najdou lampu, setrou ji, z ní vyletí džin, a praví: „Jste moji osvoboditelé, každému splním jedno přání.“ „Chtěl bych,“ žádá izraelský prezident, „abys kolem celého Izraele postavil vysokou betonovou zeď, aby se do mé milované vlasti nedostal žádný arabský terorista.“ Džin luskl prsty a zeď stála. „A co ty si přeješ?“, obrátil se na Palestince. „Jak vysoká je ta zeď?“, ptá se palestinský prezident, „150 metrů.“ – „A je těsná?“ – „Stoprocentně!“ – „Naplň to po okraj vodou!“

VI.

Vede Mojžíš svůj vyvolený národ z Egypta, na novém místě se jich ptá: „Tak co, zůstaneme? Líbí se vám tady?“ – „Ne, nelíbí, nějak divně to tady smrdí!“ Jdou dál, po dalších dvou dnech: „A co tady, zůstaneme?“ – „Ne, tady to taky nějak smrdí!“ Jdou tedy dál a Mojžíš se po několika dnech zase ptá: „Tak tady, ano?“ – „Ano, zůstaneme – tady, nic nesmrdí.“ A tak od té doby mají Židé čistý vzduch - a Arabové ropu!

VII.

Učitelka zeměpisu zkouší žáka: „Čím je známá Ostrava?“ – „Nevím.“ – „Odkud máte uhlí?“, pomáhá učitelka. Žák nechápavě: „Ze sklepa...“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 6. – 13. dubna 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 6. dubna	5. NEDĚLE POSTNÍ SV. METODĚJ (+885) ŠTĚPÁN kard. TROCHTA (+1974) PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA TOPOLANY - 17.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	PUSTIMĚŘ 8.00	za zemřelého Jana ŘÍHU, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30: za zemřelé manžele PROCHÁZKOVY, dceru Marii a manžela	
		PODIVICE 11.00: za + Pavla BAXU dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 18.00: za + Vladimíra a Emílii KUDLIČKOVY, rodiče, prarodiče a duše v očistci	
PONDĚLÍ 7. dubna	PONDĚLÍ PO 5. NEDĚLI POST. SV. JAN KŘTITEL DE LA SALLE, KNĚZ	PUSTIMĚŘ 18.00: za + Marii POHLODKOVOU, dva manžele, rodiče a Boží požehnání pro rodinu	
ÚTERÝ 8. dubna	ÚTERÝ PO 5. NEDĚLI POSTNÍ	PODIVICE 8.00	za + Bohuslava PUČANA a + rodinu KALANDROVU
STŘEDA 9. dubna	STŘEDA PO 5. NEDĚLI POSTNÍ	DRYSICE 17.30	POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY
		DRYSICE 18.00	za + Jaroslava a Marii VAKRČKOVY, dary Ducha Svatého, dar zdraví pro rodinu
ČTVRTEK 10. dubna	ČTVRTEK PO 5. NEDĚLI POSTNÍ	RUPRECHTOV 9.00: za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany	
PÁTEK 11. dubna	PÁTEK PO 5. NEDĚLI POSTNÍ	PUSTIMĚŘ 17.30	POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY
		PUSTIMĚŘ 18.00	za + Vojtěcha ADAMCE, manželku a rodiče
		PODIVICE 18.00	POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY
SOBOTA 12. dubna: SOBOTA PO 5. NEDĚLI POSTNÍ			
NEDĚLE 13. dubna	KVĚTNÁ NEDĚLE PŘINESTE SI RATOLESTI PUSTIMĚŘ: 14.00-16.00 VELIKONOČNÍ SV. SMÍŘENÍ /P. JAROSLAV ŠPARGL/ TOPOLANY: 17.30-18.00 VELIKONOČNÍ SV. SMÍŘENÍ TOPOLANY - 17.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	PUSTIMĚŘ 8.00: na poděkování Pánu Bohu za 90 let života, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu POSPÍŠILOVU a JANSKOU	
		DRYSICE 9.30 za + Jana KREJČÍHO, manželku, rodiče, s prosbou o ochranu Panny Marie pro živou rodinu	
		PODIVICE 11.00: za + Andělku a Petra ŠMEHLÍKOVY, syna, snachu a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU	
		TOPOLANY 18.00: za + Msgre. ThDr. Josefa HRBATU ² , Mojmíra a Jarmilu HRBATOVY, jejich rodiče a duše v očistci	

² Viz Farní Informátor, 5. neděle postní – Květná neděle, str. 24-25.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 14. – 20. dubna 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
PONDĚLÍ 14. dubna	PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Františku ŠIMKOVOU, manžela, dva syny a živou rodinu
PODIVICE: ÚTERÝ - 17.00-18.00: VELIKONOČNÍ SVÁTOST SMÍŘENÍ /P. JAROSLAV ŠPARGL/			
ÚTERÝ 15. dubna	PODIVICE - 17.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE	PODIVICE 18.00: za živou a zemřelou rodinu MAHDALOVU, GAZDÍKOVU, LEKEŠOVU, SMETANOVU a VACULOVU	
DRYSICE (KAPLE): STŘEDA - 17.00-18.00: VELIKONOČNÍ SVÁTOST SMÍŘENÍ /P. JAROSLAV ŠPARGL/			
STŘEDA 16. dubna	DRYSICE - 17.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	STŘEDA SVATÉHO TÝDNE	DRYSICE 18.00	za +Tomáše kardinála Špidlíka, rodiče a sestru
STŘEDA DOPOLEDNE - NÁVŠTĚVA NEMOCNÝCH VE FARNOSTECH			
ČTVRTEK 17. dubna	ZELENÝ ČTVRTEK MŠE SVATÁ NA PAMÁTKU VEČEŘE PÁNĚ	OLOMOUC 9.30	MISSA CHRISMATIS za nová kněžská povolání
		PODIVICE 16.00: za + kněze, kteří působili ve farnosti a za nová kněžská povolání	
		DRYSICE 17.30: za +P. Františka BENÍČKA, otce, tetu Augustinu, P. Františka PETRŮ, P. BRŠLICU a P. Karla RYBNIKÁŘE	
		PUSTIMĚŘ 19.00	za + Marii a Karla SLÁMOVY, +r. SLÁMOVU, JANÁKOVU a OLEJNÍKOVU
PÁTEK 18. dubna	VELKÝ PÁTEK DEN PŘÍSNÉHO POSTU SBÍRKA PRO SVATOU ZEMI /POKLADNA U SVATÉHO HROBU/	PODIVICE 15.00	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
		DRYSICE 17.30	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
		PUSTIMĚŘ 19.00	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
SOBOTA 19. dubna	BÍLÁ SOBOTA VELIKONOČNÍ VIGÍLIE	PUSTIMĚŘ 20.00	za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
NEDĚLE 20. dubna	ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ ŽEHNÁNÍ POKRMŮ SBÍRKA NA SLUŽNÉ DUCHOVNÍCH 12.00: <u>URBI ET ORBI</u> POŽEHNÁNÍ SVATÉHO OTCE	PODIVICE 7.30: za + Marii a Ludvíka FRÉLICHOVY, syna, dceru, tři zetě a Boží požehnání pro živou rodinu	
		DRYSICE 9.00: za + rodinu DOBEŠOVU, MICHÁLKOVU, ČECHOVU, POČOVU, HODULÍKOVU, BABICOVU, HECZKOVU a Boží požehnání pro živou rodinu	
		PUSTIMĚŘ 10.30	za Boží požehnání pro naše děti a rodiny
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice

POŘAD BOHOSLUŽEB: 20. - 27. dubna 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 20. dubna	ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ ŽEHNÁNÍ POKRMŮ SBÍRKA NA SLUŽNÉ DUCHOVNÍCH 12.00: <u>URBI ET ORBI</u> POŽEHNÁNÍ SVATÉHO OTCE	PODIVICE 7.30 : za + Marii a Ludvíka FRÉLICHOVY, syna, dceru, tři zetě a Boží požehnání pro živou rodinu	
		DRYSICE 9.00 : za + rodinu DOBEŠOVU, MICHÁLKOVU, ČECHOVU, POČOVU, HODULÍKOVU, BABICOVU, HECZKOVU a Boží požehnání pro živou rodinu	
		PUSTIMĚŘ 10.30	za Boží požehnání pro naše děti a rodiny
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 21. dubna	PONDĚLÍ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Ludmilu MIKULKOVOU, rodiče, syna, živou a + rodinu MIKULKOVU a JURÁSKOVU
		DRYSICE 9.30	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
		PODIVICE 11.00	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
ÚTERÝ, 22. dubna: ÚTERÝ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM			
STŘEDA 23. dubna	STŘEDA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	DRYSICE 18.00	za + rodinu POLÁCHOVU a NAVRÁTILOVU
ČTVRTEK 24. dubna	ČTVRTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PODIVICE 8.00	za Boží požehnání pro rodinu ZELENKOVU a BENÍČKOVU
PÁTEK 25. dubna	PÁTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Anežku a Antonína ROZEHNALOVY, dceru, syna a +rodinu TVRDÍKOVU
SOBOTA 26. dubna	SOBOTA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM		
NEDĚLE 27. dubna	2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ	PUSTIMĚŘ 8.00 : za + Jana SMEJKALA, rodiče z obou stran s prosbou o dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie Svatohostýnské pro živou rodinu	
		DRYSICE 9.30	za +Jana KNAPA, manželku, syna, snachu, rodiče, sourozence a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00	za + Rudolfa a Annu MALOVY, syna, dcery, + rodinu a duše v očistci
		TOPOLANY 18.00	za + Františka a Emílii SUCHOMELOVY a dceru
PŘÍLEŽITOST ZÍSKAT PLNOMOCNÉ ODPUSTKY KDO S DUŠÍ ZCELA ODVRÁCENOU OD HŘÍCHU, I VŠEDNÍHO, SE ZÚČASTNÍ POBOŽNOSTI KE CTI BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ, NEBO SE PŘED NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTÍ POMODLÍ OTČE NÁŠ, VĚŘÍM V BOHA A INVOKACI: „JEŽÍŠI, DŮVĚŘUJI TI! VÝROČÍ POSVĚCENÍ CHRÁMU SV. BENEDIKTA V PUSTIMĚŘI (1902)			